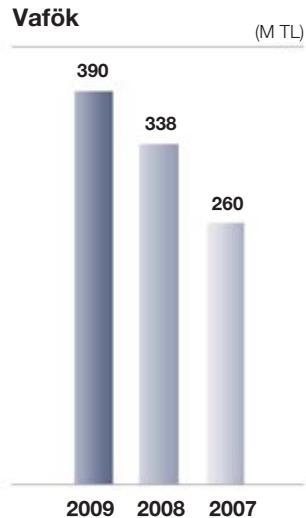
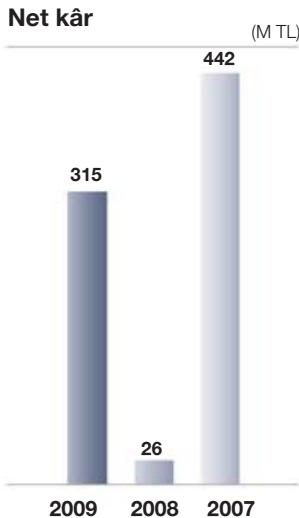
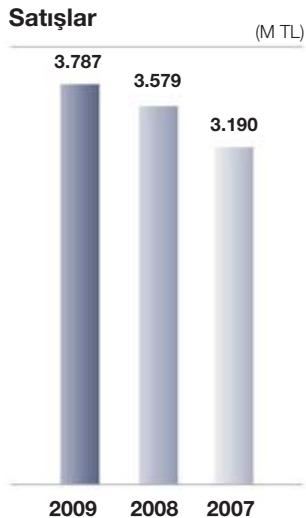

Yaşama değer katan enerji

- 01** Başlıca finansal göstergeler
- 04** Yönetim Kurulu Başkanı'nın değerlendirmesi
- 06** Yönetim Kurulu
- 08** Yönetim
- 10** 1961'den 2009'a Aygaz
- 12** 2009'da Aygaz
- 16** Öncü ve güvenilir
- 17** Değer katan altyapı
- 18** LPG pazarı ve Aygaz
- 20** Değer katan iştirakler
- 22** Değer katan ürünler
- 28** Süreçlere değer katan toplam kalite yönetimi
- 34** Her insan bir enerji
- 36** Sosyal sorumluluk gönüllüsü Aygaz
- 38** Yatırımcı ilişkileri
- 40** Risk yönetimi
- 44** Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyani ve Raporu
- 52** Olağan Genel Kurul Gündemi
- 53** Yönetim Kurulu Kâr Dağıtım Teklifi
- 54** Denetçi Raporu
- 55** Bağımsız Denetim Raporu
- 56** Esas Mukavele Değişikliği
- 59** Konsolide Finansal Tablolar
- 62** Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

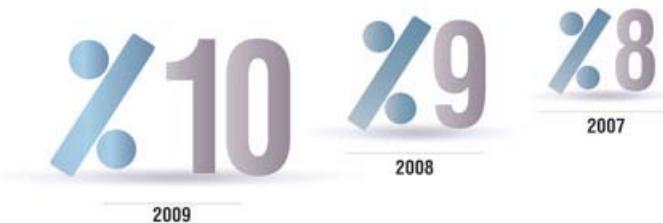
Başlıca finansal göstergeler

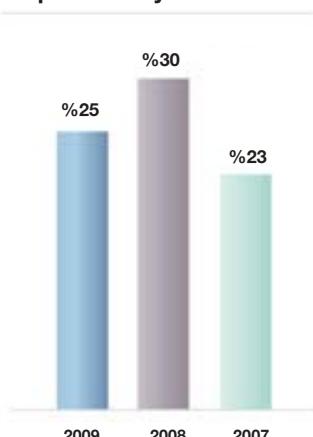
Bilanço Özet

	(M TL)			Son yıl değişim %
	2009	2008	2007	
Nakit ve nakit benzerleri	408	405	97	% 1
Ticari alacaklar	337	264	261	% 27
Stoklar	89	84	120	% 6
İştirakler	1.007	944	1.060	% 7
Maddi duran varlıklar	711	672	710	% 6
Finansal borçlar	(435)	(448)	(327)	% -3
Ticari borçlar	168	314	223	% -47
Özkaynaklar	1.757	1.474	1.418	% 19
Toplam varlıklar	2.608	2.465	2.294	% 6

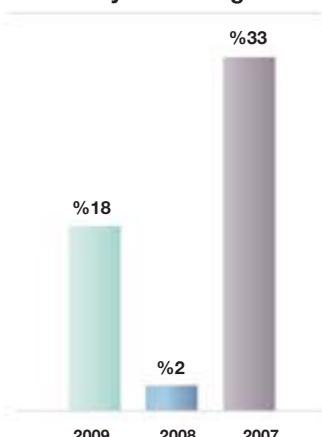
Vafök marjı

Net borç/ toplam özkaynaklar

Özsermaye verimliliği

Gelir Tablosu Özet

	(M TL)				Son yıl değişim %
	2009	2008	2007		
Net satışlar	3.787	3.579	3.190		%6
SMM	(3.233)	(3.103)	(2.785)		%4
Brüt kâr	553	476	406		%16
Net Esas Faaliyet kârı	293	244	167		%20
Vergi öncesi kâr	374	63	412		%491
Net kâr	315	26	442		%1.121
Vafök	390	338	260		%16
Brüt kâr marjı	%15	%13	%13		+2
Faaliyet kâr marjı	%8	%7	%5		+1
Vergi öncesi kâr marjı	%10	%2	%13		+8
Net kâr marjı	%8	%1	%14		+7
Vafök marjı	%10	%9	%8		+1

Kurucumuz Merhum Vehbi Koç'un
“Ülkem Varsa Ben de Varım” ve
“Toplumdan Aldığını Topluma Vermek”
felsefesini her yıl yeni eserlerle yaşatmak,
değer yaratmak için çalışıyoruz.

Yönetim Kurulu Başkanı'nın değerlendirmesi

Yönetim becerimiz, esnek ve dinamik yapımız sayesinde, 2009 yılında LPG sektöründeki liderliğimizi sürdürmekle kalmayıp bir yandan Entek ve Aygaz Doğal Gaz İştiraklerimizdeki payımızı artırmak suretiyle geleceğe yatırım yaptık.

Sayın Hissedarlarımız,

Ekonomik ve sosyal hayatı her alanda etkileyen değişimlerin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Gelişmiş ülke ekonomilerinde 2008 yılının ilk yarısında derinleşen ve kısa bir zaman içinde tüm dünyayı etkisi altına alan küresel ekonomik kriz, bu değişimin en önemli nedeni oldu. Geçtiğimiz iki yılda yaşadığımız bu ekonomik dalgalanma ve belirsizlik ortamının emarelerini Koç Grubu olarak zamanında öngörüp yeni stratejiler geliştirdik. Bu stratejilerin sonuçları, 48. yılımızda mali tablolarımıza pozitif değerler olarak yansıyor. Ana faaliyet alanımız olan sivilaşırılmış petrol gazı (LPG) ticaretinden, elektrik ve doğal gaza uzanan zengin iştirak portföyümüzle, geçmişte olduğu gibi bu yıl da, geleceğe heyecan ve umutla bakıyoruz.

Küresel ekonomik krizin etkilerinin azalmakta olduğu bir döneme girdiğimizi görüyoruz. Kısa ve orta vadede risklerimizi iyi yöneterek atılım yapacağımıza inanıyoruz. Bu noktada, küresel ekonominin özellikle son yıllarda geçtiği süreci titizlikle analiz etmek gerekiyor.

2009 yılında dünya ekonomisi yaklaşık 60 yıl sonra ilk kez yüzde 1 oranında daraldı. Euro bölgesinde bu oran yüzde 4 civarında gerçekleşti. 2009'da da devam eden ekonomik daralmanın, küresel sermaye ve emtia piyasalarında

toplam 30 trilyon dolara yakın bir değer kaybı yarattığı tahmin ediliyor. Türkiye ekonomisindeki daralmanın yüzde 5,5 oranında gerçekleşmesi tahmin edilmektedir. 2009 yılının Mart ayında başlayan ve devam eden toparlanma sinyallerine rağmen global ekonominin 2010 yılında da arzu edilen seviyede büyümeyeceği şimdiden söylenebilir.

2010 yılı için dünya ekonomisinde büyümeye oranı yüzde 3,1 olarak öngörlürken, Avrupa Birliği ülkelerinde küçülmeyen devam edeceği, hatta bazı ülkelerde büzülmeyen geleceği tahmin ediliyor. Güneydoğu Asya ülkeleri küresel büyümeyen lokomotifi olacaktır. Asya'nın gelişen ekonomileri için 2010 yılında büyümeye oranı ortalama yüzde 7,3 seviyesinde öngörlüyor.

2009 yılını küçülmeye kapatılan Türkiye'de orta vadeli programda 2010 yılı için öngördürilen yüzde 3,5 büyümeye hedefi gerçekçi görünmekle birlikte, kriz öncesine ulaşmak elbette zaman alacak. Buna rağmen, ekonomimiz daha evvel olduğu gibi emin adımlarla büyümeye devam edecek. Bu büyümeye insanların yaşam kalitesini yükseltirken enerjiye olan ihtiyacı da artıracak. Talebin, yatırımların artması, rekabet ortamını daha da kesif hale getirecektir. Kurulduğumuzdan bu yana her segmentde açık ara pazar lideriyiz. Liderliğimizi muhafaza edebilmek için müşteri memnuniyeti ve servisimizi, eskiden olduğu gibi en yüksek kalitede tutmaya devam etmeliyiz.

Türkiye LPG pazarı, yıllık 3,6 milyon tonluk tüketimle, Rusya'nın ardından Avrupa'nın ikinci büyük pazarıdır. LPG stoklama ve taşıma özelliği nedeniyle alternatif enerji sektöründe önemli bir paya sahip olacaktır. Türkiye'de doğal gazın yaygınlaşması sebebiyle daralan pazardaki fark, artan otogaz satışları sayesinde 2009 yılında telafi edilmiştir.

Otogaz pazarındaki iddiamızı ürün ve hizmetlerimizi çeşitlendirerek sürdürüyoruz. 2009 Ar-Ge yatırımlarımızın meyvesini topladığımız bir yıl oldu. Haziran ayında yeni ürünümüz Aygaz Euro LPG+'ı piyasaya sunduk.

2009 yılında LPG sektöründeki liderliğimizi sürdürmekle kalmayıp, Entek ve Aygaz Doğal Gaz iştiraklerimizdeki payımızı artırmak suretiyle de geleceğe yatırım yaptık. Bu yatırımlar sayesinde Aygaz bir enerji holdingi olma yolundadır. Bir taraftan liderliğimizi sürdürürken, diğer taraftan da iş ortaklarımız, hissedarlarımıza ve çalışanlarımıza katma değer yaratıyoruz. Avrupa'nın en büyük 5., Türk özel sektörünün 9'uncusu, 1,6 milyon ton LPG satışıyla Aygaz, 2,4 milyar dolar ciro elde etmiştir.

Çalışmalarımızda insana, doğaya, kanunlara saygı duyarak örnek bir kuruluş olmaya gayret ediyoruz. Bu nedenle, yalnızca ticari değil, sosyal alandaki başarılarımıza da gurur duyuyoruz. Eğitim, sağlık ve kültür-sanat alanlarında yıllardır katkı sağlıyoruz. Sosyal

sorumluluk çalışmalarımızda temel prensibimiz, geçmişe sahip çıkmak ve geleceğe yatırım yapmaktır. Kurucumuz Merhum Vehbi Koç'un 'Ülkem Varsa Ben de Varım' ve 'Toplumdan Aldığını Topluma Vermek' felsefesini her yıl yeni eserlerle yaşamaya çalışıyoruz. Bu amaçla, 2009 yılında, aralarında topluluğumuz tarafından yürütülen Meslek Lisesi Memleket Meselesi (MLMM) ve Ülkem İçin projelerinin de bulunduğu birçok çalışmaya destek verdik.

Aygaz'ın konsolide finansal tabloları raporumuzda yer almaktadır. Enerji sektörüne 2010 yılında da, önemli atılımlarla değer katmaya ve yön vermeye devam etmeyi hedefliyoruz. Köklü geçmişimiz, nitelikli insan gücümüz ve stratejilerimizle, Koç Topluluğu'ndan aldığımız desteğin birleştirerek enerji piyasasındaki liderliğimizi bir adım öteye götürmeyi amaçlıyoruz.

Aygaz'ın 2009 yılı hedeflerine ulaşmasında rolü olan müşterilerimize, hissedarlarımıza, bayilerimize, tedarikçilerimize ve çalışanlarımıza içten teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,

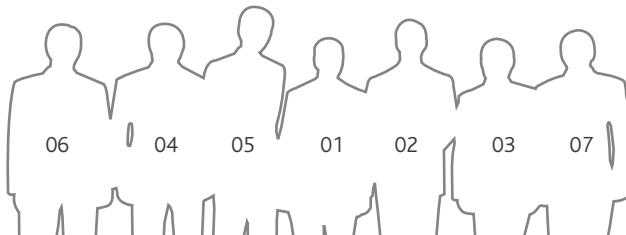

Rahmi M. Koç
Yönetim Kurulu Başkanı

Aygaz Yönetim Kurulu

01 Rahmi M. Koç	Yönetim Kurulu Başkanı
02 Ömer M. Koç	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
03 Temel K. Atay	Yönetim Kurulu Üyesi
04 Dr. Bülent Bulgurlu	Yönetim Kurulu Üyesi
05 Shelby R. du Pasquier	Yönetim Kurulu Üyesi
06 Erol Memişoğlu	Yönetim Kurulu Üyesi
07 Ali Tarık Uzun	Yönetim Kurulu Üyesi

Denetçiler

İbrahim Murat Çağlar

Kemal Uzun

RAHMI M. KOÇ

Rahmi M. Koç, iş hayatına 1958 senesinde Otokoç'ta başlamıştır. 1964 yılında Koç Holding A.Ş. Genel Koordinatörlüğü'ne atanmıştır. Ardından sırasıyla 1970 yılında İcra Komitesi Başkanı, 1975 yılında İdare Meclisi Başkan Yardımcısı, 1980 senesinde de Koç Holding A.Ş. İdare Komite Başkanı olarak görev yapmıştır. 1984-2003 yılları arasında Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı'nı yürütmüştür. 1995-1996 yılları arasında Milletlerarası Ticaret Odası Başkanı olan Rahmi M. Koç, 2003 yılından bu yana Koç Holding A.Ş. Şeref Başkanlığı görevini yürütmektedir ve 14 senedir Aygaz A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanı'dır.

ÖMER M. KOÇ

Ömer M. Koç iş hayatına 1985 yılında İsviçre'de bulunan Kofisa Trading Company'de Satış Memuru olarak başlamıştır. 1989-1990 yılları arasında New York'ta Ramerica Int. Inc.'da Satış Memurluğu görevini üstlendikten sonra, 1991 yılında Gazal A.Ş.'de Müdür olmuştur. Ömer M. Koç daha sonra sırasıyla 1992-1996 yıllarında Koç Holding A.Ş. Finansman Koordinatörü, 1996-2000 yıllarında Enerji Grubu Başkan Yardımcısı, 2000-2004 yıllarında Enerji Grubu Başkanı olarak görev yapmıştır. Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili olan Ömer M. Koç, 14 yıldır Aygaz A.Ş. Yönetim Kurulu'nda yer almaktadır ve 2001 yılından bu yana Başkan Vekili'dir.

TEMEL K. ATAY

1966 yılında Otosan'da Mamul Geliştirme Müdürü olarak görev'e başlamış, 1972'de Koç Holding A.Ş. Otomotiv Koordinatör Yardımcılığı görevini üstlenmiştir. Otoyol Sanayi A.Ş. ve Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'de Genel Müdürlik görevlerinin ardından, Tofaş Grubu Başkanlığı, Topluluk Yürütmeye Kurulu Başkan Vekilliği ve Koç Holding CEO görevlerinde bulunmuştur. 2003'ten bu yana Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Aile Ofisi Sorumlusu olarak görev yapan Temel K. Atay, 2001 yılından beri Aygaz Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

DR. BÜLENT BULGURLU

1972 yılında Elliot Strömme A/S, Oslo'da İnşaat Mühendisi olarak iş hayatına başlayan Bulgurlu, 1977-1979 yıllarında İntes A.Ş.'de İnşaat Mühendisi olarak çalışmıştır. Garanti İnşaat A.Ş.'de sırasıyla Mühendislik, Planlama ve İnşaat Müdürlüğü, Şantiye Koordinasyon ve İnşaat Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcılığı ve Genel Müdürlik görevlerinin ardından, 1996 yılında Koç Holding A.Ş.'de Turizm ve Hizmetler Grubu Başkan Yardımcısı olarak görev'e başlamıştır. 2000 yılında Turizm ve Hizmetler Grubu Başkanı, 2001 yılında da Turizm ve İnşaat Grubu Başkanı olmuştur. 2004 yılında Koç Holding A.Ş. Dayanıklı Tüketim ve İnşaat Grubu Başkanı olan Bulgurlu, Mayıs 2007 itibarıyle Koç Holding A.Ş. CEO'su olarak görev'e atanmıştır. Bülent Bulgurlu, 2008 yılından bu yana Aygaz Yönetim Kurulu'nda görev yapmaktadır.

SHELBY R. DU PASQUIER

Shelby R. du Pasquier, faaliyetlerini finansal hukuk, sermaye hareketleri, yatırım ve bilimsel gelişim üzerinde yoğunlaştıran avukatlık bürosu Lenz&Staelin'de Ortak Avukat olarak çalışmaktadır. Cenevre ve New York barolarına kayıtlı olarak mesleğini sürdürden Shelby R. du Pasquier, 1998 yılından beri Aygaz A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

EROL MEMİOĞLU

İş yaşamına 1979 yılında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklıği'nda Uzman Mühendis olarak başlayan Erol Memioğlu, aynı kurumda Üretim Müdürlüğü ve Yurt Dışı Projeler Grup Başkanlığı görevlerinin ardından 1999 yılında Koç Holding A.Ş.'de Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı görevini üstlenmiştir. 2003-2004 yılları arasında Koç Holding A.Ş. Enerji Grubu İcradan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevine devam eden Erol Memioğlu, Mayıs 2004'ten bu yana Koç Holding A.Ş. Enerji Grubu Başkanı ve Aygaz Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

ALİ TARİK UZUN

1985 yılında Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı'nda Hesap Uzmanı olarak iş hayatına atılan Ali Tarık Uzun, 1992 yılında Koç Holding A.Ş.'de Denetim ve Mali Grup Başkanlığı'nda Mali İşler Koordinatör Yardımcısı olarak görev'e başlamıştır. 1996-2003 yılları arasında Mali İşler Koordinatörlüğü'nü yürüten Uzun, 2004 yılından bu yana Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Başkanı olarak görev yapmaktadır. Ali Tarık Uzun, 7 yıldır Aygaz A.Ş. Yönetim Kurulu'nda yer almaktadır.

Yönetim

01 Yağız Eyüboğlu

02 Şahin Kurutepe

03 Gökhan Tezel

04 Mehmet Tufan Mut

05 Rıdvan Uçar

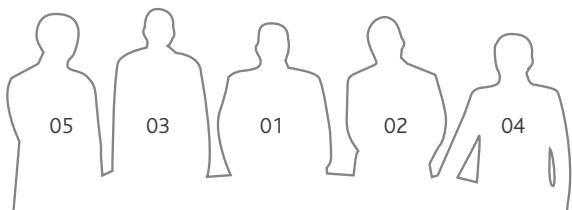
Genel Müdür

Teknik ve Yatırımlar Genel Müdür Yardımcısı

Mali Genel Müdür Yardımcısı

Satış Genel Müdür Yardımcısı

Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı

YAĞIZ EYÜBOĞLU

İş hayatına 1991 yılında Arçelik A.Ş.'de Yetiştirme Elemanı olarak başlayan Yağız Eyüboğlu, daha sonra Koç Holding Mali Grup Başkanlığı'nda görev yapmıştır. Koç Holding'de çalıştığı süre içerisinde sırasıyla denetim asistanlığı, uzmanlığı ve koordinatör yardımcılığı görevlerinde bulunan Eyüboğlu, 2002 senesinde aynı grupta Mali Koordinatör görevine getirilmiştir. 2007 yılında Koç Holding A.Ş. İnsan Kaynakları Direktörlüğü'ne atanmadan önce Eyüboğlu, 2004-2005 yıllarında Arçelik A.Ş.'de Finansman ve Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, 2005-2006 yıllarında Beko Elektronik A.Ş. Genel Müdürü, 2006-2007 yıllarında Koç Holding A.Ş. Dış Ticaret ve Turizm Grubu Başkanı'na Yardımcı görevlerinde bulunmuştur. Yağız Eyüboğlu, 6 Ekim 2009 tarihinden bu yana Aygaz Genel Müdürü olarak görev yapmaktadır.

ŞAHİN KURUTEPE

1977 yılında Çelik Tekne'de Tersane Müdür Yardımcısı olarak iş hayatına atılan Şahin Kurutepe, 1985-1989 yılları arasında Türk Demirdöküm'de sırasıyla İşletme Mühendisi, İkmal İşletme Şefi, Üretim Müdür Yardımcısı olarak görev yaptıktan sonra Linda A.Ş. 'de Fabrika Müdürü olarak çalışmıştır. 1990-2001 yılları arasında Gazal'da Soba Üretim Müdürü ve Satınalma Müdürü olarak görev yapmıştır. 2001 yılında Aygaz'da çalışmaya başlayan Kurutepe, sırasıyla Satınalma Müdürü, Nakliye ve Dağıtım Planlama Müdürü, Gemi İşletme Müdürü olarak görev yapmıştır. Şahin Kurutepe, 2008 yılından bu yana Teknik ve Yatırımlar Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

MEHMET TUFAN MUT

1 Kasım 1975'te Dünya gazetesinde muhabir olarak iş hayatına atılan Mehmet Tufan Mut, 1977-1980 yılları arasında SSK Şişli Ödeme Bürosu'nda memur olarak görev yapmıştır. 27 Ocak 1984 tarihinde Aygaz'da çalışmaya başlayarak, sırasıyla Muhasebe Elemanı, Pazarlama Yardımcısı, Vasıta Satış Şefi, Pazarlama Grup Şefi, Bölgeler Satış Müdür Yardımcısı, Satışlar Müdür Yardımcısı, Orta Anadolu Satış Müdürü olarak görev yapmıştır. 2001 yılında Genel Müdür Yardımcısı olarak Akpa A.Ş.'ye atanmış, 2004-2008 yılları arasında Akpa A.Ş. Genel Müdürlüğü yapmıştır. Mehmet Tufan Mut, 14 Ocak 2008'den beri Satış Genel Müdür Yardımcısı olarak Aygaz'da görev yapmaktadır.

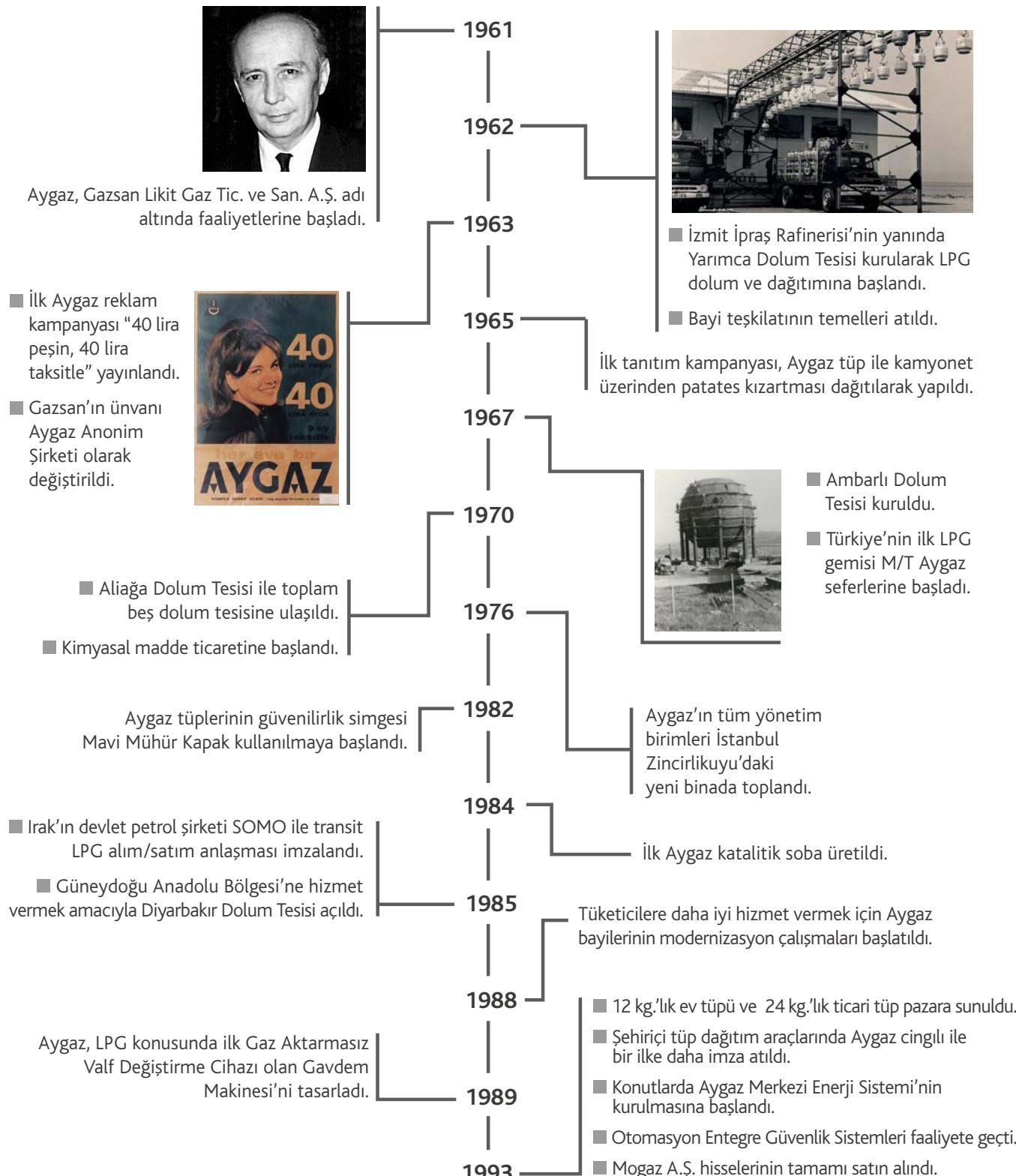
RİDVAN UÇAR

İş hayatına 1991 yılında TÜBİTAK'ta Proje Yöneticisi olarak başlayıp Grup Koordinatörü olarak devam eden Rıdvan Uçar, 1996 yılında Koç Topluluğu'na katılarak 1996-2004 yılları arasında Aygaz'da satış ve pazarlama departmanlarında çeşitli görevlerde bulunmuştur. 2004-2008 yılları arasında Pazarlama Grup Müdürü olarak görev yapan Rıdvan Uçar, 2008 yılından bu yana Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı'dır.

GÖKHAN TEZEL

İş yaşamına 1993 yılında Tofaş A.Ş.'de Finans Uzmanı olarak başlayan Gökhan Tezel, 1998 yılında Tofaş A.Ş. Finans Müdürlüğü'ne atanmıştır. Tezel, Temmuz 2006'da yürütmekte olduğu Tofaş A.Ş. Finans Müdürlüğü'ne ek olarak Koç Fiat Kredi Tüketiciler Finansmanı A.Ş. Genel Müdürlüğü görevini üstlenmiştir. Gökhan Tezel, 1 Aralık 2009 tarihinden bu yana Aygaz Mali Genel Müdür Yardımcısı'dır.

1961'den 2009'a Aygaz

- Tüketicilerin Aygaz ürün ve hizmetleri hakkında bilgi alabileceğii Aygaz Danışma Hattı açıldı.
- İGİS (İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı Yönetim Sistemi) uygulanmaya başlandı.
- Bayilerde Bilgisayarlı Abone Kod Sistemi devreye girdi.

1995

Tüpgazda Garanti Mühür Kapak uygulamasına başlandı.

1996

- Aygaz kurumsal ve görsel kimliğini yeniledi. Yeni logo Türkiye'nin ilk zepliniyle tanıtıldı.
- Aygaz otogaz pazarına girdi.
- Opet ile çerçeve anlaşması imzalandı.
- "Aygaz Ev Kazalarına Karşı Uyarıyor" sosyal sorumluluk kampanyası başlatıldı.

Aygaz 24 hizmeti ve Otomatik Tüp Sipariş Sistemi başlatıldı.

1997

- Aygaz, LPG sektöründe ISO 9002 Belgesi almaya hak kazanan ilk şirket oldu.
- Aygaz, Türkiye'de ilk kez Elektronik Gaz Kontrol Dedektörü'nü kullandı.
- Aygaz Palme Soba tüketiciye sunuldu.
- Aygaz, propan sanayi tüpü ile sanayide propan devrinini başlattı.

1998

Aygaz, Petroleum Turkey '99 Başarı Ödülleri kapsamında En Başarılı LPG Şirketi ödülünün sahibi oldu.

1999

- Aygaz A.Ş. ve Gaz Aletleri A.Ş.'nin (Gazal) Aygaz'ın bünyesinde birleşmesiyle, üretimden satışa kadar tüm faaliyetler tek çatı altında toplandı.
- Türkiye'de otomobilere özel ilk otogaz olma niteliğini taşıyan Avrupa standartlarındaki OTOAYGAZ LPG1 Türk tüketicisinin kullanımına sunuldu.

2000

"Dikkatli Çocuk Kazalara Karşı Bilinçlendirme Kampanyası" başladı.

2001

Aygaz Euro LPG tüketicilerin kullanımına sunuldu.

- Aygaz, Türkiye'de ilk kez kapıda kredi kartıyla taksitli ya da puan avantajlı tüp satın alma fırsatını tüketicilere sundu.

2002

- Fabrika ve sanayide yaygın olarak kullanılan forkliftler için özel Forklift Tüpü üretildi.
- "Ayişığı: Aygaz'dan Sağlık İşığı" projesi kapsamında 81 ilde 81 sağlık ocağının aşı odaları yenilendi.

2004

- AB Çevre Ödülleri'nde Aygaz, Yönetim kategorisinde 3.'lük ödülünü aldı.
- Sabancı Üniversitesi ve Standard & Poors raporuna göre Aygaz, finansal şeffaflıkla Türkiye'nin ilk beş şirketi arasında yer aldı.
- GfK Türkiye'nin "Best Brands" araştırmasına göre, Aygaz Türkiye'nin en iyi dört markasından biri ve LPG sektörünün en iyi markası seçildi.

2006

2007

2008

Aygaz, Kalite Derneği tarafından gerçekleştirilen TMME (Türkiye Müşteri Memnuniyeti Endeksi) araştırmasında dört ceyrek dönemde üst üste birincilik elde etti.

2009'da Aygaz

Ocak

- Aygaz, Koç Statoil şirketindeki hisse payını % 98'e yükseltti.

Şubat

- Ortaklık yapısı değişen Koç Statoil ismi Aygaz Doğal Gaz olarak değişti.

Mart

- Aygaz ile Türkiye Denizciler Sendikası, 1 Ocak 2009-31 Aralık 2010 tarihleri arasında geçerli olacak Toplu İş Sözleşmesi'ni 11 Mart'ta imzaladı.
- Aygaz'ın 48. Olağan Genel Kurul Toplantısı 27 Mart tarihinde hissedarların katılımıyla Aygaz Genel Müdürlüğü binasında yapıldı.

Nisan

- Aygaz-Opet Türk Müziği Korosu 9 Nisan'da "Fasl-ı Bahar" konseri ile baharı karşıladı.
- 16-19 Nisan tarihleri arasında Aygaz, Petroleum İstanbul 2009 Fuarı'na katıldı.
- 20 Nisan-15 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilen Bayi Ziyaret Programı kapsamında 65 Aygaz çalışanı 260 bayiyi ziyaret etti.
- Aygaz Yönetim Kurulu toplantısı 16 Nisan tarihinde gerçekleştirildi.

Mayıs

- Avrupa LPG Derneği (AEGPL) tarafından düzenlenen LPG Konferansı ve Fuarı, 13-15 Mayıs tarihlerinde Aygaz'ın da katılımıyla Viyana'da gerçekleştirildi.
- Aygaz Eğitim Otobüsü Türkiye turunda toplam 121 eğitimde 1.629 abone servis ve sipariş görevlisine "Mükemmel Hizmet ve Güvenlik Eğitimi" verildi.
- Aygaz 3 gemisi hizmet dışına alındı.

Haziran

- Türkiye'nin ilk katılık otogazı Aygaz Euro LPG+ satışa sunuldu.
- Aygaz'ın kurumsal internet sitesi 11 Haziran'da yenilendi.
- Aygaz iç iletişim platformu intranet yenilendi.
- 24 Haziran'da gerçekleştirilen "Aygaz Hissedar Gezisi"nde Yarımca Dolum Terminali ve Gebze İşletmesi ziyaret edildi.

Temmuz

- İstanbul Sanayi Odası'nın hazırladığı 2008 sıralamasına göre Aygaz, Türkiye'nin özel sektörde en büyük 9. sanayi şirketi oldu.
- Aygaz'ın desteğiyle Çocuk ve Adolesan Diyabetikler Derneği tarafından düzenlenen geleneksel yaz kampı 13-19 tarihleri arasında Enez'de gerçekleştirildi.
- Aygaz Yönetim Kurulu toplantısı 17 Temmuz tarihinde yapıldı.

Ağustos

- Tüplerin tüketicilere en hızlı şekilde ulaşması için oluşturulan Entegre Sipariş Sistemi geliştirilerek Ağustos 2009'da ESS Web'e geçiş yapıldı.

Eylül

- Sagalassos fotoğraf sergisi, Aygaz Genel Müdürlüğü binasında gerçekleşti.

Ekim

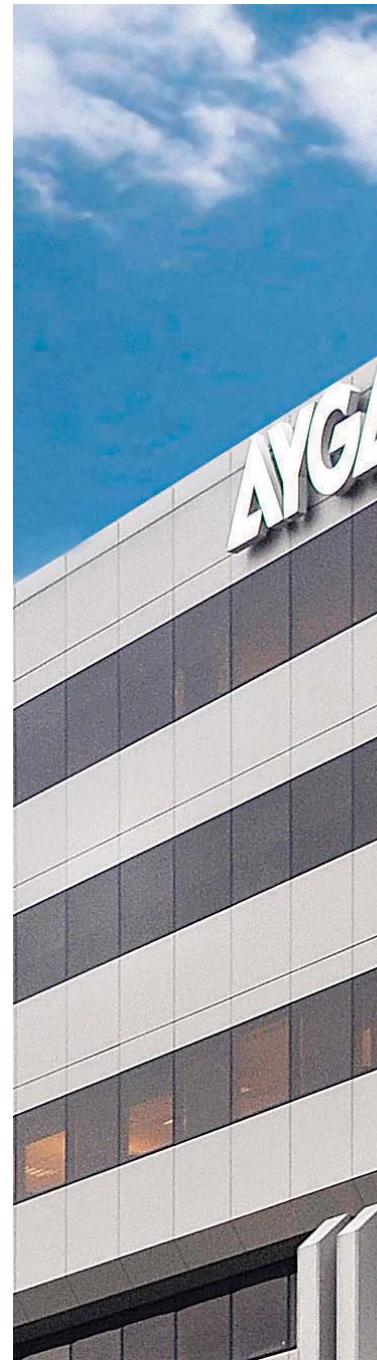
- 7-9 Ekim tarihlerinde Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde gerçekleşen 22. Dünya LPG Birliği'nin (WPLGA) toplantılarında Aygaz Euro LPG+ ile ilgili sunum yapıldı.

Aralık

- Aygaz tüplügaz müşterilerinin bağlılığı 2008'e göre 2 puan yükselterek 81 olarak gerçekleşti.
- Otogaz Müşteri Memnuniyeti Araştırması'nda Aygaz müşterilerinin bağlılık endeksi 73 olarak gerçekleşti ve sektör ortalamasının 4 puan üzerinde çıktı.
- www.aygaz.com.tr, The Interactive Media Awards yarışmasında Büyük Başarı unvanını aldı.
- Aygaz Yönetim Kurulu toplantısı 9 Aralık'ta gerçekleştirildi.

Türkiye'ye değer katan Aygaz

Aygaz'ın kısa ve orta vadeli stratejilerinin başında, faaliyet gösterdiği tüm segmentlerde liderlik konumunu, pazar payını artırarak sürdürmek ve kârlılığını artırmak gelmektedir. Uzun vadede ise Aygaz, Türkiye'nin enerji ihtiyacına çözüm olabilecek alternatif projeler üreterek enerji havuzunu genişletmeyi hedeflemektedir.

Türkiye'nin özel sektörde en büyük 9. sanayi şirketi olan Aygaz, LPG sektöründe faaliyet gösteren halka açık ilk ve tek şirket konumundadır.

Öncü ve güvenilir

Koç Topluluğu'nun enerji sektöründe faaliyet gösteren ilk şirketi Aygaz, kurulduğu 1961'den bu yana Türkiye'de LPG sektörünün lideri olmuş, gerçekleştirdiği atılımlarla Avrupa'nın en büyük beş LPG şirketi arasına girmeyi başarmıştır. Aygaz, LPG'nin otogaz, tüplügaz ve dökmegaz olarak dağıtımının yanı sıra, gaz aletleri üretimi ve satışını da gerçekleştirmektedir. Türkiye'de tüplügazın jenerik markası olan Aygaz'ı ilk günden bugüne öne çıkan en önemli özellikleri yenilikçiliği ve güvenilirliği olmuştur. Koç Topluluğu'nun amiral gemisi şirketlerinden biri konumunda

bulunan Aygaz, yarı asırlık deneyimi ve bilgi birikimiyle ürün yelpazesini değişen tüketici ihtiyaçlarıyla paralel hale getirerek, markasını güçlendirmiştir. 81 ilde 3.300'e yakın tüplügaz bayisi ve otogaz istasyonu ile hizmet veren Aygaz'ın ayrıca, Gebze İşletmesi'nde üretilen LPG tüpleri, tanklar, valfler ve regülatörler, Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'da 15 ülkeye ihraç edilmektedir. Aygaz, Koç Enerji Grubu bünyesindeki akaryakit ve rafineri dışında kalan enerji şirketlerini de şemsiyesi altında toplamıştır.

Türkiye'nin özel sektörde en büyük 9. sanayi şirketi olan Aygaz, LPG sektöründe faaliyet gösteren halka açık ilk ve tek şirkettir. Geniş dağıtım ağı sayesinde Aygaz tüpü her gün 100 binden fazla haneye girerken, 1 milyona yakın araç da Aygaz'in otogaz ürünü Aygaz Euro LPG+ ile yolculuk yapmaktadır.

Değer katan altyapı

Aygaz 5 deniz terminali ve 10 dolum tesisindeki 170 bin m³'lük LPG depolama hacmi ile Türkiye'nin en büyük depolama kapasitesine sahiptir. Deniz terminalleri, Yarımca, Ambarlı, Aliağa, Dörtyol ve Samsun'da; dolum tesisleri ise Bursa, Eskişehir, Safranbolu, Işıkkent, Isparta, Diyarbakır, Kırıkkale, Lüleburgaz, Ankara ve Mersin'de bulunmaktadır.

Yurtiçi rafinelerinden ve ithalat yoluyla temin edilen LPG, boru hatları ve gemiler vasıtıyla deniz terminallerine getirilmekte, buralardan ise kara tanker filosuyla dolum tesislerine taşınmaktadır. Tüp dolum faaliyetlerinin de yapıldığı tesis ve deniz terminallerinde depolanan LPG, otogaz, dökmegaz ve tüplügaz olarak, Aygaz'ın Türkiye'nin dört bir yanına yayılmış bayileri ve otogaz istasyonları ile tüketicilerin kullanımına sunulmaktadır.

Türkiye'de LPG deniz filosuna sahip ilk şirket olan Aygaz, yüksek kapasiteli ve özel donanımlı 4 adet LPG gemisi ile ithalat yapmakta ve deniz terminalleri arasında LPG ikmalinin önemli bir bölümünü karşılamaktadır. Aygaz ayrıca, sayısı 250'ye yaklaşan modern kamyon tanker filosu ile de dökmegaz ve otogaz satışlarını ve tesisler arasındaki LPG sevkyatını gerçekleştirmektedir.

Aygaz tüpleri, tankları, valf ve dedantörleri, ISO 9001 Kalite Belgesi'ne sahip Gebze İşletmesi'nde en modern teknoloji ile üretilmektedir. Ürünler uluslararası standartların öngördüğü testlerden geçirilerek güvenilirliği ve kalitesi tam olarak iç ve dış piyasalara sunulmaktadır.

İlki 2004 yılında Yarımca Dolum Terminali'nde devreye alınan Endüstriyel Otomasyon Sistemi'nin ikincisi 2009 yılında Aliağa Dolum Terminali'nde devreye alınmıştır. Dörtyol Dolum Terminali'nde yatırımlar devam etmektedir. 2009 yılında mevzuatın getirdiği ilave tedbirler çerçevesinde yangın güvenlik yatırımları sürdürülmüştür.

LPG pazarı ve Aygaz

3,6 milyon ton/yıl tüketim seviyesiyle önemli bir pazar olan Türkiye LPG piyasası dünya genelinde ilk 10 içerisinde yer aldı. Türkiye LPG piyasası, Avrupa'nın ikinci büyük pazarıdır.

2009 yılı dünya LPG tüketimi 234,2 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Tüketimin % 50'sini gerçekleştiren ilk beş ülke sırasıyla Çin, Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Hindistan, Japonya ve Meksika'dır. LPG üretimine bakıldığından ise en büyük beş üretici ülkenin ABD, Suudi Arabistan, Çin, Rusya ve Kanada olduğu görülmektedir.

Türkiye LPG piyasası yillardır koruduğu 3,6 milyon ton/yıl tüketim seviyesiyle önemli bir pazar olma özelliğini devam ettirmektedir. Dünya genelinde ilk 10 içerisinde yer alan Türkiye LPG piyasası, Avrupa'nın ise ikinci büyük pazarıdır.

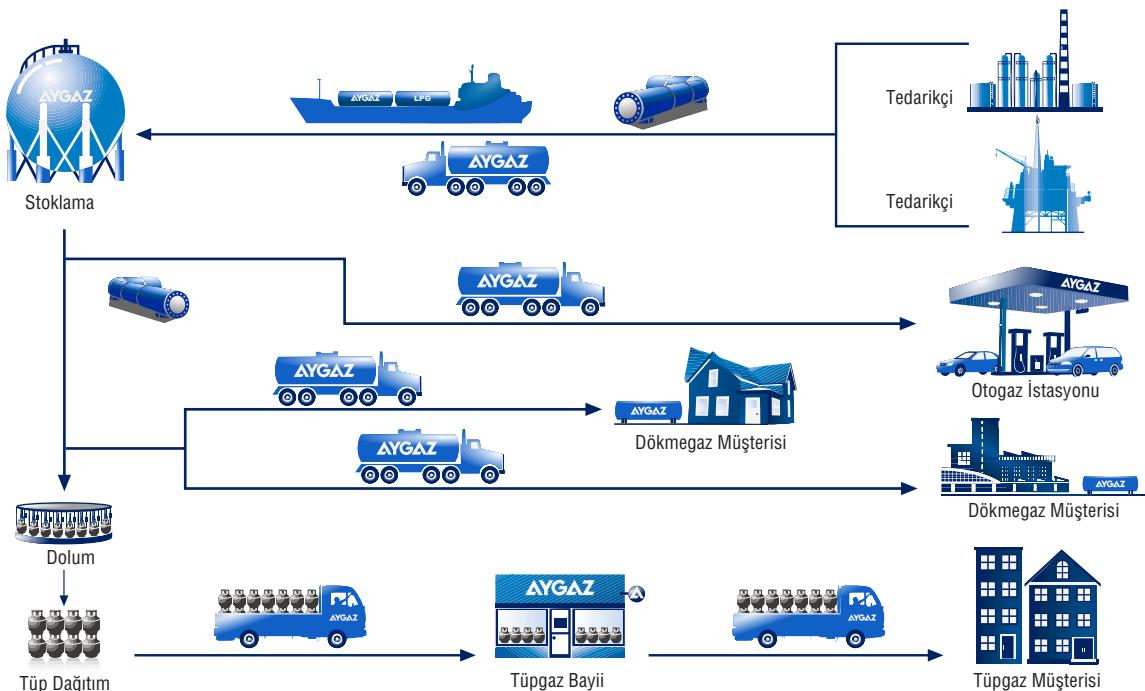
Türkiye'de 2009 yılında 3,6 milyon ton mertebesinde gerçekleşen LPG tüketiminin % 83'lük bölümü yurtdışından temin edilmiştir. En çok ithalat yapılan ülkeler Cezayir, Norveç, Rusya, Kazakistan ve Nijerya'dır.

Türkiye LPG tüketiminin % 63,7'si otogaz, % 31,3'ü tüplügaz, % 5'i ise dökmegaz segmentlerinde gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla kıyasla alternatif enerji kaynaklarının yaygınlaşması nedeniyle tüplügaz tüketimi % 4, dökmegaz tüketimi % 5 azalmış, otogaz pazarı ise % 9 oranında artmıştır.

2008 yılının son çeyreğinde ortaya çıkan ve etkileri 2009 yılında da hissedilen küresel finansal kriz kaçınılmaz olarak LPG pazarını da etkilemiştir. Ancak, tüplügazın zaruri tüketim ürünü olması krizin etkilerini azaltmıştır. Otogaz pazarı talep daralmasından akaryakıt pazarına göre daha az etkilenmektedir. Otogaz sektörünün lider ve en güvenilir markası konumundaki Aygaz, bu süreçte güçlü dağıtım ağı ve ürün kalitesiyle pazar payını artırmaya devam etmektedir.

2005 yılında yürürlüğe giren LPG Piyasası Kanunu ve bağlı yönetmelikleri kapsamındaki uygulama ve düzenlemeler 2009 yılında da devam etmiştir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile yaptığı işbirliği çerçevesinde saha denetimleri sürdürülmüştür. EPDK tarafından üçer aylık dönemler itibarıyle yayımlanan LPG sektör raporlarıyla, kamuoyu bilgilendirilmiştir.

2009 yılında 1,08 milyon ton satış hacmi ile Aygaz (Mogaz dahil) % 29,8 pazar payını ve sektördeki lider konumunu korumuştur.

2009 yılında tüplügaz segmentinde 437 bin ton satışla Aygaz'ın pazar payı % 38,6, otogaz segmentinde de 550 bin ton satışla % 23,9 olarak gerçekleşmiştir. Aygaz satışlarının segment bazında dağılımı tüplügazda % 40,5, otogazda % 51 ve dökmegazda % 8,5'tir.

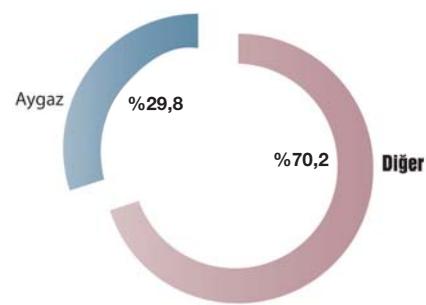
Tüketicilerin daha tasarruflu yakıt arayışları, otogaz dönüşümlerine ve araç üreticisi garantisinde dönüştürülmüş araçlara olan talebi 2009 yılında da artırmıştır. Türkiye'deki otogazlı araç sayısının 2009 yılı sonu itibarıyle 2,4 milyonu aştığı tahmin edilmektedir. Aygaz'ın, 2009 yılında piyasaya sunduğu katkılı otogaz ürünü Aygaz Euro LPG+ önemli bir rekabet avantajı sağlamıştır.

Aygaz A.Ş.'nin konsolide satış cirosu geçen yıla göre % 6 artarak 3,79 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yurtdışı satış gelirlerinin önemli bir kısmını oluşturan 191 bin tonluk LPG ihracat ve transit satışlarından 109 milyon USD gelir sağlanmıştır.

Türkiye'nin ilk LPG deniz filosuna sahip olan Aygaz'ın 18.500 m³ taşıma kapasiteli dört gemisi bulunmaktadır. 2009 yılında bu gemilerle 4,2 milyon USD yurtdışı navlun geliri elde edilmiştir.

LPG satış, dağıtım ve tüketiminde kullanılan tüp, tank, valf ve regülatör gibi basınçlı kap ve cihazlar Aygaz bünyesinde üretilmektedir. 2009 yılında

ürnetilen bu ürünlerden 15 ülkeye yapılan ihracat ile 22 milyon USD döviz girdisi sağlanmıştır. Ayrıca, Çin'de üretilen ve altı ülkeye satışı gerçekleştirilen 11 bin adet soba ve konfor cihazlarından 571 bin USD gelir elde edilmiştir.

Aygaz % 29,8 pazar payı ile LPG sektörünün lideridir

Değer katan iştirakler

Aygaz, Koç Enerji Grubu bünyesindeki akaryakıt ve rafineri dışında kalan enerji şirketlerini şemsiyesi altında toplamıştır.

Entek Elektrik Üretimi A.Ş.'nin hisselerinin % 14,86'sının satın alınmasına yönelik karar 2009 yılı ilk yarısında alınmış olup, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu onayını takiben 21 Temmuz 2009 itibarıyle tamamlanmış, hisse bedelleri peşin ve nakden ödenmiştir.

Geçerleştirilen hisse alımları ile Aygaz'ın bu şirketlerdeki doğrudan ve dolaylı iştirak oranları, Mogaz % 97,9, Entek % 85,36 ve Aygaz Doğal Gaz şirketlerinde ise % 98'e ulaşmıştır.

Sermayesinin % 20'sine sahip olunan Enerji Yatırımları A.Ş.'nin ödenmiş sermayesinin 3,3 milyar TL'den 3,347 milyar TL'ye çıkarılması dolayısıyla yapılan 47 milyon TL tutarındaki nakdi sermaye artırımı, Aygaz'ın sahip olduğu rüçhan hakkı kullanılarak 9,4 milyon TL ile 28.09.2009 tarihi itibarıyle iştirak edilmesine karar verilmiştir.

Koç Statoil Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Koç Statoil Gaz İletim A.Ş.'nin % 50'şer

hisselerinin alım işlemleri Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Rekabet Kurulu'ndan gerekli izinlerin alınmasıyla 9 Ocak 2009 tarihinde gerçekleşmiştir. Söz konusu şirketlerin 2009 yılında Olağan Genel Kurul toplantılarında ünvan değişikliğine gidilmiş ve şirket ünvanları Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş. olarak 26 Şubat 2009 tarihinde tescil edilmiştir.

Mogaz: Mogaz Petrol Gazları A.Ş. tüplügaz, otogaz, dökmegaz ve kokusuz gaz segmentlerinde faaliyet göstermektedir. 1963 yılında Aygaz ve Mobil Oil ortaklılığıyla Mobilgaz Ticaret ünvanıyla kurulan Mogaz, 1993 yılında tamamen Koç Topluluğu bünyesine dahil olmuş, 2003 yılı sonunda da Lipetgaz'ı bünyesine alarak pazardaki konumunu daha da güçlendirmiştir. Mogaz, Türkiye'de doğrudan satış uygulamasını başlatan, direkt olarak abonelerine LPG dağıtımlı yapan ve ayrıca kokusuz LPG üretip hem dökme hem de tüplü olarak satan ilk şirketdir. Mogaz, 10 ilde sürdürdüğü doğrudan satış faaliyetlerinin

yanında Mogaz ve Lipetgaz markalarıyla 808 tüplügaz, 470 otogaz olmak üzere, 1.278 adet bayije sahiptir.

Entek: Koç Topluluğu'nun elektrik üretim şirketi Entek, İstanbul, İzmit ve Bursa'da toplam kapasitesi 305 MW olan iki doğal gaz çevrim santrali ve bir gaz motoru bazlı kojenerasyon tesisi sahiptir. 2003 yılında Entek'e bağlı olarak kurulan Eltek ise, toptan elektrik pazarında faaliyet göstermektedir.

Aygaz Doğal Gaz: Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamındaki özel şirket faaliyetlerinde yer almak üzere, Norveç petrol ve doğal gaz şirketi Statoil ile Koç Topluluğu'nun eşit ortaklılığıyla, 2004 yılında Koç Statoil ünvanıyla kurulmuştur. Koç Topluluğu, Koç Statoil şirketlerindeki Statoil'in hisselerini Aygaz A.Ş.'nin devralmasına 2008 yılında karar vermiş, devir işlemleri 2009 başında tamamlanmıştır. Aygaz Doğal Gaz yurtiçi pazarlarda sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) toptan satış ve iletiminin yanı sıra sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) satış, iletim ve dağıtımını da yapmaktadır.

Akpa: LPG dağıtımını, toptan akaryakıt pazarlaması ve dayanıklı tüketim ürünlerine yönelik perakende ve toptan satış faaliyetleri yürüten Akpa A.Ş.'nin, Bursa, Eskişehir, Antalya, Ankara, İzmir ve Denizli illerinde şubeleri bulunmaktadır. Akpa, bugünkü yapısına Koç Holding Enerji Grubu'na bağlı dört şirketin 2001 yılı sonunda birleşmesiyle ulaşmış olup şirketin 2009 yılı gelirleri 200 milyon TL mertebesinde gerçekleşmiştir.

Enerji Yatırımları A.Ş.: Türkiye'nin lider sanayi kuruluşu Tüpraş'ın % 51 hissesi 26 Ocak 2006 tarihinde Koç Topluluğu ve Shell ortak girişim grubuna devredilmiştir. Tüpraş hisselerinin alınması amacıyla Enerji Yatırımları A.Ş. kurulmuştur. Enerji Yatırımları A.Ş.'nin ortaklık yapısı içerisinde Koç Topluluğu payı % 98 olup Koç Holding % 75, Aygaz % 20 ve Opet % 3 paya sahiptir.

Yatırımlar

2009 yılında Aygaz A.Ş. 128,5 milyon TL tutarında yatırım gerçekleştirmiştir. Aygaz tesislerinde yenileme ve modernizasyon yatırımları devam etmektedir.

Düzenlenen Faaliyetler

- 2009 yılında yapılan Ar-Ge faaliyetlerinde toplam 1,5 milyon TL tutarında harcama yapılmıştır.
- Aygaz ve bağlı ortaklıların bünyesinde çalışan personel sayısı 31 Aralık 2009 itibarıyle 1.402'dir. Dönem içinde önemli boyutta personel değişikliği bulunmamaktadır.
- Türkiye Denizciler Sendikası ile Aygaz gemi çalışanlarını kapsayan 01.01.2009 - 31.12.2010 dönemi Toplu İş Sözleşmesi 11 Mart 2009 tarihinde imzalanmıştır.
- Türk Metal Sendikası ile Aygaz Gebze İşletmesi'ndeki işçileri kapsayan 01.09.2008 - 31.08.2010 dönemi Toplu İş Sözleşmesi halen yürürlüktedir.
- 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyle ayrılmış olan kıdem tazminatı karşılığı 14,9 milyon TL'dir.
- Sosyal amaçlı kuruluşlar olan vakıf, dernek ve eğitim kurumlarına 2009 yılında 3,4 milyon TL bağışta bulunulmuştur.

Değer katan ürünler

Aygaz Euro LPG+ ile otogaz sektörüne bir yenilik daha katan Aygaz, daha yüksek performans, daha temiz motor, daha az yakıt tüketimi ve daha çevreci kullanım sunmaktadır.

Türkiye'yi tüplügazla tanıtan Aygaz, tüplügazın ve bazı yörelerde mutfak ocağının jenerik ismi olarak anılmaktadır. Türk halkı bu yeniliği kendilerine sunarak günlük yaşamlarında büyük bir kolaylık sağlayan Aygaz'ı 49 yıldır evlerinin ve ailelerinin bir parçası olarak kabul etmektedir. Marka değerinin bilinciyle faaliyet gösteren Aygaz, Koç Topluluğu'nun tüketiciye en yakın marka olma hedefini gerçekleştirmiştir ve müşterilerinin memnuniyetini her zaman ön planda tutmaktadır.

Fikir öncüsü ve yenilikçi Aygaz

LPG sektörü, rekabetin en yoğun olduğu sektörlerin başında gelmektedir. Köklü ve yaygın bayii ağının yanı sıra Aygaz, Ar-Ge yatırımları, son teknoloji üretim teknikleri ve güvenlik konusundaki

yenilikçi yaklaşımıyla rakiplerine göre avantajlı konumdadır.

Tüplügazda tüketicilere güvenli ve tam dolum garantisini veren hologram kapak ilk kez Aygaz tarafından uygulanmıştır. Hologram kapak, tüplerin Aygaz tesislerinde tüm güvenlik testlerinden geçtiğinin, tam olarak doldurulduğunu ve ilk kez kullanıcılar tarafından açıldığının garantisidir. 2007 yılında üzerindeki göstergesi ile gaz seviyesini izleme imkanı sunan seviye göstergeli dedantörler ve özel tasarlanan Forklift Tüpü, tüketicinin beğenisini kazanan yeniliklerdendir. Hizmet alanındaki öncülükler kapsamında Aygaz, Entegre Sipariş Sistemi'ni (ESS) geliştirmiştir, Worldcard ve Maximum kredi kartları işbirlikleriyle Türkiye'nin en yaygın mobil POS sistemine sahip olmuştur.

Aygaz, 2009 yılının Haziran ayında dört senelik Ar-Ge çalışmasının sonucunda Türkiye'de bir ilk olarak piyasaya sunulan katkılı otogaz Aygaz Euro LPG+ ile otogaz tüketicilerine büyük bir yenilik sunmuştur. Katkılı otogaz Aygaz Euro LPG+ araç motorunda temizlik, performansta artış ve daha çevreci bir kullanım sağlamaktadır. Türkiye otogaz standardı olan EN 589'a uygun olmasının yanı sıra, standardın ötesinde pek çok avantaj sunan Aygaz Euro LPG+, satışa sunulduğu günden itibaren kullanıcılardan büyük ilgi görmektedir.

Katkı maddesi, araç motorunda temizlik etkisi yaratarak motorda birikmiş olan, aracın performansını olumsuz etkileyen kurumu ve kiri yok etmekte, yeniden

oluşmasını da önlemektedir. Bu temizlik etkisiyle, yakıt motorda daha verimli yanarken, aracın performansı artmada ve yakıt tüketimi de azalmaktadır. Testlerin ileri aşamasında elde edilen sonuçlara göre, katkısız otogaz Aygaz Euro LPG ile yeni formüllü katkılı otogaz Aygaz Euro LPG+'ın aynı araçta 30.000 km kullanımı sonucunda, aracın ivmelenmesinde % 5,13'e, yakıt tüketiminde ise % 3,9'a varan oranda iyileşme görülmüştür. Öte yandan, Aygaz Euro LPG+ kullanımının hidrokarbon emisyonunda % 20,2, karbon monoksit emisyonunda ise % 33,5'a varan iyileşme sağlayarak otogazın çevreci özelliğini artırdığı tespit edilmiştir. Bu veriler, İTÜ OTAM nezaretinde gerçekleştirilen testlerde onaylanmıştır.

Aygaz % 23,9 pazar payı ile otogaz sektörünün lideridir.

4.136

2009 yılında, Aygaz'ın LPG Yetkili Personel Belgesi sahibi ASG sayısı 4.136'ya ulaşmıştır.

Bağımsız kuruluşların araştırmalarına göre Aygaz, tüplügaz pazarında en yüksek müşteri memnuniyeti yaratan markadır.

Tüplügazın değişmez lideri

Doğalgazın yaygınlaşmasıyla tüplügaz ve dökmegaz pazarında başlayan daralma 2009'da da devam etmiştir. Tüplügaz pazarında yaşanan genel daralma rağmen Aygaz, bu segmentte de pazar payını artırmıştır. Kuruluşundan bu yana müşterilerin bekłentilerine yönelik yenilikçi ürünler ve faaliyetler sunan Aygaz, 2007 yılında, çocuk kilitli, aleve dayanıklı ve gaz filtreli metal dedantörle kullanılabilen tüplerin yanı sıra, tüpün aniden bitmesi riskini ortadan kaldırmak için üretilen özel seviye göstergeli dedantörü geliştirerek piyasaya sürmüştür. Ev tüplerinde kullanılan ve Aygaz markasının güvenilirliğini temsil eden hologram

kapak piknik tüplerine de uygulanmaya başlanmıştır.

Müşteri memnuniyetini ve marka değerini artırmak amacıyla Aygaz, eğitim çalışmalarını sürdürmüştür. Aygaz Eğitim Otobüsü, Mayıs 2009'da Türkiye turuna yeniden başlamıştır. Toplam 121 eğitimde, 1.629 abone servis ve sipariş görevlisine "Mükemmel Hizmet ve Güvenlik Eğitimi" verilmiştir. 2009 yılında, Aygaz'ın LPG Yetkili Personel Belgesi sahibi ASG sayısı 4.136'ya ulaşmıştır. Bayi çalışanlarının yanı sıra Aygaz, eğitim otobüsünde 12 ayrı noktada 400'e yakın tüketiciye tüplügazın güvenli ve sorunsuz kullanımını konu alan tüketici bilgilendirme eğitimi vermiştir.

550 bin

Aygaz'ın toplam yurtiçi otogaz satışları 2009 senesinde 550 bin tona ulaşmıştır.

Aygaz, LPG pazarını oluşturan tüplügaz, otogaz ve dökmegaz segmentlerinin tümünde liderliğini ve öncü yaklaşımını başarıyla sürdürmektedir.

Tüplügaz müşterilerinin Aygaz'a bağlılığı ve memnuniyeti her geçen yıl artmaktadır. Koç Holding tarafından her yıl gerçekleştirilen Tüplügaz Müşteri Memnuniyeti Araştırması'nda, Aygaz tüplügaz müşterilerinin bağlılık puanı 2008 yılına göre 2 puan yükselterek 81 olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılında sektör ortalaması ile Aygaz puanı arasındaki 9 puanlık fark, 2009 yılında 10 puana yükselmiştir.

Tüpelerin tüketicilere en hızlı ve sorunsuz şekilde ulaşması adına oluşturulan Entegre Sipariş Sistemi geliştirilerek, Ağustos 2009'da ESS Web'e geçiş yapılmıştır. ESS Web'le sistem kurulum ve bakım kolaylığının yanı sıra bölge satış ekiplerinin sisteme ulaşımı, ek uygulamalar ve müsteri raporlarından yararlanarak müsteri takibinin yakından yapılması ve memnuniyeti artırıcı takip ve müsteri ilişkileri aktivitelerine olanak sağlanmıştır. 2009 sonu itibarıyla 614 bayide ESS kullanılmakta ve satışların % 59'u ESS üzerinden geçmektedir. 2,5 milyon aktif tekil müsteri sisteme kayıtlıdır.

Tüplügaz tüketicilerine yönelik olarak, bankalarla birlikte gerçekleştirilen ve kredi kartıyla yapılan tüplügaz alışverişlerinde ekstra puan ve taksit faydası sunulan ulusal kampanyalara devam edilmiştir. Fiyat rekabetinin yoğun olarak yaşadığı sektörde tüketicilerin memnuniyetini artırıcı ulusal kampanya, iletişim ve promosyon aktiviteleri gerçekleştirilmiştir.

yurtiçi otogaz satışları 2008 yılına göre % 11'lik bir artış kaydederek 550.000 ton olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılı sonu itibarıyle, Aygaz'ın Türkiye çapındaki toplam otogaz bayii sayısı 1.121'e ulaşmıştır. Aygaz, araç üreticileri ve otogaz dönüşüm firmalarıyla da işbirliği yaparak sektörde öncü rolünü sürdürmektedir.

Tüm segmentlerde liderlik

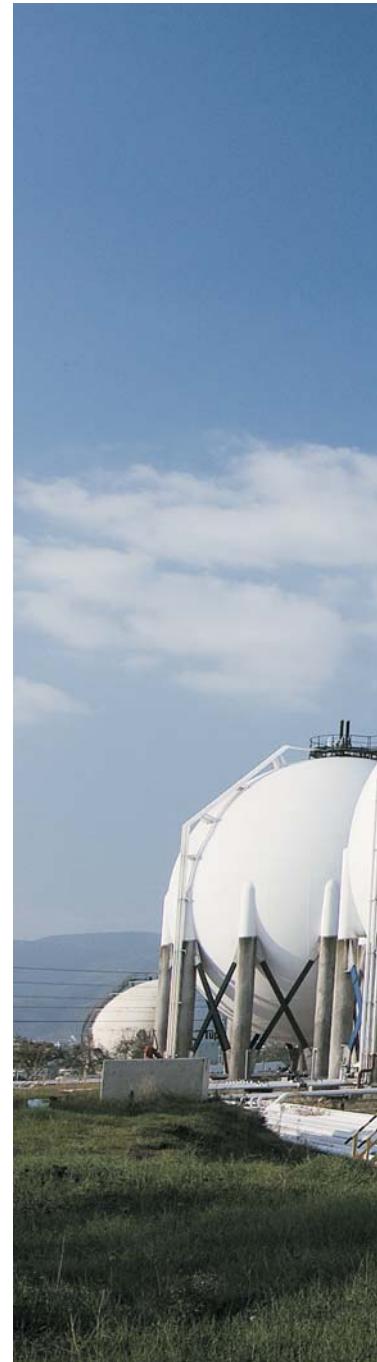
Aygaz, LPG pazarını oluşturan tüplügaz, otogaz ve dökmegaz segmentlerinin tümünde liderliğini ve öncü yaklaşımını başarıyla sürdürmektedir. Segmentlerin tüketim oranları 2000 yılından günümüze kadar önemli ölçüde değişim göstermektedir. Doğal gazın yaygınlaşmasıyla tüplügaz ve dökmegaz pazarı daralmaya başlamış, ürün üzerinde artan vergi yüküyle tüplügaz pazarı 1 milyon 134 bin ton seviyelerine gerilemiştir. Diğer taraftan otogazın segmentler arasındaki ağırlığı son 10 yılda % 11'den % 63,6 seviyesine yükselmiştir. 2009 yılında, Aygaz'ın toplam

Aygaz tüplügaz pazarındaki liderliğini % 38,6 pazar payı ile sürdürmektedir.

Sürdürülebilir değer katan enerji

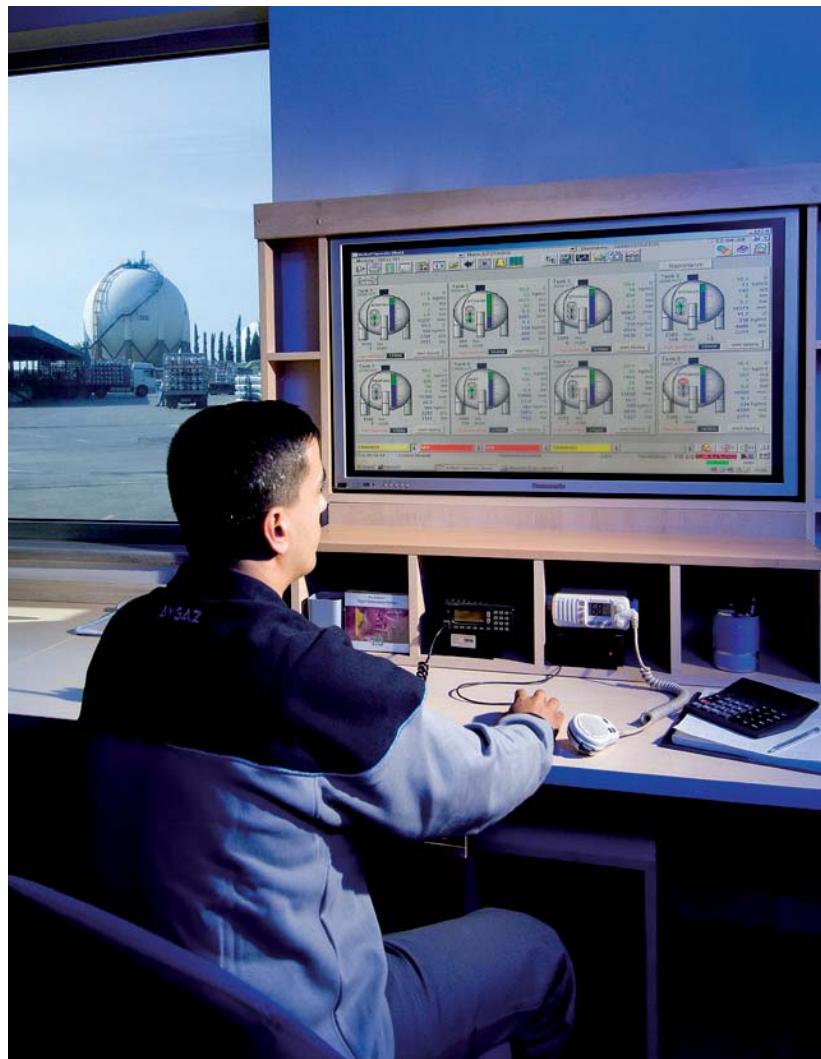
Dünyada markası ürünle özdeşleşmiş ender kuruluşlardan biri olan Aygaz, bu başarıyı kalıcı kılmak amacıyla toplum ve çevreye saygılı, sürdürülebilir değişim ve gelişimi hedeflemektedir.

Süreçlere değer katan toplam kalite yönetimi

Aygaz, kurulduğundan beri müşteri odaklı yaklaşımları, ürünleri ve her geçen yıl artırdığı hizmet kalitesiyle bekentileri aşarak Türkiye'de ailenin bir parçası olmayı başarmıştır.

Aygaz, liderlik misyonlarından birinin sektörün standartlarını belirlemek ve gelişmesini sağlamak olduğuna inanmaktadır. Aygaz, toplam 26 sahasında belgelendirdiği ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi faaliyetlerini iş birimlerinde yıldızla başarıyla uygulamaktadır. 1993 yılında benimsenen toplam kalite yönetimi yaklaşımından hareketle Aygaz, tüm iş süreçlerinde ve faaliyetlerinde kalite anlayışını yerleştirmek amacıyla çalışmalarını yürütmektedir. Aygaz'da kalite, bir yaşam tarzıdır ve bu anlayış 1998 yılında kurulan ISO 9002 Kalite Güvence Sistemi'yle belgelenmiştir.

Bağımsız kuruluşlarca denetlenerek sertifikalandırılan Aygaz, LPG sektöründe ISO 9001 Belgesi almaya hak kazanan ilk şirketdir. 2001 yılında aldığı Ulusal Kalite Başarı Ödülü de Aygaz'in kalite yolculuğunda bilişli ve emin adımlarla ilerlediğinin açık bir göstergesidir. Aygaz'in tüm birimleri bunu takiben sürdürülen kapsam genişletme çalışmalarıyla 2003 yılında ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi kapsamına alınarak her yıl denetlenmektedir.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi

Aygaz 1993 yılında benimsediği toplam kalite yönetimi yaklaşımıyla bugüne kadar hem çalışma alanlarını hem de çalışma sistemiğini sürekli geliştirmiştir. 2009 yılında Aygaz

genelinde süreç yapısı her seviyeden katılımcının görev aldığı ekipler tarafından gözden geçirilerek revize edilmiştir. Bu kapsamda 1.200'e yakın Aygaz dokümanının gözden geçirilmesi sağlanmış ve yeni süreç yapısı 8 adet ana süreç olacak şekilde Ağustos ayında yayınlanmıştır.

Ayrıca eğitimlerin daha sistematik ve katma değer sağlayacak şekilde kontrollü olarak izlenmesi için, Doküman Yönetim Sistemi'nde Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler ile Eğitim Modülleri devreye alınmıştır. 2009 yılında yönetim sistemleri kapsamında iş birimlerinde gerçekleştirilen entegre iç denetimlerde toplam 43 deneyimli çalışan denetçi olarak görev almıştır. Diğer taraftan 2009 yılı dış denetimleri kapsamında BV, TSE, TÜV Süd dış denetimleri yapılmış, sistem uygunlukları onaylanmıştır.

OHSAS 18001 İş Sağlığı-Güvenliği Yönetim Sistemi

İş sağlığı ve güvenliği alanında sistem kurulması ile ilgili çalışmalarla 1995 yılında başlamış olan Aygaz, bu kapsamında sürekli gelişimi hedeflemektedir. Entegre yönetim sistemi yaklaşımının benimsenmesi ile birlikte 2003 yılından itibaren OHSAS 18001 İş Sağlığı-Güvenliği Yönetim Sistemi (OHSAS) ile ilgili faaliyetlere başlanmıştır.

Koç Topluluğu değerlerinin arasında yer alan "En değerli sermayemiz, insan kaynağımızdır" ilkesiyle çalışanlarına emniyetli ve sağlıklı çalışma ortamları sunan Aygaz, tesislerinde OHSAS 18001 İş Sağlığı-Güvenliği Yönetim Sistemi'ni yaygınlaştırarak belgelendirmiştir. 2008 yılında dış denetim kuruluştan gerçekleştirilen yeniden belgelendirme denetimleriyle, belge

kapsamındaki tüm tesisler OHSAS 18001 İş Sağlığı-Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı'nın revizyonu kapsamında denetlenerek OHSAS 18001:2007'ye geçiş sağlanmıştır. 2009 yılı denetimleri Haziran ayı içinde tamamlanarak belgelerin uygunluğu dış denetim kuruluusu tarafından onaylanmıştır.

%33,5

Aygaz Euro LPG+ ile karbonmonoksit emisyonunda % 33,5'e varan iyileşme sağlanmıştır.

İklim değişikliği ile ilgili çalışmalar kapsamında sera gazlarının takibi için Aygaz genelinde veri toplama sistemi oluşturulmuştur.

ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi

Aygaz'ın toplum ve çevreye saygılı çalışma misyonuyla 2002 yılında Genel Müdürlük ve Yarımca Dolum Terminali'ni kapsayan ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi'nin belgelendirilmesi, 2003-2007 yılları arasında tüm tesislerine yaygınlaştırılmıştır.

Sera Gazları Takip Sistemi

İklim değişikliği ile ilgili çalışmalar kapsamında sera gazlarının takibi için Aygaz genelinde veri toplama sistemi oluşturulmuştur. Özellikle farklı lokasyonlarda bulunan birimlerden verilerin alınabilmesi için oluşturulan bu yazılım ile Aygaz birimlerindeki sera gazı miktarının aylık bazda hesaplanması öngörmüştür. Öncelikli olarak şirket tesislerinde sera gazına etki edecek

kaynaklar belirlenerek hesaplama yöntemleri tespit edilmiştir. 2010 yılı başından itibaren veriler aylık olarak alınacaktır.

Çevreci ürün: Aygaz Euro LPG+

Katkılı otogaz Aygaz Euro LPG+, temiz motor ve daha iyi yanma performansı sayesinde zararlı gaz salınımlarını azaltmaktadır. Böylelikle ürün, çevreyi daha çok korumaktadır. Test sonuçlarına göre, katkılı otogaz Aygaz Euro LPG+, Aygaz Euro LPG'ye kıyasla, hidrokarbon emisyonunda % 20,2, karbonmonoksit emisyonunda % 33,5'e varan iyileşme sağlayarak otogazın çevreci özelliğini artırmaktadır. Katkılı otogaz Aygaz Euro LPG+, sağladığı yakıt tasarrufu ile sera gazları emisyonunu da minimum % 3,82 oranında azaltmaktadır.

475 bin

Gebze İşletmesi enerji verimliliği projeleriyle toplam 975 bin kWh/yıl elektrik tasarrufu ile 475 bin CO₂/yıl sera gazı azaltılmıştır.

Enerji Verimliliği Projesi

Gebze İşletmesi'nde Enerji Verimliliği kapsamında proje çalışması yürütülmüş ve bu kapsamda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan fon alan 17 proje arasında yer almıştır. Motorların verimli kullanımı ve armatürlerin değişimi sonucunda toplam 975.000 kWh/yıl elektrik tasarrufu ile 475.000 kg CO₂/yıl sera gazının azaltılması sağlanmıştır.

Ölçümler ve takipler

2009 yılında tesislerde çevre ve iş sağlığı-güvenliği ilgili yönetmelikler kapsamında gerekli ölçümler ve analizler yaptırılmıştır. Bu kapsamında periyodik emisyon, çevresel gürültü ve iş sağlığı-güvenliği ölçümleri alanlarında 12 tesisde ölçümler yapılmış, uygunluk raporları hazırlanmıştır.

Bunun yanı sıra tesislerde çevresel etki ve performansların izlenmesi amacıyla küresel kaynak tüketimleri (su, elektrik, boya ve boya çamuru) takip edilerek hedef bazlı değerlendirilmektedir. Proseslerden kaynaklanan tehlikeli atıkların bertarafı ile ilgili olarak geri kazanımı mümkün olan atıkların lisanslı

geri kazanım firmalarında geri kazanımı, mümkün olmayanlarinsa lisanslı bertaraf firmalarında bertaraf edilmeleri sağlanmıştır. Bu kapsamında yetkili makamlara ilgili form ve beyanlar gönderilmiştir. Aritma çamuru ve deşarj suyu analizleri yaptırılmıştır. Ayrıca işletmelerde hammadde, yardımcı madde ve su gibi kaynakların geri dönüşümü ve yeniden kullanımı ile önemli kazanımlar elde edilmiştir.

Değer katan insan kaynağı

Aygaz merkez, tesisler ve bayiler
olmak üzere 15.000'den fazla
personel ile yurdunda dört bir
köşesinde hizmet vermektedir.

Her insan bir enerji

Aygaz'da Performans Yönetim Sistemi, hedeflerin üst yönetimden başlayarak tüm çalışanlara yayılımı prensibine dayanmakta olup çalışanları başarıları doğrultusunda takdir etmeyi amaçlamaktadır.

Kurucusu Vehbi Koç'un "En önemli sermayemiz insan kaynağımızdır" sözünü temel alan Aygaz, hedeflerini insan kaynağından aldığı güçle gerçekleştirmektedir. Karşılıklı güven ve saygının hakim olduğu, katılımın ve çeşitliliğin değer gördüğü bir şirket olma hedefini benimseyen Aygaz, nitelikli insan kaynağının teminine, çalışanların gelişimine ve motivasyonunu yüksek tutmaya daima önem vermiştir. 2009 yılı itibarıyle Aygaz'ın Genel Müdürlüğü ve tüm tesislerindeki çalışan sayısı, 468 beyaz yaka ve 584 mavi yaka olmak üzere toplam 1.022'dir. Çalışanlarının % 34'ünün lisans ve yüksek lisans seviyesinde eğitime sahip olduğu Aygaz'da çalışanların yaş ortalaması 38'dir.

Performans yönetimi

Aygaz'da Performans Yönetim Sistemi, hedeflerin üst yönetimden başlayarak tüm çalışanlara yayılımı prensibine dayanmakta olup çalışanları başarıları doğrultusunda takdir etmeyi amaçlamaktadır. 1998 yılından bu yana tüm beyaz yaka çalışanlara uygulanmakta olan bu süreçte, şirket hedeflerine paralel, kişisel bazda hedef kartları tanımlanmakta, sayısal ve ölçülebilir kriterlerle objektif bir değerlendirme süreci uygulanmaktadır.

Eğitim ve gelişim planlama

Aygaz her kademede çalışanının eğitimi ve gelişimi için kaynak ayırmaktadır. 360 derece yetkinlik değerlendirme sistemleri ile çalışanların yetkinlikleri ölçülmemekte,

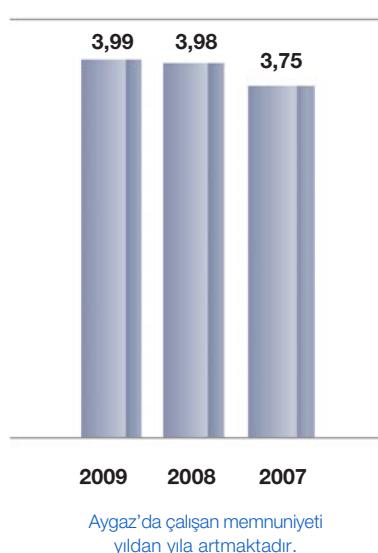
kişisel gelişim planları hazırlanmaktadır. Koç Topluluğu ile entegre bir gelişim platformu olan Koç Akademi sistemiyle Aygaz'da Toplu Eğitim Planlama'dan Kişisel Gelişim Planlama'ya geçiş sağlanmıştır.

Ortak gelişim ihtiyaçlarına bağlı tasarlanan eğitimlerin yanında mesleki, teknik, belgelendirme ve kişisel gelişim eğitimleri ile birlikte 2009 yılında toplam 17.063 adam*saat eğitim yapılmış ve kişi başı 16,7 saat eğitim gerçekleştirilmiştir.

“LPG Yetkili Personel Kursları Eğitmeni Mühendis Yetki Belgesi” alarak LPG Yetkili Personel kurslarında eğitmen olmaya hak kazanan Aygaz eğitmenleri tarafından Ocak-Kasım 2009 yılı döneminde bayi ve abone servis görevlisi, tanker operatörü, tüplügaz nakliye şoförü, altışveren, mavi yaka, tesis personeli ve teknik personel (beyaz yaka, teknik servis, ACM vs.) olmak üzere 1.750 kişinin eğitim alması sağlanmıştır.

Çalışan memnuniyeti

Aygaz, çalışanlarına verdiği değerin bir göstergesi olarak, 1996 yılından bu yana Çalışma Hayı Değerlendirme ve İyileştirme Anketi uygulamaktadır. Bu uygulama ile Aygaz, çalışanlarının iş hayatındaki memnuniyet ve bağlılık düzeyini ölçmekte, iyileştirmeye yönelik

Aygaz'da çalışan memnuniyeti
yıldan yıla artmaktadır.

faaliyet planları oluşturarak hayatı geçirmektedir. Yıldan yıla çalışan memnuniyetinde başarı çizgisini yukarı taşımakta olan Aygaz, 2009 yılında 5 üzerinden 3,99'luk memnuniyet puanına ulaşmıştır. İnsan kaynakları uygulamalarında çalışanlarının görüşlerini önemli bir girdi olarak alan Aygaz, Çalışma Hayı Değerlendirme ve İyileştirme Anketi'ni önemsemekte, sonuçlara yönelik aksiyonlar alınmasına kaynak ayırmakta ve etkin faaliyetler gerçekleştirmektedir.

Sosyal sorumluluk gönüllüsü Aygaz

Geçmişe değer veren ve geleceğe yatırım yapan bir kurum olarak Aygaz, tutarlı, sürdürülebilir ve kapsamlı sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirmektedir.

Aygaz her gün binlerce eve, yüz binlerce kişiye ulaşan bir marka olarak toplumun bekentilerini karşılayan sosyal sorumluluk projelerine destek olmaktadır. "TüketicİYE en yakın şirket" olma felsefesiyle Aygaz, asıl hizmet alanının yanı sıra sosyal sorumluluk projelerini belirlerken paydaşlarının bekentilerini de göz önünde bulundurmaktadır. Bugüne kadar eğitim, tarih, arkeoloji, kültür-sanat ve sağlık alanlarında çeşitli çalışmalara destek veren Aygaz, geçmişe değer veren ve geleceğe yatırım yapan bir kurum olarak tutarlı, sürdürülebilir ve kapsamlı sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirmektedir.

Eğitim

Aygaz, 2008 yılından bu yana, Osmanlı dönemi dış ilişkilerine kaynak oluşturacak bir dizi kitabın sponsorluğunu üstlenmiştir. İSİS Yayınları, Osmanlı Dışişleri Bakanlığı'nın Fransızca iç muhaberatını 1839-1914 arası dönem için belirli konular etrafında toplayarak

yurtdışı arşiv ve kütüphanelerinde bulunan Osmanlı İmparatorluğu'nda görev almış batılı diplomatların anı, günce ve özel mektuplarını yayılamayı amaçlamaktadır. Aygaz'ın desteğiyle ile belgeler toplanmakta, redaksiyonu ve transkripsiyonu yapılmakta ve akademik çalışmalarında faydalанılacak bir ihtisas kütüphanesi oluşturulmaktadır.

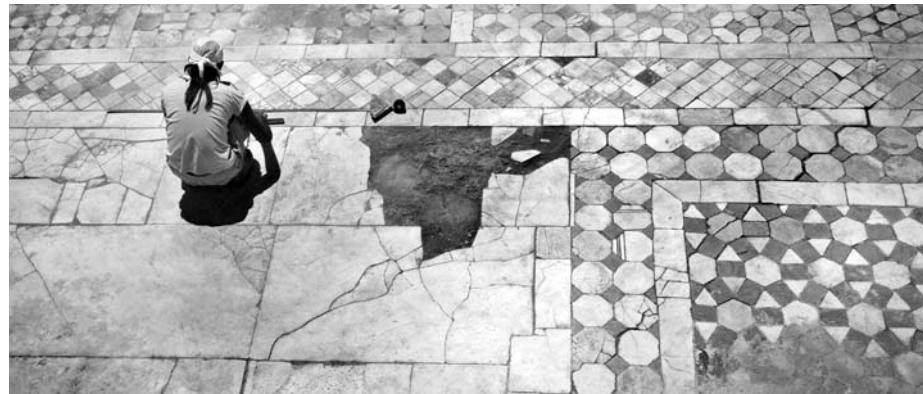
Kültür-Sanat

Kayıp şehir Sagalassos ulyanıyor
Tarihe tutulan ışığın geleceği de aydınlatacağı inancıyla, uzun yillardır devam eden "kayıp şehir" Sagalassos'un uyandırılması projesine Aygaz 2005 yılından bu yana destek vermektedir. Anıtsal çesmeleriyle ünlü Sagalassos'un en görkemli yapılarından olan Antoninler Çeşmesi, kazının tek Türk sponsoru olan Aygaz'ın desteğiyle 2006 yılında restore edilmeye başlanmıştır, 2007 yılında tüm parçaları birleştirilerek ayağa kaldırılmış ve 2008 yılında başlayan depreme karşı güçlendirme çalışmaları 2009

yılında da devam etmiştir. 2009 yılında, Sagalassos antik kenti, UNESCO'nun Dünya Mirası Geçici Listesi'ne girmiştir. Antoninler Çeşmesi'nin restorasyon ve güçlendirme çalışmalarının 2010 yılında sona ermesi ve çesmeden antik çağlarda gibi suların akması planlanmaktadır.

Kayıp şehir Sagalassos fotoğraf sergisi

Antoninler Çeşmesi restorasyonuna destek olan Aygaz, 2009 yılında Sagalassos'u farklı bir açıdan yansitan fotoğraf sergisi ve kitabının da destekçi olmuştur. Deneyimli Belçikalı fotoğrafçılar Bruno Vandermeulen ve Danny Veys tarafından çekilen ve antik kentin yeniden ayağa kaldırılmış anıtlarını ve dokunulmamış bölgelerini yansitan fotoğraflar, 23 Eylül - 8 Ekim 2009 tarihleri arasında Aygaz'ın İstanbul'daki Genel Müdürlük Binası'nda sergilenmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin en önemli arkeolojik kentlerinden biri olan Sagalassos'u çok farklı açıdan yansitan bu fotoğrafların toplandığı

“Sagalassos Fotoğraf Kitabı”, antik kentle ilgili Türkiye'deki ilk yayın olmuştur.

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'na destek
Türkiye'nin kültür ve sanat yaşamının gelişimine ve zenginleşmesine önem veren Aygaz, kuruluşundan bu yana İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'na katkı sağlamaktadır. Aygaz, toplumların sosyal gelişimini en çok etkileyen unsurlardan biri olan sanata herkesin sahip çıkması gerektiğini düşünmekte ve 2003 yılından bu yana Uluslararası İstanbul Tiyatro Festivali'ni ana sponsor olarak desteklemektedir.

Aygaz, 2009 yılında ise, ana sponsorluğunu Koç Holding'in üstlendiği Uluslararası 11. İstanbul Bienali'ne Koç Enerji Grubu'nun bir üyesi olarak destek vermiştir. 12 Eylül-8 Kasım tarihleri arasında düzenlenen Bienali, yaklaşık 101 bin kişi gezmiş, “İnsan Neyle Yaşar?” başlığı altında, 40 ülkeden 70 sanatçı ve sanatçı grubunun 141 projesi sergilenmiştir.

Sağlık

'Şeker Çocuklara' destek

Diğer alanlarda olduğu gibi sağlık alanında da uzun soluklu projeler içerisinde olmayı

tercih eden Aygaz, 2004 yılından bu yana, diyabetik çocukların diyabetle yaşamayı öğrenmesine yardımcı olmayı ve yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan Çocuk ve Adolesan Diyabetikler Derneği'ne destek vermektedir.

Derneğin, diyabetik çocukların sosyal aleme yönelik en önemli çalışmalarından birini, her yıl Temmuz ayında İstanbul Üniversitesi'nin Enez Sosyal Tesisleri'nde Aygaz'ın desteğiyle gerçekleştirilen Diyabetik Çocuklar Kampı oluşturmaktadır. 2009 yılında, Enez Kampı'na 120 çocuk katılmıştır.

Aygaz, bu sene Enez Kampı'na Aygaz sponsorluğunda yarışan ralli pilotu Roya Angejihedarı'nın katılımını organize etmiştir. Türkiye Ralli Şampiyonası'nda yarışan Roya Angejihedarı, kampta çocuklara trafik eğitimi vermiş, yarışlarda yaşadıklarını çocuklarla paylaşmış ve ralli otomobiliyle özel bir gösteri yapmıştır. 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'nde ise dernek için hazırlatılan broşür çeşitli üniversiteler ve hastanelerin endokrinoloji bölümlerinde dağıtılmış ve bu broşürler aracılığıyla 15 bin kişi diyabet hakkında bilinçlendirilmiştir.

Güvenli Annelik Projesi

Aygaz'ın desteklediği bir diğer proje ise, Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAP) tarafından gerçekleştirilen Güvenli Annelik Projesidir. 2006 yılından bu yana Bakırköy, Düzce ve Diyarbakır'da projeye destek verilmiştir. 2010 yılında da TAP Vakfı Güvenli Annelik Projesi'ne devam edilmesi planlanmaktadır.

Çevre

Çevre Resim Yarışması

Aygaz, Çevre Haftası vesilesiyle her yıl Haziran ayında Aygaz ailesi çocuklarına yönelik “Çevre Konulu Resim Yarışması” düzenlemektedir. 2008 yılında resim, kompozisyon ve şiir olmak üzere üç dalda gerçekleştirilen yarışma, 2009 yılında “Temiz Yakıt, Temiz Hava” teması ile “Aygaz Euro LPG+ Resim Yarışması” adı altında gerçekleştirilmiştir. Bu yarışma ile her yıl çocuklar arasından seçilen Çevre Şampiyonları'na yenilerinin eklenmesi hedeflenmektedir.

Yatırımcı ilişkileri

Aygaz yönetiminin en önemli stratejik hedeflerinden biri hissedar değeri yaratmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Yatırımcı İlişkileri Birimi pay sahipleriyle uzun vadeli ilişkiler geliştirmeye ve şirket değerini artırmaya çalışmaktadır.

Yatırımcı İlişkileri Birimi'nin önceliği, şirket bilgilendirme politikası kapsamında pay sahiplerinin zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabılır ve kolay erişilebilir bir şekilde bilgilendirmelerini sağlamaktır.

Faaliyetler

Yatırımcı İlişkileri Birimi'ne 2009 yılı içinde 100'ün üzerinde bilgi talebi gelmiştir. Talep edilen bilgiler yazılı, sözlü ve elektronik ortamda cevaplandırılmıştır. Pay sahipleri genel olarak şirketin yatırımları, kârlılığı, iştirakları, hisse değeri, kâr payı ödemeleri ve genel kurul tarih ve gündemi gibi konularda sorular yönelmiştir. Ayrıca, Yatırımcı İlişkileri Birimi dönemde ulusal ve uluslararası kurumsal yatırımcılar ve aracı kurum uzmanları ile 40'tan fazla

toplantı yapmıştır. Bu amaçla hazırlanan sunumlar www.aygaz.com.tr yatırımcı ilişkileri bölümünde erişime açıktır.

Aygaz ile ilgili rapor hazırlayan altı aracı kurum tarafından 2009 yılı içinde 12 adet şirket raporu ve güncelleme yayımlanmıştır. 2009 son çeyreğinde ve 2010 Ocak-Şubat aylarında yayımlanan raporlarda, analistlerin Aygaz hisse değeri ile ilgili bekentileri endeks üzerinde getiri şeklindedir.

2009 yılı içinde Aygaz hissedarlarına yönelik düzenlenen fabrika gezisinde Yarımca Dolum Terminali ve Gebze İşletmesi ziyaret edilmiş, çalışanlar tarafından detaylı sunum ve anlatımlar yapılmıştır.

Aygaz Yatırımcı İlişkileri Birimi, tüm faaliyetlerini kurumsal yönetim anlayışının dört temel prensibi olan adillik, şeffaflık, sorumluluk ve hesap verebilirlik ilkelerini gözterek yerine getirmektedir.

Aygaz'ın yarattığı rekabetçi değerler

1
Türkiye'de LPG sektöründe halka açık ilk ve tek şirket

2
Kuruluşundan bugüne sektörün lideri ve en güçlü markası

3
Hissedar değerini artırma odaklı yönetim stratejileri

4
Güçlü nakit yaratımı ve sağlam mali yapı

5
Sürdürülebilir faaliyet kârlılığı

6
Enerji alanında zengin portföy
“LPG, elektrik, doğalgaz, rafineri”

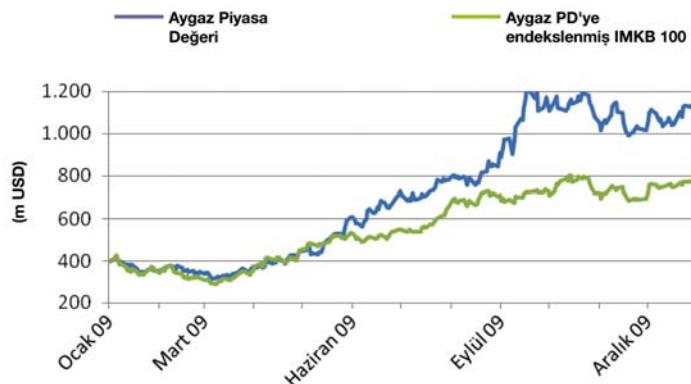
7
İştiraklerde büyümeye potansiyeli

8
Ekonomik dalgalanmalara ve krizlere karşı dayanıklılık

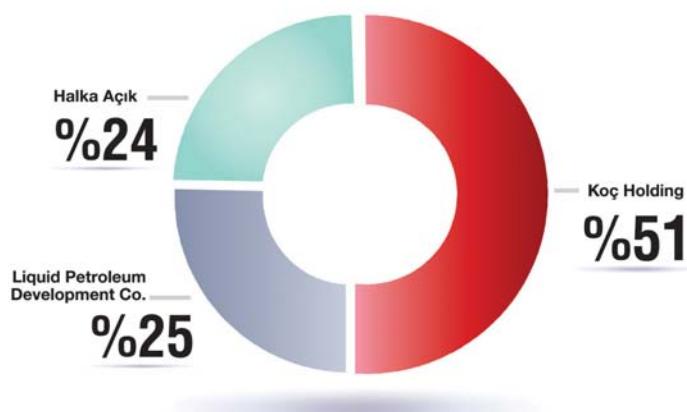
Hisse performansı

2008 yılında sermaye piyasalarını etkisi altına alan küresel krizin sonucu olarak tüm borsalarda önemli değer kayipları yaşanmıştır. Aygaz da bu koşullar içinde 2008 yılını 2,01 TL/hisse ve 394m USD piyasa değeri ile kapatmıştır. 2009 yılı içinde %191 artış gösteren Aygaz hisse fiyatı, IMKB 100 endeksinin % 84 üzerinde performans sergileyerek yılı 5,65 TL/hisse ve 1.134m USD piyasa değeriyle kapatmıştır.

Yıllar	Hisse başına kazanç (TL)	Toplam temettü (TL)
2006	0,771	238.875.745
2007	0,000	49.304.682
2008	0,850	30.000.000

Ortaklık yapısı

Aygaz A.Ş. hisse senetleri, İMKB Ulusal Pazar'ında AYGAZ sembolü ile işlem görmektedir.

- Reuters Kodu : AYGAZ.TI
- Bloomberg Kodu : AYGAZ.IS
- Halka arz tarihi : 13/01/1988
- Yabancı yatırımcı payı : % 67,52 (31/12/2009)

İştirak portföyü

Risk yönetimi

Aygaz'da risk yönetimi, tüm riskleri tanımak ve tanımlamakla başlamaktadır. Günümüzün dinamik ve çok boyutlu ekonomisi, muhtemel risklerin kapsamlı bir şekilde yönetilmesini ve risklere karşı gerekli önlemlerin zamanında alınmasını gerektirmektedir. Aygaz da bu farkındalık ile mevcut ve potansiyel risklerini öngörmek, izlemek, yönetmek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metodlar benimsemektedir.

Risk yönetimi, Şirket Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan Denetimden Sorumlu Komite'nin sorumluluğunda yürütülmektedir. Bu kapsamında risk yönetimi ile ilgili süreçlerin tanımlanması ve görev dağılımının yapılması çalışmalarına devam edilmektedir. Aygaz'da Kurumsal Risk Yönetimi (KRY), Stratejik Planlama ve Yönetim ana sürecinin bir alt başlığı olarak ele alınmış ve şirket süreçlerine eklenmiştir. KRY ana çatısını oluşturmak ve kısa vadede uygulamaya geçmek amacıyla çalışmalar başlatılmıştır.

Finansal riskler

Aygaz, finansal piyasalardaki dalgalanma ve belirsizliklere bağlı muhtemel olumsuz gelişmelerin, şirketin mali performansı üstündeki etkilerini en aza indirmeyi hedeflemektedir. Aygaz, faaliyetleri gereği, kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan

Aygaz mevcut ve potansiyel risklerini öngörmek, izlemek, yönetmek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metodlar benimsemektedir.

finansal risklere maruz kalmaktadır. Finansal riskler, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda Finansman Müdürlüğü'ne bağlı Hazine Birimi tarafından yönetilmektedir. Kur riskine maruz tutarlar için onaylanmış bir limit bulunmaktadır. Bu limit, genel ekonomik koşullar ve para piyasalarında meydana gelebilecek değişiklikler sonucunda ihtiyaç duyulması halinde değiştirilebilmektedir. Benzer şekilde, maruz kalınan faiz oranı riski de takip edilmekte, gerek varlık, gerekse yükümlülüklerin vadeye kalan sürelerinin dengelenmesine dikkat edilmektedir. Risklerin azaltılması ya da ortadan kaldırılması amacıyla kullanılmak üzere türev ürünler piyasaları yakından takip edilmekte, gerektiğinde bu ürünler kullanılmaktadır.

Operasyonel riskler

Aygaz, şirketin iş süreçlerini etkileyebilecek bireysel, teknolojik ve doğal nedenlerden oluşabilecek risklerin yönetiminde köklü geçmişinin tecrübelerinden faydalananmaktadır. Aygaz, kuruluşundan itibaren İç Denetim faaliyetlerine büyük önem vermektedir.

İç Denetim Müdürlüğü'nün misyonu, Aygaz hissedarları tarafından belirlenmiş olan hedeflere ulaşma yolunda Şirket Üst Yönetimi'nin ihtiyaç duyduğu sistematik, bağımsız ve objektif analizler ile

danışmanlık ve enformasyonu sağlamaktır. Genel Müdür'e bağlı olup Denetimden Sorumlu Komite'ye de raporlama yapmakta olan İç Denetim Müdürlüğü, şirket süreçlerinin analizlerini yapıp riskli görülen konuları Üst Yönetim'e raporlayarak daha etkin bir iç kontrol yapısı oluşturma yolunda çalışmalarına devam etmektedir. Ayrıca Koç Holding İç Denetim Birimleri ve Bağımsız Denetim Kuruluşu tarafından periyodik denetlemeler gerçekleştirilmekte, bu denetimler sonucu oluşturulan raporlar Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır.

Operasyonel risklerin azaltılması ya da ortadan kaldırılması konusunda en önemli araçlardan biri sigortadır. Sigorta konusunda Aygaz politikası, tehlikeli maddeler ile iç içe olan faaliyet alanı sonucu maruz kalınan temel risklerin % 100 kapsam altına alınmasıdır. Mevzuat tarafından öngörülen zorunlu sorumluluk sigortalarının yanında ek teminatlarla sigorta kapsamı genişletilmektedir.

KURUMSAL YÖNETİM

1-KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI VE RAPORU

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum

Aygas, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin, tüm sermaye piyasası ve şirketler açısından fayda ve önemini bilincindedir. Küreselleşen dünyamızda, uluslararası standartlara uyum, sürdürülebilir hissedar değeri yaratmak, yurt dışı piyasalardan fon sağlamak ve istikrarlı büyümeye için çok büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda kurumsal yönetim, şirketlerin yönetim kalitelerini artırmaya, risklerin azaltılıp daha iyi yönetilmesine, finansman ve sermaye piyasalarında güvenilirlik ve saygınlığın yükseltilmesine de ciddi katkı sağlamaktadır.

Aygas olarak, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 04.07.2003 tarih ve 35/835 sayılı karar ile kabul edilen 'Kurumsal Yönetim İlkeleri' ne uyum sağlamak için en iyi çaba gösterilmektedir.

2005 yılı Genel Kurul'undan itibaren, 6 dönemdir "Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporları" hazırlanmakta ve şirket internet sitesi (www.aygas.com.tr) ve Faaliyet Raporlarımıza içinde yayımlanmaktadır.

Aygas'ın Koç Topluluğu şirketi olmasından kaynaklanan köklü kurumsal kimliği bu yöndeki adımlarını hızlandırmaktadır. Aygas'ın yönetim yapısı ve süreçleri bu düzenleyici kurallara uyumlu olarak şekillenmiştir.

AYGAZ A.Ş. ilgili kanunlar ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde, şirketin hak ve yararlarını da gözetecelik şekilde gizli ve ticari sırlar niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere hissedarlarının, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabılır, analiz edilebilir, kolay erişilebilir bir şekilde bilgilendirmelerini sağlamaktadır. Aygas Yatırımcı İlişkileri Birimi, pay sahipleri ile ilişkilerin düzenli bir şekilde yürütülmesi, şirket ile ilgili düzenli ve güvenilir bilgi erişimi sağlanması ve şirket değerinin artırılması amacıyla toplantı, telekonferans, telefon, e-mail, faks ve açıklama/duyuru gibi bilgilendirme araçlarını kullanmaktadır.

Aygas üst düzey yöneticilerinin performans değerlendirmesi, hisse senedi performansı ve ekonomik karlılıkla ilişkilendirilen nadir şirketlerden biri olarak şirketin hissedar değeri yaratma konusundaki ciddiyetini göstermektedir.

Henüz Uygulanamayan Kurumsal Yönetim İlkeleri

Henüz uygulamaya konulmamış olan ilkeler üzerinde çalışılmakta olup idari, hukuki ve teknik alt yapı çalışmalarının tamamlanmasını takiben uygulamaya geçilmesi planlanmaktadır. Henüz uygulanamayan kurumsal yönetim ilkeleri sebebiyle bir çıkar çatışması olmamıştır. Şirketimiz bünyesinde kurumsal yönetim ilkeleri kapsamında yürütülen çalışmalar raporun ilgili başlıklarında açıklanmıştır.

Dönem içinde ilkelere uyum için yapılan çalışmalar

2009 yılı içinde Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum ile ilgili çabalarımız devam etmiştir. Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum amacıyla Ana Sözleşmeyi, Genel Kurul ilanlarının üç hafta önceki yapılmasına, Genel Kurul'a medya ve menfaat sahiplerinin davet edilmesine, toplantıda Yönetim Kurulu Üyesi, Denetçi, mali tabloların hazırlanmasından sorumlu yetkilinin hazır bulunmasına ve Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağılılı olarak yerine getirebilmesi için yeterli sayıda komite kurulmasına yönelik hükümler ilave edilmiştir.

Şirketimizin internet sitesi ve faaliyet raporu, ilkelere tam uyum açısından gözden geçirilmiş ve revizyonlar yapılmıştır. Genel Kurul tarihinden 3 hafta önce gündem, ilgili bilgilendirme dokümanları ve vekaletname örneği internet sitemize eklenmiş ve aynı anda şirket merkezimizde pay sahiplerinin erişimi hazır bulundurulmuştur.

Önümüzdeki dönemde ilkelere uyum için mevzuattaki gelişmeler ve uygulamalar dikkate alınarak gerekli çalışmalar yapılacaktır.

2009 yılı faaliyet dönemini kapsayan ve "Pay Sahipleri", "Kamuya Aydınlatma ve Şeffaflık", "Menfaat Sahipleri" ve "Yönetim Kurulu" olmak üzere dört ana başlık altında toplanan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporumuza aşağıda yer verilmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Ömer M. Koç

Erol Memioğlu

BÖLÜM I - PAY SAHİPLERİ

2) Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi

Şirketimizde, pay sahipleri ile ilişkiler Finansman Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Yatırımcı İlişkileri Birimi tarafından yürütülmektedir. Yetkili kişiler Mehmet Özkan ve Selin Sanver'dir. Bu birimimize, yatirimci@aygaz.com.tr ya da investor@aygaz.com.tr adreslerinden e-mail ile veya (0212) 354 15 15 /1657-1659 dahili numaralarından ulaşarak her zaman bilgi alınması mümkündür.

Yatırımcı İlişkileri Birimi'nin başlıca sorumlulukları:

- Bilgilendirme politikası kapsamında pay sahipleri ile ilişkilerin düzenli bir şekilde yürütülmesi, şirket ile ilgili düzenli ve güvenilir bilgi erişimi sağlanması
- Pay sahiplerinden gelen soruların yanıtlanması
- Şirket internet sitesi, faaliyet raporu, yatırımcı sunumları, kâr duyuruları vb. iletişim araçlarının pay sahiplerinin eksiksiz ve hızlı erişimini sağlayacak şekilde güncellenmesi
- Şirket değerinin artırılması amacıyla toplantı, telekonferans, telefon, e-mail, faks ve açıklama / duyuru gibi farklı bilgilendirme araçlarını kullanarak analist ve araştırma uzmanlarının bilgi taleplerinin karşılanması
- Pay sahipleri ile şirket üst yönetimi ve yönetim kurulu arasında çift yönlü bilgi akışının temini
- MKK kayıtları esas alınarak pay sahiplerine ilişkin kayıtların sağılıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasının sağlanması.

3) Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahipleri genel olarak şirketimizin kârlılığı, hisse değeri, yatırımları, cirosu, iştirakleri, kâr payı ödemeleri ve stopajı konularında bilgi talep etmekte ve bu konularda sorular yöneltmektedirler. 2009 yılı içinde 100'ün üzerinde bilgi talebi gelmiştir. Talep edilen bilgiler yazılı, sözlü ve elektronik ortamda cevaplandırılmıştır. Ayrıca, Finansman Müdürlüğü'nce dönem içinde yerli/yabancı Kurumsal Yatırımcılar ve Aracı Kurum uzmanları ile 40'in üzerinde görüşme yapılmıştır. Bu amaçla hazırlanan sunumlar internet sitemizde tüm yatırımcıların erişimine açıktır.

Şirketimiz internet sitesinde, "Yatırımcı İlişkileri" bölümü pay sahiplerinin daha kolay kullanabileceği ve daha fazla bilgiye erişebileceği şekilde revize edilmiştir.

Ana sözleşmemizde özel denetçi atanması talebine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Dönem içinde özel denetçi tayini ile ilgili herhangi bir talep şirketimize yapılmamıştır. Şirketimiz, Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde şirket murakipları tarafından denetlenmekte, ayrıca Yeminli Mali Müşavir tarafından ve Genel Kurul tarafından onaylanan Bağımsız Dış Denetim Şirketi tarafından da periyodik olarak denetime tabi tutulmaktadır.

4) Genel Kurul Bilgileri

Dönem içinde 2008 yılı faaliyetlerinin ibra edildiği Olağan Genel Kurul Toplantısı 27 Mart 2009 tarihinde %77 oranında hissedar katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bireysel pay sahipleri ve basın mensupları da toplantıma ilgi göstermişlerdir.

Genel Kurul'un toplanacağı yer, gündem ve vekâletname örneği Türkiye baskılı 2 adet günlük gazetedede, Ticaret Sicili Gazetesi'nde (TSG) ve özel durum açıklamaları ile 21 gün öncesinden kamuoyuna duyurulmuştur.

2008 yılı faaliyet raporu, denetçi raporu, bağımsız denetim raporu, mali tablolar ve dipnotları, Yönetim Kurulu'nun kâr dağıtım önerisi Genel Kurul tarihinden 21 gün önce şirket merkezinde pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur. Kâr dağıtım önerisi İMKB ve SPK' ya Genel Kurul öncesi bildirilmiştir. Genel Kurul'da pay sahiplerinin soruları sorular şirket üst yönetimince cevaplandırılmıştır.

Malvarlığı satımı, alımı, kiralanması kararlarının Genel Kurul tarafından alınması konusunda ana sözleşmede hüküm yoktur. Genel Kurul tutanakları TSG' de tescil ve ilan edilmekte, ayrıca şirket merkezinde ve şirket internet sitesinde pay sahiplerine açık tutulmaktadır.

5) Oy Hakları ve Azınlık Hakları

Şirketimizde pay sahiplerinin oy hakkında imtiyaz yoktur. Karşılıklı iştirak içinde olan pay sahibi şirket bulunmamaktadır. Azınlık payları doğrudan veya vekilleri aracılığıyla Genel Kurul'da temsil edilmektedir. Şirketimiz ana sözleşmesinde birikimli oy kullanma yöntemine ilişkin hüküm bulunmamaktadır.

6) Kâr Dağıtım Politikası ve Kâr Dağıtım Zamanı

Şirketimizin kârına katılım konusunda herhangi bir imtiyaz yoktur. Kâr dağıtımını yasal mevzuata uygun ve mevzuatta belirtilen sürelerde gerçekleştirilmektedir.

Şirketimizce, Kurumsal Yönetim İlkelerine uygun, hem pay sahipleri hem de şirket menfaatlerini göz önünde bulunduracak bir kâr dağıtım politikası belirlenmesi ve açıklanması amaçlanmıştır. Mevcut kâr dağıtım politikamız 15.03.2010 tarihli Şirket Yönetim Kurulu toplantısında revize edilerek aşağıdaki şeklini almıştır:

“Şirketimiz; uzun vadeli stratejileri, yatırım, finansman planları ve kârlılık durumu da dikkate alınarak, SPK tebliğ ve düzenlemelerine istinaden hesaplanan dağıtılabılır kârdan, SPK tarafından belirlenen asgari kâr dağıtım oranından az olmamak üzere bir oranda temettüy nakit veya bedelsiz pay vermek veya belli oranda nakit ve belli oranda bedelsiz pay vermek suretiyle dağıtılabılır. Önümüzdeki üç yıla ilişkin politikamız bu yöndedir. Bu politikada yapılacak herhangi bir değişiklikte kamuoyu ayrıca bilgilendirilecektir.”

Zaman içinde mevzuatta ve yatırım ihtiyaçlarında meydana gelecek değişiklikler doğrultusunda bu politika revize edilebilecek, bu durumda değişiklikler Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca kamuoyuna açıklanacaktır.

7) Payların Devri

Şirket ana sözleşmesinde pay devrini kısıtlayan özel bir hüküm bulunmamaktadır.

BÖLÜM II - KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

8) Şirket Bilgilendirme Politikası

Şirketin yıllık olağan Genel Kurul toplantısından sonra, ticari sırları taşımayan yıllık bilgiler ve gelecek döneme ilişkin beklenenler şirketimizce yazılı ve görsel basın yoluyla kamuya açıklanmaktadır. Yıl içinde kamuya açıklanacak önemde gelişmeler olması halinde, gerekli özel durum açıklamaları da zamanında yapılmaktadır.

Münhasıran kamuğu aydınlatma ile ilgili her türlü hususu gözetmek ve şirkete yöneltilen soruları cevaplamak üzere Yatırımcı İlişkileri Birimi görevlendirilmiştir. Şirkete yöneltilen yazılı ve sözlü sorular bu birim tarafından cevaplandırılmaktadır.

Şirketin bilgilendirme politikasının yürütülmesinden sorumlu kişiler, Genel Müdür Yağız Eyüboğlu ve Mali Genel Müdür Yardımcısı Gökhan Tezel' dir.

9) Özel Durum Açıklamaları

Şirketimiz 2009 yılı içinde değişik tarihlerde 23 özel durum açıklaması yapmıştır. Bu açıklamaların Türkçe ve İngilizce metinlerine şirket internet sitemizden erişilebilmektedir.

10) Şirket İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirketimizin internet sitesi www.aygaz.com.tr adresinde hizmet vermektedir. Sitemizin Yatırımcı İlişkileri bölümünde aşağıdaki konu başlıkları yer almaktadır.

Ticaret Sicili Bilgileri

- Son Durum İtibariyle Ortaklık ve İşbirliği tabloları
- Yönetim Kurulu
- İmtiyazlı Paylar Hakkında Bilgi
- Ticaret Sicili Gazeteleri
- Şirket Ana Sözleşmesi
- Özel Durum Açıklamaları
- Yıllık Faaliyet Raporları
- Periyodik Mali Tablo ve Raporlar
- İzah nameler ve Halka Arz Sirküleri
- Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri

- Genel Kurul Toplantılarının Katılanlar Cetveli ve Toplantı Tutanakları
- Vekaleten Oy Kullanma Formu
- Şirket Sunumları
- Hisse senedi performansına ilişkin bilgi, grafik ve analiz araçları
- Şirketi değerlendiren analist bilgileri ve analist raporları
- Kâr dağıtım politikası, tarihçesi ve sermaye artırım tablosu
- Şirket bilgilendirme politikası
- İletişim

11) Gerçek Kişi Nihai Hâkim Pay Sahibi / Sahiplerinin Açıklanması

AYGAZ A.Ş.'nin sermayesinde, Koç Holding ve Liquid Petroleum Gas Development Company Ltd.'nin toplam % 65,20 oranında pay sahibi oldukları şirket ile ilgili belgelerde açık olarak yer almaktadır. Ayrıca Koç Ailesi bireylerinin "gerçek kişi, nihai hâkim pay sahibi" konumunda oldukları kamu tarafından bilinen bir husus olduğundan, ayrıca bir hesaplama yapılmamış ve kamu duyurulmamıştır.

Yönetim Kurulu üyeleri, üst yönetim ve sermayenin doğrudan yada dolaylı olarak % 5'ine sahip pay sahipleri, Şirketin sermaye piyasası araçları ve hisse senetleri üzerinde yapmış oldukları işlemleri ve sonuçlarını kamu açıklarlar. Bu doğrultuda hisse senetlerine ilişkin alım, satım işlemleri hakkında gerekli bildirimler İMKB'ye gönderilmek suretiyle, Borsa Bülteninde yayımlanmaktadır.

12) İceriden Öğrenebilecek Durumda Olan Kişilerin Kamuya Duyurulması

Şirketimizin Yönetim Kurulu Üyeleri, Denetçileri, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları ile imza yetkisini haiz müdürleri Ticaret Sicilne kayıtlıdır ve ilgili Yönetim Kurulu kararları, Özel Durum Açıklaması ile İMKB ve SPK aracılığıyla kamu duyurulmuştur. Bu kişilerin isimleri yıllık faaliyet raporunda "Yönetim Kurulu" ve "Yönetim Kadrosu" kısmında yer almaktadır.

Rapor tarihi itibarıyla idari sorumluluğu bulunan kişiler:

Yönetim Kurulu:

Rahmi M.Koç	Yönetim Kurulu Başkanı
Ömer M. Koç	Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Vekili
Temel K. Atay	Yönetim Kurulu Üyesi
Dr. Bülent Bulgurlu	Yönetim Kurulu Üyesi
Shelby R. du Pasquier	Yönetim Kurulu Üyesi
Erol Memişoğlu	Yönetim Kurulu Üyesi
Ali Tarık Uzun	Yönetim Kurulu Üyesi

Denetçiler:

Murat Çağlar
Kemal Uzun

Üst Yönetim:

Yağız Eyüboğlu	Genel Müdür
Şahin Kurutepe	Teknik ve Yatırımlar Genel Müdür Yardımcısı
Mehmet Tufan Mut	Satış Genel Müdür Yardımcısı
Rıdvan Uçar	Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı
Gökhan Tezel	Mali Genel Müdür Yardımcısı
Nurettin Demirtaş	İştirakler ve Muhasebe Direktörü
Pulat Oktay	Üretim Direktörü

BÖLÜM III - MENFAAT SAHİPLERİ

13) Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Şirketimizin menfaat sahipleri, kendilerini ilgilendiren hususlarda düzenli olarak bilgilendirilmektedir.

Şirket çalışanları, düzenlenen İç İletişim toplantılarında bilgilendirilmektedir.

Aygaz Gebze İşletmelesi mavi yakalı çalışanları ve gemilerimizde görev yapan gemi adamları ilgili iş kollarına göre sendikalıdır. Bu çalışanlarımıza sendika temsilcileri vasıtası ile bilgilendirme yapılmaktadır.

Bayilerimiz ile her yıl bölgesel ve tüm bayileri kapsayan genel toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantıda şirket faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapılmakta ve bayi talep ve önerileri alınmaktadır.

Tedarikçiler ile birebir ve gruplar halinde yapılan toplantılar karşılıklı bilgi paylaşımı gerçekleştirilmektedir.

Diğer yandan internet sitemiz, e-bültenler, teknik yayınlar, şirket dergisi "Aygaz Dünyası" yoluyla da geniş bir bilgilendirme faaliyeti yürütmektedir. Bayilerle iletişim artırmak için hazırlanan Bayi Portalı etkin bir şekilde kullanılmaya devam etmektedir.

14) Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Menfaat sahipleri ile yapılan toplantılar, katılanlar talep ve önerilerini dile getirme imkânı bulmakta, bu talep ve öneriler yöneticiler tarafından değerlendirilmeye alınmaktadır. Ayrıca şirket içinde oluşturulan Bireysel Öneri Sistemi ve e-mail havuzları ile yeni fikirlerin gündeme gelmesine fırsat tanınmakta, uygulamaya alınanlar ödüllendirilmektedir.

15) İnsan Kaynakları Politikası

Koç Topluluğu'nun diğer şirketlerinde olduğu gibi Şirketimizde de "en değerli sermayemiz insan kaynağıdır" yaklaşımı İnsan Kaynakları politikamızın temelini oluşturmaktadır. Vizyonumuz, tüm kaynaklarımıza yöneten stratejik avantajımız olarak gördüğümüz insan kaynağımızın, memnuniyet ve bağlılığını kuracağımız sistem ve uygulamalar ile en üst düzeyde tutarak "Türkiye'nin çalışılmak için en çok tercih edilen şirketi" olmaktadır.

İnsan kaynakları misyonumuz; yaratıcı, dinamik, bilgili, motive olmuş, etkin ve verimli bir Aygaz ekibinin süreklilığını sağlamak için tüm şirket yönetimine ve çalışanlarına destek vermek ve ilgili birimlerle koordineli olarak insan kaynakları sistemlerini kurmaktır.

İK Yönetim Prensipleri:

- Çalışanların motivasyonunun ve kuruma bağlılıklarının ön planda tutulması
- Sürekli eğitim ve kendini geliştirme ortamının sağlanması
- Bireylerin kariyerlerinin organizasyonun ihtiyaçları doğrultusunda sistematik olarak planlanması ve geliştirilmesi
- İnsan gücü planlaması ve organizasyonel yedekleme yapılması
- Adil ücretlendirme ve ödüllendirme uygulaması
- Bireylere performanslarıyla ilgili geri bildirimde bulunulması
- Nitelik ve ihtiyaçlara göre eleman alınması
- Çalışanın topluluk içinde onurlandırılması, eleştirilerde kişilik haklarına saygılı olunması
- Sosyal ve kültürel etkinlıkların özendirilmesi

Toplu İş Sözleşmesi uyarınca belirlenen sendika işyeri temsilcileri dışında, tüm bölgelerde çalışan İnsan Kaynakları elemanları, çalışanlarla İnsan Kaynakları Müdürlüğü arasındaki iletişim ve koordinasyonu sağlamakla görevlidirler. Çalışanlardan özellikle ayrımcılık konusunda bir şikayet gelmemiştir.

16) Müşteri ve Tedarikçilerle İlişkiler Hakkında Bilgiler

Aygaz, ürün ve hizmetleri ile ilgili mutlak müşteri memnuniyeti sağlanmasını temel stratejilerinden biri haline getirmiştir. Şirketimiz, müşterilerine sunduğu ürün ve hizmet kalitesinin müşteriler nezdindeki değerlendirmesini, gerek şirketimiz gerekse bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik

olarak yapılan "Müşteri Memnuniyeti" araştırmalarıyla takip etmekte ve hizmet kalitesinin geliştirilmesi ile ilgili hedeflerini bu ölçümlemler ile şekillendirmektedir. Şirketimiz ISO 9001-2000 ve ISO-14001 belgelerine sahip olup bunların gerektirdiği prosedürler uygulanmaktadır.

Müşterinin sürekli temas halinde bulunduğu bayi ve bayi servis elemanlarının kiyafetleri, bayi mağazaları ve araçlarının standart hale getirilmesi için belirli bir program dahilinde çalışmalar yapılmış ve hedefler yakalanarak müşterilerin Aygaz'ı belli standartlar çerçevesinde tanımısa sağlanmıştır.

Başyilerin, Aygaz servis ve sipariş görevlilerinin, çeşitli yönlerden gelişimlerini hızlandırmak ve onlara yeni bilgiler vermek amacıyla belirli periyotlarla iletişim, geliştirme, organizasyon, temel finans bilgileri gibi eğitimler düzenlenmiştir.

Aygaz Eğitim Otobüsü ile 2009 yılında toplam 121 eğitimle 1.629 abone servis ve sipariş görevlisine, "Mükemmel Hizmet ve Güvenlik Eğitimi" verilmiştir.

2009 yılı boyunca Aygaz eğitim otobüsünde 400'e yakın tüketiciye, 12 ayrı noktada tüpgazın güvenli ve sorunsuz kullanımını konu alan tüketici bilgilendirme eğitimleri verilmiştir.

Koç Holding tarafından her yıl gerçekleştirilen Tüplügaz Müşteri Memnuniyeti Araştırması'nda, Aygaz tüplügaz müşterilerinin bağlılık puanı 2008 yılına göre 2 puan yükselserek 81 olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılında sektör ortalaması ile Aygaz puanı arasındaki 9 puanlık fark, 2009 yılında 10 puana yükselmiştir.

17) Sosyal Sorumluluk

Aygaz, asıl hizmet alanının yanı sıra sosyal sorumluluk projelerini belirlerken paydaşlarının beklentilerini de göz önünde bulundurmaktadır. Kurumsal sosyal sorumluluk projelerini üç başlık altında toplayan Aygaz, bir taraftan kültür-sanat projeleriyle geçmişe sahip çıkarken diğer taraftan da eğitim ve sağlık projeleriyle geleceğe yatırım yapmayı hedeflemektedir. Şirket, sürdürülebilir kalkınma ve topluma katkı sağlamak amacıyla sosyal gelişimin temelini oluşturan birçok projeye destek vermektedir.

Koç Topluluğu ile kendi değer, hedef ve stratejileri doğrultusunda oluşturulmuş vizyon ve misyonuyla Aygaz, çevrenin korunmasına önem vermektedir ve iş süreçlerini sürekli olarak gözden geçirerek iyileştirmektedir. Gerek dönem içinde gerekse geçmiş yıllarda, çevreye verilen zararlardan dolayı şirket aleyhine dava açılmamış, herhangi bir uyarı alınmamıştır. Faaliyetlerin planlanması aşamasında mevzuat gerekliliklerinin yanı sıra mevzuat ötesindeki uygulamalar da incelenerek çevresel etkiler değerlendirilmektedir.

Aygaz, çevreye yönelik çalışmalarının yanı sıra, eğitim alanında da projeler yürütmektedir. "LPG Yetkili Personel Kursları Eğitmeni Mühendis Yetki Belgesi" olarak LPG Yetkili Personel kurslarında eğitmen olmaya hak kazanan eğitmenlerimiz 2009 yılı döneminde bayi ve abone servis görevlisi, tanker operatörü, tüplügaz nakliye şoförü, Altışveren - Mavi Yaka, tesis personeli ve teknik personel (Beyaz Yaka, Teknik Servis, Abone Çağrı Merkezi vs.) olmak üzere 1750 kişinin eğitim alması sağlanmıştır.

Aygaz, 2002 yılından bu yana sürdürdüğü "Dikkatli Çocuk Biliçlendirme Kampanyası"nın içeriğini 2008 yılında, çevre, enerji tasarrufu, koruyucu sağlık önlemleri konusunda kamuoyundaki duyarlılığın artmasıyla yenilemiştir. Yeni içerik çerçevesinde, ilköğretim öğrencilerine ev kazaları, deprem, yangın, trafik kuralları, koruyucu sağlık, ilkyardım, çevre ve tasarruf konularında eğitim verilmektedir. Eğitimin sonunda öğrencilere, "Dikkatli Çocuk Sertifikası", kampanyaya özel olarak hazırlanmış çizgi roman kitabı ve çizgi filmler ile Aycan şarklarının yer aldığı bir CD verilmektedir. Ayrıca, öğrenciler ve ailelerinin izleyebildiği kampanyaya özgü bir tiyatro gösterisi düzenlenmektedir. 2008 yılı sonunda, Dikkatli Çocuk Kampanyası 347.000 ilköğretim öğrencisine ulaşmıştır.

Aygaz, antik Sagalassos kentinin prestij sembolü olan Antoninler Çeşmesi Restorasyonu'na 2005 yılı itibarı ile destek vermeye başlamıştır ve 2010 yılında restorasyon tamamlanana kadar bu desteğini südürecektr. Aygaz, Sagalassos restorasyon çalışmalarına destek veren Türkiye'deki tek özel sektör kuruluşudur.

1996 yılından bu yana yürüttüğü "Aygaz Kitaplığı" projesi ile Aygaz, geçmişe ışık tutmaktadır. "II. Meşrutiyet'in İlk Yılı" Aygaz Kitaplığı'nın 10. eseridir.

Aygaz sağlık alanında yürüttüğü sosyal sorumluluk çalışmalarında aile ve çocuk sağlığını ön plana çıkarmaktadır. Bu nedenle, sağlık altyapısının

geliştirilmesine ve sağlıklı nesiller yetiştirmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir. Bu çerçevede, Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması (TAP) Vakfı tarafından geliştirilen Güvenli Annelik projesinin destekçisi olmuştur. Proje kapsamında 2009 yılında, Diyarbakır'da toplam 50 sağlık personeline 4 Hizmet içi eğitim programı ile Güvenli Annelik Hizmet Kullanıcı Eğitim/Danışmanlık Programı uygulanmış, 3 toplantı ile 73 kişiye bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. 105 Haneye 3'er defa eğitim-izlem-değerlendirme amaçlı gidilmiş ve 200'er paket temizlik malzemesi dağıtılmıştır. 81 doğurgan çağ, 29 menopoz dönemindeki, 75 ergen yaştaki kadına eğitim danışmanlık hizmeti verilmiştir. 172 kadın hane halkı dışından eğitime dahil olmuştur. 13 kadın KETEM'e (Kanser Erken Teshis Tarama ve Eğitim Merkezi) götürülmüştür.

Sağlık alanında destek verilen bir diğer proje ise Çocuk ve Adolesan Diyabetikler Derneği'nin çalışmalarıdır. 2004 yılından bu yana destek verilen Çocuk ve Adolesan Diyabetikler Derneği'nin Enez'de düzenlediği yaz kampı Aygaz desteğiyle gerçekleştirilmektedir. 2009 yılında, Enez Kampı'na 120 çocuk katılmıştır.

Tüm Aygaz ailesinin birlikte yürüttüğü Ayışığı: Aygaz'dan Sağlık Işığı projesinde ise 81 ilde 81 aşı odası yenilenmiş ve Ayışığı Mutfetişleri aşı odalarını düzenli aralıklarla kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yerine getirmiştir. Bu konulara ilişkin detaylı bilgiye www.aygaz.com.tr internet sitesinden ulaşılabilir.

BÖLÜM IV - YÖNETİM KURULU

18) Yönetim Kurulunun Yapısı, Oluşumu ve Bağımsız Üyeler

Yönetim Kurulumuz 1 Başkan, 1 Başkan Vekili ve 5 Üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyelerinin isimleri raporda yer almaktadır.

Yönetim Kurulu'nda bağımsız üye bulunmamaktadır. Ana pay sahibini temsil eden Yönetim Kurulu üyeleri şirket dışında Koç Holding bünyesindeki şirketlerin yönetim kurullarında da görev alabilmektedirler.

19) Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelikleri

Yönetim Kurulu üye seçiminde aranan asgari nitelikler SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan niteliklerle örtüşmektedir. Şirket ana sözleşmesinde, Yönetim Kurulu üyelerinin Türk Ticaret Kanunu'nda üye seçimi için öngörülen şartları taşımaları gerektiği belirtilmektedir.

20) Şirketin Misyon ve Vizyonu ile Stratejik Hedefleri

Şirketin vizyonu; LPG sektöründe en kaliteli ve en güvenli hizmeti sunan şirket olmayı sürdürmektedir.

Misyonumuz ise LPG'nin temini, depolanması, dolumu, dağıtılması, satışı, satış sonrası hizmetleri ile basınçlı kap ve ekipman üretiminde; müşterilerimizin, çalışanlarımızın ve ortaklarımızın memnuniyetini ön planda tutarak, topluma ve çevreye saygılı şekilde çalışarak, tüm kaynaklarımıza en verimli biçimde kullanarak, liderliğimizi sürdürmektir.

Bu misyonun gerçekleştirilemesine yönelik stratejlere ilişkin faaliyet ve sonuçlar önceden belirlenmiş performans göstergeleri ile Yönetim Kurulu tarafından düzenli olarak takip edilmekte ve yıllık raporlarda sonuçlara yer verilmektedir.

21) Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Risk yönetimi, Şirket Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan Denetimden Sorumlu Komite'nin sorumluluğunda yürütülmektedir. Bu kapsamda risk yönetimi ile ilgili süreçlerin tanımlanması ve görev dağılımının yapılması çalışmalarına devam edilmektedir.

2009 yılı içerisinde yapılan Aygaz iş süreçlerinin gözden geçirilmesi kapsamında, Kurumsal Risk Yönetimi (KRY) Stratejik Planlama ve Yönetim ana sürecinin bir alt başlığı olarak ele alınmış ve şirket süreçlerine eklenmiştir. Şirkette KRY ana çatısını oluşturmak ve kısa vadede uygulamaya geçmek amacıyla çalışmalar başlatılmıştır. İç Denetim Müdürlüğü, şirket hedeflerine ulaşma yolunda Üst Yönetimin ihtiyaç duyduğu sistematik, bağımsız ve objektif analiz, danışmanlık ve enformasyon sağlamak misyonu ile şirket süreçlerinin değerlendirip, riskli görülen hususları Üst Yönetim'e raporlayarak daha etkin bir İç Kontrol Yapısı oluşturma yolunda çalışmalarına devam etmektedir. Söz konusu birim Genel Müdüre bağlı olup Denetimden Sorumlu Komite'ye de raporlama yapmaktadır.

Ayrıca Koç Holding İç Denetim Birimleri ve Bağımsız Denetim Kurulu tarafından periyodik denetlemeler gerçekleştirilmekte, bu denetimler sonucu oluşturulan raporlar Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır.

22) Yönetim Kurulu Üyeleri ile Yöneticilerin Yetki ve Sorumlulukları

Yönetim Kurulu, TTK ile Genel Kurul'a verilmiş olan yetkiler haricinde şirket işleri hakkında karar almaya yetkilidir. Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticilerin yetki ve sorumlulukları şirket ana sözleşme hükümlerine göre hazırlanan imza sirküleri ile düzenlenmektedir. (Ana sözleşme, madde:10)

23) Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu 2009 yılı içinde 20 toplantı yapmıştır. Gündem, şirket faaliyetlerinin değerlendirilmesi ile şirketin ihtiyaçlarına göre belirlenmektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin bilgilendirilmesi ve iletişimini sağlanması Genel Müdür ve Mali Genel Müdür Yardımcılığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin ağırlıklı oy hakkı ve/veya olumsuz veto hakkı yoktur. Dönem içinde tüm kararlar oy birliği ile alınmıştır.

24) Şirketle Muamele Yapma ve Rekabet Yasağı

Şirket Yönetim Kurulu üyeleri şirketle işlem yapmamakta ve herhangi bir rekabetçi oluşumun içinde yer almamaktadır.

25) Etik Kurallar

Aygaz yarı asırlık tarihinde, dürüstlük, saygınlık, güvenilirlik, etik davranış ve yasalara ve düzenleyici kurallara uyum kültürü ile her zaman örnek gösterilen bir şirket olmuştur.

Gerek çalışanları gerek müşterileri için tam memnuniyet sağlayan, en yüksek kalite ve standartlarda ürün ve hizmetler sunmayı hedefleyen, bu doğrultuda tüm paydaşlarının gözünde saygı ve güven simbolü olan Aygaz'ın Etik Kuralları ve Koç Topluluğu Değerleri bu yolda en önemli rehberi olmaktadır. İlgili kural ve değerler şirket internet sitemizde paylaşılmaktadır.

26) Yönetim Kurulu'nda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirketimizin Denetimden Sorumlu Komitesi yasal süresi içinde oluşturulmuş olup SPK tebliği ile belirlenen görevleri yürütmektedir. Bu kapsamında, şirketimizin muhasebe sistemi, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve ortaklığun iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmaktadır. Bağımsız denetim kurulu seçimi ve bağımsız denetim sözleşmelerinin hazırlanarak bağımsız denetim sürecinin başlatılması ve bağımsız denetim kuruluşunun her aşamadaki çalışmaları denetimden sorumlu komitenin gözetiminde gerçekleşir.

Denetimden Sorumlu Komite, kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların, ortaklığun izlediği muhasebe ilkelerine uygunluğuna ve şirketin finansal durumunu tam olarak yansıtmasına ilişkin olarak ortaklığun sorumlu yöneticileri ve bağımsız denetçilerin görüşlerini alarak, kendi değerlendirmeleriyle birlikte yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmek zorunda olduğundan yılda en az dört defa ve gereğinde daha sık toplanır.

Denetim Komitesi'nin şirket yönetimi ile birlikte sorumluluğu, iç ve dış denetimin titizlikle sürdürülmesi ve kayıtların, prosedürlerin ve raporlamaların ilgili kanun, kural ve yönetmeliklere, ayrıca SPK ve UFRS prensiplerine uygunluğunun sağlanmasıdır.

2009 yılında, Yönetim Kurulu Üyelerinden Erol Memioğlu ve Ali Tarık Uzun Denetimden Sorumlu Komite üyesi olarak görevlendirilmiştir.

Şirketin Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumunu izlemek ve henüz uygulanamayan ilkeler ilkelerin gerekliliklerini incelemek amacıyla, 15 Mart 2010 tarihinde Kurumsal Yönetim Komitesi kurulmuştur.

Komite üyeleri olarak Yönetim Kurulu üyeleri Ömer Koç ve Erol Memioğlu görevlendirilmiştir.

27) Yönetim Kurulu'na Sağlanan Mali Haklar

Şirketimizin 27 Mart 2009 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda Yönetim Kurulu Üyelerine aylık brüt 990 TL ücret ödenmesine karar verilmiştir. Şirketin herhangi bir Yönetim Kurulu üyesi ve yöneticisine kredi kullandırılmamış ve lehine kefalet gibi teminatlar verilmemiştir.

Aygaz Anonim Şirketi

07 NİSAN 2010 TARİHLİ OLAĞAN GENEL KURUL GÜNDEMİ

1. Açılmış ve Başkanlık Divanı'nın seçimi,
2. 2009 yılı faaliyet ve hesapları hakkında Yönetim Kurulu ve Denetçi Raporu ile Bağımsız Dış Denetleme şirketi DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'nin Bağımsız Denetim Rapor özetinin okunması, müzakeresi, Yönetim Kurulu'nun 2009 yılı Bilanço ve Gelir Tablosu ile ilgili önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi,
3. Şirketin 2009 yılı faaliyetlerinden dolayı Yönetim Kurulu Üyeleri ve Denetçilerin ayrı ayrı ibra edilmeleri,
4. Yönetim Kurulu'nun 2009 yılı kârının dağıtılması ve kâr dağıtım tarihi konusundaki önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi,
5. Kurumsal Yönetim ilkeleri gereğince 2010 yılı ve izleyen yıllara ilişkin "Kar Dağıtım Politikası" hakkında ortaklara bilgi verilmesi,
6. Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğinde "Şirket Bilgilendirme Politikası" hakkında ortaklara bilgi verilmesi,
7. Yönetim Kurulu üye sayılarının ve görev sürelerinin belirlenmesi ve belirlenen üye adedine göre seçim yapılması,
8. Denetçi üye adedinin belirlenmesi ve belirlenen üye adedine göre seçimi yapılması,
9. Yönetim Kurulu üyeleri ile Denetçilerin aylık brüt ücretlerinin belirlenmesi,
10. Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ gereği, Denetim Komitesinin önerisi üzerine 2010 faaliyet ve hesaplarını incelemek üzere Yönetim Kurulu'na seçilen Bağımsız Denetleme Kuruluşu'nun onaylanması,
11. Sermaye Piyasası Kurulu ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı onayına istinaden Esas Mukavelenin "Çalışma Mevzuları" başlıklı 3. maddesinin değiştirilmesi hakkında karar alınması,
12. Şirketin sosyal yardım amacıyla vakıf ve derneklerle 2009 yılında yaptığı bağış ve yardımların Genel Kurul'un bilgisine sunulması,
13. Yönetim Kurulu üyelerine Şirket konusuna giren işleri bizzat veya başkaları adına yapmaları ve bu tür işleri yapan şirketlerde ortak olabilmeleri ve diğer işlemleri yapabilmeleri konusunda Türk Ticaret Kanunu'nun 334. ve 335. maddeleri uyarınca izin verilmesi,
14. Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nın hissedarlar adına Başkanlık Divanı'ncı imzalanması ve bununla yetinilmesi konusunda yetki verilmesi,
15. Dilek ve temenniler.

Yönetim Kurulu Kâr Dağıtım Teklifi

Şirketin Konsolide Bilançosunda Aktif toplamı 2.608.092.029.-TL ve Özkaynak toplamı 1.714.128.440.-TL olduğu 2009 yılı faaliyetlerinden 314.604.096.-TL konsolide vergi sonrası net kâr, yasal kayıtlara göre ise 187.830.116,81 TL net dönem kârı elde edilmiştir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 466. maddesi uyarınca ayrılması gereken %5 Kanuni İhtiyat, önceki yıllarda ayrılan tutar tavanı aştiği için cari yılda ayrılmamıştır. Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uygun olarak 314.604.096.- TL dağıtılabılır dönem kârı elde edildiği, bu tutara yıl içinde vergi muafiyetini haiz vakif ve derneklerde yapılan 3.428.757,14 TL bağışın eklenmesi ile oluşan 318.032.853,14 TL'nin birinci temettü matrahı olduğu, yasal kayıtlarda ise 187.830.116,81 TL'si cari yıl kârı olmak üzere toplam 365.254.726,66- TL dağıtılabılır kâr olduğu görülmektedir.

* SPK Tebliğlerine uygun olarak hesaplanan Cari dönem kârından;

100.000.000,00 TL Hissedarlara Brüt Nakit Temettü,
8.500.000,00 TL II. Tertip Yasal Yedek Akçe,

bakiye tutarın da fevkalade ihtiyat olarak ayrılması önerilmesine,

Yukarıdaki temettü dağıtım tekilifinin Genel Kurul'ca kabulü halinde yasal kayıtlarımız esas alınarak cari yıl kazanlarından karşılanması üzere 100.000.000,00 TL'nin brüt nakit temettü olarak,

* Tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilcisi aracılığı ile kâr payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarımıza % 33,33333 nispetinde 1 Kr nominal değerde bir adet hisse senedine 0,33333 Kr brüt=net nakit temettü,

* Diğer hissedarlarımıza brüt 0,33333 Kr, net 0,28333 Kr nakit temettü ödenmesi,

8.500.000 TL tutarında II.Tertip Yasal Yedek Akçe ve bakiye tutarın fevkalade ihtiyat olarak ayrılması, temettü ödemesinin 14 Nisan 2010 tarihinden itibaren başlanması,

ile ilgili teklifi onaylarınıza sunarız.

Aygaz Anonim Şirketi Denetçi Raporu

Aygaz Anonim Şirketi
Genel Kurulu'na

Şirketin 2009 yılı hesap dönemi ile ilgili murakabe çalışmalarımızın sonuçları aşağıda görüşlerinize sunulmuştur.

1. Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat gereğince;

- a. Tutulması zorunlu defter ve kayıtların kanunların icaplarına uygun bir şekilde tutulduğu,
- b. Kayıtları tevsik edici belgelerin muntazam bir şekilde muhafaza edildiği, ve
- c. Şirket yönetimi ile ilgili alınan kararların usulüne uygun şekilde tutulan karar defterine geçirildiği,

görlülmüştür.

2. Bu çerçevede, Şirketin hal ve durumu dikkate alındığında, görüşümüze göre Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: XI, No:29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine ve bu tebliğ'e açıklama getiren duyurularına uygun olarak hazırlanan ekli 31.12.2009 tarihi itibarıyle düzenlenmiş, konsolide mali tablolar Şirketin anılan tarihteki konsolide mali durumu ile anılan döneme ait konsolide faaliyet sonuçlarını doğru bir biçimde yansıtmaktadır.

Netice olarak, Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan raporda özetlenen şirket çalışmaları, Sermaye Piyasası mevzuatına uygun olarak düzenlenen konsolide mali tablolar ile Yönetim Kurulu'nun dönem neticesi ile ilgili önerilerinin tasvibini ve Yönetim Kurulu'nun aklanması hususunu Genel Kurul'un görüşlerine sunarız.

Saygılarımla,

İstanbul, 08.03.2010

İbrahim Murat ÇAĞLAR

Kemal UZUN

1 Ocak-31 Aralık 2009 Hesap Dönemine ait Bağımsız Denetim Raporu

Aygaz A.Ş.
Yönetim Kurulu'na

Aygaz A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup") 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle hazırlanan ve ekte yer alan konsolide bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide gelir tablosunu, konsolide kapsamlı gelir tablosunu, konsolide özsermaye değişim tablosunu ve konsolide nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolarla İlgili Olarak İşletme Yönetiminin Sorumluluğu

Grup yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulunca yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeki dürüst bir şekilde yansıtmasını sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanması, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektedir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulunca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirılmıştır. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeki doğru ve dürüst bir biçimde yansıtıp yansımadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Grup yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Grup yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişkideki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulunca yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansımaktadır.

İstanbul, 8 Mart 2010

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of DELOITTE TOUCHE TOHMATSU

Gaye Şentürk
Sorumlu Ortak Başdenetçi

Esas Mukavele Değişikliği

ESKİ METİN

Madde 3 - ÇALIŞMA MEVZULARI

Şirket Kanuni mevzuat hükümleri dahilinde bilimum ticaret ve sanayi muamelatı ile istigal edebilir. Bu meyanda Şirketin tabi olduğu mevzuat uyarınca ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izin, lisans vb.'nin alınması kaydıyla;

- a) Tabii ve likit gazlar ve benzeri yaktılar ile kimyevi maddelerin ithali, yurt dahilindeki istihsal müesseselerinden toptan alımı ve memleket içinde doğrudan doğruya veya tali bayiler delaleti ile satış ve icabında ihracı,
- b) Gazların ve kimyevi maddelerin depolama, doldurma ve satış merkezleri tesisi,
- c) Gazların ve kimyevi maddelerin deniz ve karadan nakline mahsus vasıtaların tedarik ve işletilmesi deniz kara nakil vasıtalarının alım ve satımı ile Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki faaliyetlerde bulunmak,
- d) Gazların muhafaza ve satışına mahsus tüplerin, çeşitli hacimlerdeki tanklar ile kapların ve bunların tüketime dönük cihaz ve aletlerinin valf, regülatör vb. basınç düşürücü ve düzenleyicilerinin imalatını bizzat yapmak ithal ve ihrac etmek veya bu maksatla imalat ve müesseseleri ile anlaşmalar akdetmek,
- e) Gazların kullanıldığı apareylerin ve bunlara müteferri malzeme ve aksami ile güneş enerjisi apareylerinin ithal veya imal etmek veya hizmet etmek, toptan veya perakende satmak, ihrac etmek, aboneler nezdinde tesis etmek, bakımlarını yapmak, bunlara ait patentleri satın almak, satmak ve kiralamak,
- f) Evlerde ve işyerlerinde kullanılan elektrik, veya her nevi enerji ile çalışan cihaz ve buzdolabı, çamaşır makinesi, elektrikli süpürge, televizyon, video, ütü, fırın, ocak ve benzeri dayanıklı tüketim mamullerini ithal, ihrac veya imal etmek veya hizmet etmek, ticaretini ve bakımlarını yapmak, bunlara ilişkin patentleri edinmek, devretmek ve kiralamak,
- g) Her nevi inşaat, hırdavat ve aydınlatma malzemelerinin, meskenlerde veya işyerlerinde isıtma veya enerji temini maksadıyla kullanılan sıvı, gaz ve katı yakıt ürünlerinin ve bunlar ile birlikte kullanılan katkı maddelerinin ve yedek parçalarının, iş ve tarım makineleri, kamyon, kamyonet, otomobil, motorsiklet, bisiklet ve bunlara ait tüm yedek parçaların ve her nevi kara nakil vasıtalarına mahsus her ebattaki lastiklerinin, toptan ve perakende ticaretini yapmak,
- h) Sınai gazlar ve elektrik enerjisi üreten tesisler kurmak, bu şirketlerle iştirakler vücuda getirmek, besicilik, et ve et ürünleri imalat ve ihracatı yapan kurumlar ile ticari banka ve sigorta şirketlerine iştirak etmek,
- i) Gemi acenteliği ve komisyonuluğu (broker) hizmetlerini deruhette etmek,
- j) Her türlü petrol ürünleri madeni yağılar ve gresler ile petrol kimyası ürünleri, boyalar, kimyevi gübre ve ilaçların imali, alımı, satımı, ithali, ihracı ve dağıtımını yapmak,
- k) Telefon kartları, telekomünikasyon cihaz ve sistemleri, bankacılıkta kullanılan kartlar, otomatik açma-kapama kartları, sayaçlar için elektronik kartlar, elektronik biletler, bunlar ile birlikte kullanılan her türlü elektrikli veya manuel alet ve edevatının, bilgisayar ve bilgisayar ile kullanılan her nevi yardımcı sistemlerin toptan ve perakende ticaretini yapmak,
- l) Her nevi yiyecek, içecek, hayvansal ve tarımsal gıda maddeleri ile katı ve sıvı gıda maddelerinin ve evsel veya sanayide kullanılan temizlik ve hijyen sağlayıcı maddelerin, mamül, yarı mamül, paketlenmiş, şişelenmiş veya kutulanmış şekilde toptan ve perakende ticaretini yapmak.

YENİ METİN

Madde 3 - ÇALIŞMA MEVZULARI

Şirket Kanuni mevzuat hükümleri dahilinde bilimum ticaret ve sanayi muamelatı ile istigal edebilir. Bu meyanda Şirketin tabi olduğu mevzuat uyarınca ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izin, lisans vb.'nin alınması kaydıyla;

- a) Tabii ve likit gazlar ve benzeri yaktılar ile kimyevi maddelerin ithali, yurt dahilindeki istihsal müesseselerinden toptan alımı ve memleket içinde doğrudan doğruya veya tali bayiler delaleti ile satış ve icabında ihracı,
- b) Gazların ve kimyevi maddelerin depolama, doldurma ve satış merkezleri tesisi,
- c) Gazların ve kimyevi maddelerin deniz ve karadan nakline mahsus vasıtaların tedarik ve işletilmesi deniz kara nakil vasıtalarının alım ve satımı ile Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki faaliyetlerde bulunmak,
- d) Gazların muhafaza ve satışına mahsus tüplerin, çeşitli hacimlerdeki tanklar ile kapların ve bunların tüketime dönük cihaz ve aletlerinin valf, regülatör vb. basınç düşürücü ve düzenleyicilerinin imalatını bizzat yapmak ithal ve ihrac etmek veya bu maksatla imalat ve müesseseleri ile anlaşmalar akdetmek,
- e) Gazların kullanıldığı apareylerin ve bunlara müteferri malzeme ve aksami ile güneş enerjisi apareylerinin ithal veya imal etmek veya hizmet etmek, toptan veya perakende satmak, ihrac etmek, aboneler nezdinde tesis etmek, bakımlarını yapmak, bunlara ait patentleri satın almak, satmak ve kiralamak,
- f) Evlerde ve işyerlerinde kullanılan elektrik, veya her nevi enerji ile çalışan cihaz ve buzdolabı, çamaşır makinesi, elektrikli süpürge, televizyon, video, ütü, fırın, ocak ve benzeri dayanıklı tüketim mamullerini ithal, ihrac veya imal etmek veya hizmet etmek, ticaretini ve bakımlarını yapmak, bunlara ilişkin patentleri edinmek, devretmek ve kiralamak,
- g) Her nevi inşaat, hırdavat ve aydınlatma malzemelerinin, meskenlerde veya işyerlerinde isıtma veya enerji temini maksadıyla kullanılan sıvı, gaz ve katı yakıt ürünlerinin ve bunlar ile birlikte kullanılan katkı maddelerinin ve yedek parçalarının, iş ve tarım makineleri, kamyon, kamyonet, otomobil, motorsiklet, bisiklet ve bunlara ait tüm yedek parçaların ve her nevi kara nakil vasıtalarına mahsus her ebattaki lastiklerinin, toptan ve perakende ticaretini yapmak,
- h) Sınai gazlar ve elektrik enerjisi üreten tesisler kurmak, bu şirketlerle iştirakler vücuda getirmek, besicilik, et ve et ürünleri imalat ve ihracatı yapan kurumlar ile ticari banka ve sigorta şirketlerine iştirak etmek,
- i) Gemi acenteliği ve komisyonuluğu (broker) hizmetlerini deruhette etmek,
- j) Her türlü petrol ürünleri madeni yağılar ve gresler ile petrol kimyası ürünleri, boyalar, kimyevi gübre ve ilaçların imali, alımı, satımı, ithali, ihracı ve dağıtımını yapmak,
- k) Telefon kartları, telekomünikasyon cihaz ve sistemleri, bankacılıkta kullanılan kartlar, otomatik açma-kapama kartları, sayaçlar için elektronik kartlar, elektronik biletler, bunlar ile birlikte kullanılan her türlü elektrikli veya manuel alet ve edevatının, bilgisayar ve bilgisayar ile kullanılan her nevi yardımcı sistemlerin toptan ve perakende ticaretini yapmak,
- l) Her nevi yiyecek, içecek, hayvansal ve tarımsal gıda maddeleri ile katı ve sıvı gıda maddelerinin ve evsel veya sanayide kullanılan temizlik ve hijyen sağlayıcı maddelerin, mamül, yarı mamül, paketlenmiş, şişelenmiş veya kutulanmış şekilde toptan ve perakende ticaretini yapmak.

Şirket bu maksatla :

- 1- Çalışma konusu ile ilgili tesisler kurabilir, şube ve satış yerleri açabilir.
- 2- Her çeşit menkul ve gayrimenkulleri edinebilir, devredebilir ve sair şekillerden bunlar üzerinde tasarruf edebilir. Menkul ve gayrimenkulleri kiralayacağı gibi, kiraya da verebilir. Her türlü rehin tesis edip, kaldırabileceğ gibi gayrimenkulleri ipotek alabilir veya edebilir ve bu ipotekleri fek kedebilir. Resmi ve hususi müesseselere karşı çalışma konuları ile ilgili her tür taahhüt işine girebilir.
- 3- Yerli ve yabancı ticaret ve sanayi müesseselerinin mümessilik; bayilik ve komisyonculuşunu deruhe ve bunların memleket dahilinde satışları için tali acente, mümessilik ve bayilikler tesis edebilir.
- 4- Çalışma konuları ile ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerle ortaklık yapabilir, kurulmuş veya kurulacak şirketlere istirak ve gerektiğinde bu istiraklarını devir veya başka bir şekilde sona erdirebilir, ortaklıklarını tasfiye de edebilir.
- 5- Yurtiçi ve dışında her türlü kredi alabilir.
- 6- Çalışma konuları ile ilgili kredili satışlarının finansman ve sigortasını karşılayacak teşebbüslerle girişebilir.
- 7- İştigal konularına giren her türlü emtianın imalini, ithalini, ihracını, toptan ve perakende alımını satımını yapabilir, bu ürünler ile ilgili her nev'i patent hakkı ile diğer sınai mülkiyet haklarını alabilir, devredebilir ve kullandırabilir.
- 8- Sosyal amaçlı kuruluş olan vakıflara, dernekler, üniversitelere ve benzeri kuruluşlara Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslar dahilinde yardım ve bağışta bulunabilir.

İleride yukarıda gösterilen muameleler dışında işlere girişilmek istediği takdirde, İdare Meclisinin teklifü üzerine keyfiyet Umumi Heyetin tasvibine sunulacak ve bu yolda karar alındıktan sonra şirket dilediği işleri yapabilecektir. Ancak, Esas Mukavele tadilî mahiyetinde olan bu kabil kararların tatbiki için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan ve Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin alınacaktır.

Şirket bu maksatla :

- 1- Çalışma konusu ile ilgili tesisler kurabilir, şube ve satış yerleri açabilir.
- 2- Şirket kara ve deniz taşıtları dahil her çeşit menkul ve gayrimenkulleri satın alabilir, bunları satabilir ve sair şekilde bunların üzerinde tasarruf edebilir, kara ve deniz taşıtları dahil her çeşit menkul ve gayrimenkulleri kiralayabilir, kiraya verebilir, sahibi olduğu menkul ve gayrimenkulleri üzerine Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği esaslarla uymak kaydıyla 3. şahıslar lehine intifa, rehin ve ipotek ve diğer aynı hakları tesis edebilir, kaldırılmasını talep edebilir ve her türlü alacaklarına teminat teşkil etmek üzere kendi lehine, 3. şahısların bilumum menkul ve gayrimenkul malları üzerine, intifa, rehin, ipotek ve diğer aynı haklar tesis edebilir ve bunları kaldırabilir. Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği esaslar uymak kaydıyla şirket 3. kişilerin lehine garanti verebilir, kefil olabilir, teminat verebilir. Kendi lehine teminat teşkil etmek üzere garanti, kefalet ve teminat alabilir. Resmi ve hususi müesseselere karşı çalışma konuları ile ilgili her türlü ihale ve taahhüt işlerine girebilir.
- 3- Yerli ve yabancı ticaret ve sanayi müesseselerinin mümessilik; bayilik ve komisyonculuşunu deruhe ve bunların memleket dahilinde satışları için tali acente, mümessilik ve bayilikler tesis edebilir.
- 4- Çalışma konuları ile ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerle ortaklık yapabilir, kurulmuş veya kurulacak şirketlere istirak ve gerektiğinde bu istiraklarını devir veya başka bir şekilde sona erdirebilir, ortaklıklarını tasfiye de edebilir.
- 5- Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenecek esaslar dahilinde yurtiçinden ve dışından her türlü kredi alabilir ve verebilir, borç para verebilir ve alabilir.
- 6- Çalışma konuları ile ilgili kredili satışlarının finansman ve sigortasını karşılayacak teşebbüslerle girişebilir.
- 7- İştigal konularına giren her türlü emtianın imalini, ithalini, ihracını, toptan ve perakende alımını satımını yapabilir, bu ürünler ile ilgili her nev'i patent hakkı ile diğer sınai mülkiyet haklarını alabilir, devredebilir ve kullandırabilir.
- 8- İştigal konusu ile kurulmuş ve kurulacak derneklerle üye olabilir. Sosyal amaçlı kuruluş olan vakıflar ve dernekler, üniversitelere ve benzeri kuruluşlara Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslar dahilinde yardım ve bağışta bulunabilir

İleride yukarıda gösterilen muameleler dışında işlere girişilmek istediği takdirde, İdare Meclisinin teklifü üzerine keyfiyet Umumi Heyetin tasvibine sunulacak ve bu yolda karar alındıktan sonra şirket dilediği işleri yapabilecektir. Ancak, Esas Mukavele tadilî mahiyetinde olan bu kabil kararların tatbiki için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan ve Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin alınacaktır.

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE
HAZIRLANAN KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR

	Sayfa
Konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı dipnotlar	62-63
Konsolide Bilanço	64
Konsolide Gelir Tablosu	65
Konsolide Kapsamlı Gelir Tablosu	66
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu	67
Konsolide Nakit Akım Tablosu	67
Not 1 Şirketin Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	70-72
Not 2 Finansal Tablolardan Sunumuna İlişkin Esaslar	72-94
Not 3 İşletme Birleşmeleri	95-96
Not 4 Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar	97
Not 5 Bölümlere Göre Raporlama	97-101
Not 6 Nakit ve Nakit Benzerleri	101
Not 7 Finansal Yatırımlar	102
Not 8 Finansal Borçlar	103
Not 9 Diğer Finansal Yükümlülükler	103
Not 10 Ticari Alacaklar ve Borçlar	104
Not 11 Diğer Alacaklar ve Borçlar	105
Not 12 Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacak ve Borçlar	105
Not 13 Stoklar	105-106
Not 14 Canlı Varlıklar	106
Not 15 Devam eden İnşaat Sözleşmelerine İlişkin Varlıklar	106
Not 16 Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	106-107
Not 17 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	107
Not 18 Maddi Duran Varlıklar	108-110
Not 19 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	111-112
Not 20 Şerefiye	112
Not 21 Devlet Teşvik ve Yardımları	112
Not 22 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler	112-113
Not 23 Taahhütler	114
Not 24 Çalışanlara Sağlanan Faydalar	114
Not 25 Emeklilik Planları	115
Not 26 Diğer Varlık ve Yükümlülükler	115
Not 27 Özkaynaklar	116-117
Not 28 Satışlar ve Satışların Maliyeti	118
Not 29 Araştırma ve Geliştirme Giderleri, Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri, Genel Yönetim Giderleri	118-120
Not 30 Niteliklerine Göre Giderler	120
Not 31 Diğer Faaliyetlerden Gelir/Giderler	121
Not 32 Finansal Gelirler	121
Not 33 Finansal Giderler	122
Not 34 Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler	122
Not 35 Vergi Varlık ve Yükümlülükleri	123-126
Not 36 Hisse Başına Kazanç	126
Not 37 İlişkili Taraf Açıklamaları	127-134
Not 38 Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi	135-145
Not 39 Finansal Araçlar (Makul Değer Açıklamaları ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi Çerçevesindeki Açıklamalar)	146-147
Not 40 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar	148
Not 41 Finansal Tablolardan Önemli Ölçüde Etkileyen ya da Finansal Tablolardan Açık, Yorumlanabilir ve Anlaşılabilir Olması Açılarından Açıklanması Gereken Diğer Hususlar	148

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARİYLE BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE BİLANÇO

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Not	Cari dönem 31 Aralık 2009	Geçmiş dönem 31 Aralık 2008
DÖNEN VARLIKLAR			
Nakit ve nakit benzerleri	6	407.893.247	405.430.998
Ticari alacaklar		336.541.175	263.372.756
-İlişkili taraflardan alacaklar	37	19.230.388	16.696.464
-Diğer ticari alacaklar	10	317.310.787	246.676.292
Diğer alacaklar	11	6.322.688	3.999.048
Stoklar	13	89.180.125	84.083.574
Diğer dönen varlıklar	26	22.002.553	42.156.974
Toplam Dönen Varlıklar		861.939.788	799.043.350
DURAN VARLIKLAR			
Ticari alacaklar	10	799.929	844.262
Diğer alacaklar	11	3.240.442	2.505.847
Finansal yatırımlar	7	196.924.453	203.749.145
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	16	809.935.935	740.455.267
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	17	-	-
Maddi duran varlıklar	18	711.409.985	672.004.351
Maddi olmayan duran varlıklar	19	3.957.462	3.816.737
Diğer duran varlıklar	26	19.884.035	42.561.305
Toplam Duran Varlıklar		1.746.152.241	1.665.936.914
TOPLAM VARLIKLAR		2.608.092.029	2.464.980.264

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

KAYNAKLAR	Not	Cari dönem 31 Aralık 2009	Geçmiş dönem 31 Aralık 2008
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER			
Finansal borçlar	8	259.223.320	392.089.457
Ticari borçlar		167.612.425	314.330.323
-İlişkili taraflara borçlar	37	53.444.394	43.425.448
-Diğer ticari borçlar	10	114.168.031	270.904.875
Diğer borçlar	11	3.816.482	12.173.170
Borç karşılıkları	22	3.595.753	1.360.541
Dönem karı vergi yükümlülüğü	35	10.683.167	2.071.059
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	26	113.718.295	100.657.442
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler		558.649.442	822.681.992
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER			
Finansal borçlar	8	176.229.600	55.672.300
Diğer borçlar	11	52.634.711	49.748.518
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	24	14.931.011	13.283.700
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri	35	48.359.425	49.688.789
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	26	-	209.990
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler		292.154.747	168.603.297
ÖZKAYNAKLAR			
Ödenmiş Sermaye	27	300.000.000	300.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	27	71.503.640	71.503.640
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi		(7.442.000)	(7.329.200)
Finansal varlıklar değer artış fonu	27	99.491.082	80.648.444
Yabancı para çevrim farkları		378.200	774.380
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	27	364.730.345	360.035.114
Finansal riskten korunma fonu		(6.384.000)	(12.969.800)
Geçmiş yıl karları		577.247.077	581.673.305
Net dönem karı		314.604.096	25.765.471
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		1.714.128.440	1.400.101.354
Azinlik payları	27	43.159.400	73.593.621
Toplam Özkaynaklar		1.757.287.840	1.473.694.975
TOPLAM KAYNAKLAR		2.608.092.029	2.464.980.264

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE GELİR TABLOSU

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

Not	Cari dönem 1 Ocak-31 Aralık 2009	Geçmiş dönem 1 Ocak-31 Aralık 2008	
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER			
Satış gelirleri	28	3.786.758.483	3.579.293.435
Satışların maliyeti	28	(3.233.360.114)	(3.103.181.745)
BRÜT ESAS FAALİYET KARI		553.398.369	476.111.690
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	29	(131.447.155)	(125.196.542)
Genel yönetim giderleri	29	127.366.766	(105.743.231)
Araştırma ve geliştirme giderleri	29	(1.553.868)	(1.086.790)
Diğer faaliyet gelirleri	31	81.133.252	21.231.315
Diğer faaliyet giderleri	31	(30.946.160)	(12.498.631)
FAALİYET KARI		343.217.672	252.817.811
Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların kar/zararlarındaki paylar	16	53.883.070	(87.919.636)
Finansal gelirler	32	33.515.274	53.128.385
Finansal giderler	33	(56.393.456)	(154.694.835)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ DÖNEM KARI		374.222.560	63.331.725
Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri			
- Dönem vergi gideri	35	(50.538.620)	(25.981.117)
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	35	2.896.130	(4.655.785)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI		326.526.585	32.694.823
DURDURULAN FAALİYETLER			
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası dönem karı / (zararı)	34	(53.485)	9.155.248
DÖNEM KARI		326.526.585	41.850.071
Dönem karının dağılımı:			
Azınlık payları	27	11.922.489	16.084.600
Ana ortaklık payları		314.604.096	25.765.471
Hisse başına kazanç		326.526.585	41.850.071
Seyretilmiş hisse başına kazanç	36	1.048680	0,085885
- Devam eden faaliyetlerden	36	1.048859	0,055367
- Durdurulan faaliyetlerden	36	(0,000179)	0,030518

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
KAPSAMLI GELİR TABLOSU

	Cari dönem 1 Ocak-31 Aralık 2009	Geçmiş dönem 1 Ocak-31 Aralık 2008
DÖNEM KARI	326.526.585	41.850.071
<hr/>		
Diğer Kapsamlı Gelir / (Gider):		
Finansal varlık değer artış fonundaki değişim	18.842.638	(29.500.806)
Finansal riskten korunma fonundaki değişim	6.585.800	(8.855.800)
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	(396.180)	1.272.302
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDER) (VERGİ SONRASI)	25.032.258	(37.084.304)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR	351.558.843	4.765.767

Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:

Azinlik payları	11.922.489	16.084.600
Ana ortaklık payları	339.636.354	(11.318.833)
	351.558.843	4.765.767

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

Diğer Kapsamlı Gelir / (Gider)

	Öz Sermaye Enfasyon Düzeltilmesi Farkları	Karsılıklı İştirak Sermaye Düzeltilmesi	Kardan Aynılan Kıstıtlanmış Yedekler	Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu	Risikten Korunma Fonu	Yabancı Para Çevrim Farkları	Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	Net Dönem Karı / (Zarar)	Ana Ortaklığı Ait Özkaynaklar	Azılık Payları	Toplam Özkaynaklar	
1 Ocak 2008 itibarıyle bakiye	250.695.318	71.503.640	(7.329.200)	277.818.135	110.149.250	(4.114.000)	(497.922)	280.269.868	439.527.287	1.418.022.376	80.545.228	1.498.567.804
Sermaye artışı	49.304.662	-	-	-	-	-	-	(49.304.662)	-	-	-	
Yedeklerle transferler	-	-	82.216.979	-	-	-	308.005.626	(390.222.605)	-	-	-	
Azılık payları ile gerçekleştirilen işlemler (not 3)	-	-	-	(29.500.806)	(8.855.800)	1.272.302	(6.602.189)	(6.602.189)	(23.036.207)	29.638.396	-	
Dönerme ilişkini kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	-	-	-	25.765.471	(11.318.833)	16.084.600	4.765.767	-	
31 Aralık 2008 itibarıyle bakiye	300.000.000	71.503.640	(7.329.200)	360.035.114	80.648.444	(12.969.800)	774.380	581.673.305	25.765.471	1.400.101.354	73.593.621	1.473.694.975
1 Ocak 2009 itibarıyle bakiye	300.000.000	71.503.640	(7.329.200)	360.035.114	80.648.444	(12.969.800)	774.380	581.673.305	25.765.471	1.400.101.354	73.593.621	1.473.694.975
Ödenen temettüler-	-	-	-	-	-	-	(30.000.000)	-	(30.000.000)	(315.800)	(30.315.800)	
Yedeklerle transferler	-	-	4.695.231	-	-	-	21.070.240	(25.765.471)	-	-	-	
Karsılıklı iştirak sermaye düzeltmeındaki değişim	-	-	(112.800)	-	-	-	-	(112.800)	-	-	(112.800)	
Azılık payları ile gerçekleştirilen işlemler (not 3)	-	-	-	-	-	-	4.505.532	-	4.503.532	(42.040.910)	(37.537.378)	
Dönerme ilişkini kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	18.842.638	6.585.800	(396.180)	-	314.604.096	339.636.354	11.922.439	35.558.843	
31 Aralık 2009 itibarıyle bakiye	300.000.000	71.503.640	(7.442.000)	364.730.345	99.491.082	(6.384.000)	378.200	577.247.077	314.604.096	1.714.128.440	43.159.400	1.757.287.840

Takip eden dıpnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
NAKİT AKIM TABLOSU

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Refansları	Cari dönem 1 Ocak-31 Aralık 2009	Geçmiş dönem 1 Ocak-31 Aralık 2008
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKİMLARI			
Net dönem karı		326.526.585	41.850.071
Net dönem karin işletme faaliyetlerinden elde edilen nakit akımına getirmek için yapılan düzeltmeler:			
Özkarınlık pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen iştirak karı	16	(53.883.070)	87.919.636
Maddi duran varlıkların amortismanı	18	95.410.139	91.917.710
Maddi olmayan duran varlıkların amortismanı	19	1.826.621	1.829.269
Finansal varlık satışı karı	31	(39.872.144)	-
Çeşitli karşılıklar	22, 26	17.296.448	15.113.705
Yatırım amaçlı gayrimenkuller itfa payları	17	-	7.980
Negatif şerefiye geliri	31	(2.662.915)	-
Finansal varlık değer düşüklüğü / artışı gideri / (geliri)	7	(158.808)	(26.048)
Kıdem tazminatı karşılığı	24	4.039.895	3.638.689
Maddi duran varlık satış zararı / (karı) (net)	31, 32	(296.004)	(608.659)
Şüpheli alacak karşılığı	10	3.862.894	3.125.044
Faiz gelirleri	32	(11.787.581)	(26.460.771)
Faiz giderleri	33	18.826.679	16.012.683
Müşterek yönetime tabi ortaklık satış / itfa karı / (zararı)	34	53.485	(13.890.199)
Temettü gelirleri	31	(10.963)	(3.141.857)
Çevrim farkları (net)		-	(1.788.272)
Kredilerin gerçekleşmemiş kur farkı gideri / (geliri)		(33.416.534)	86.900.000
Vergi karşılığı	35	47.642.490	30.636.902
İşletme sermayesinde değişim öncesi faaliyetlerden elde edilen nakit akımı		373.397.217	333.035.883
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
Ticari alacaklar	10	(69.704.117)	4.117.506
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	37	(2.134.317)	2.058.761
Stoklar	13	(4.873.912)	21.611.834
Diğer alacaklar ve dönen varlıklar	11, 26	13.485.493	(28.654.024)
Ticari borçlar	10	(160.049.693)	96.970.890
İlişkili taraflara ticari borçlar	37	9.941.365	(9.054.219)
Diğer borçlar ve yükümlülükler	11, 26	(8.510.375)	(3.554.476)
		151.551.661	416.532.155
Ödenen vergi	35	(41.926.512)	(38.310.911)
Ödenen kıdem tazminatı	24	(2.415.952)	(2.517.147)
Faaliyetlerden elde edilen nakit		107.209.197	375.704.097
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKİMLARI			
Faiz gelirleri	32	11.787.581	26.460.771
Alım satım amaçlı finansal varlıklardaki değişim (net)		-	7.944.591
İştirak hissesi alımı için ödenen nakit	16	(9.400.000)	-
Bağlı ortaklık hissesi alımları	3	(52.254.762)	(29.638.396)
Satılmaya hazır finansal varlık alımları		-	(10.374.193)
Müşterek yönetime tabi ortaklık satışından / itfasından elde edilen nakit	34	83.866	4.049.235
Satılmaya hazır finansal varlık satışından elde edilen nakit	7	66.690.000	-
Maddi duran varlık alımları	18	(126.744.483)	(73.467.565)
Maddi olmayan duran varlık alımları	19	(1.821.809)	(959.879)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satışından elde edilen nakit	18, 19, 31, 32	7.747.946	4.843.382
Temettü gelirleri	31	10.963	3.141.857
Diğer yatırım faaliyetlerinde gerçekleşen değişim	26	27.188.532	(27.055.761)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan nakit		(76.712.166)	(95.055.958)
İNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKİMLARI			
Mali borçlardaki değişim	8	2.281.018	35.746.380
Ödenen temettüler		(30.315.800)	-
Finansal faaliyetlerden elde edilen / (kullanılan) nakit		(28.034.782)	35.746.380
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEN NET DEĞİŞİM		2.462.249	316.394.519
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	6	405.430.998	89.036.479
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	6	407.893.247	405.430.998

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA
İLİŞKİN DİPNOTLAR

1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Aygas Anonim Şirketi'nin ("Şirket"), esas faaliyet konusu sıvılaştırılmış petrol gazının ("LPG") yurtçi ve yurtdışı piyasalardan temin edilmesi ve tüketiciye ulaştırılmasıdır. 2001 yılında Şirket Gaz Aletleri A.Ş. ile yaptığı birleşme sonucu esas faaliyet konusunu destekleyen LPG'nin tüketicinin kullanımına sunulması için gerekli LPG tüp, LPG tank, regülatör ve yardımcı malzemelerin üretilmesi faaliyetine başlamıştır. Şirket yukarıda bahsedilen faaliyet konularının dışında LPG gemilerine sahip olup, diğer LPG kuruluşları adına da taşıma yapmaktadır. Şirket'in ana ortağı ve esas kontrolü elinde tutan taraf Koç Holding A.Ş.'dir.

Şirket hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmektedir.

Şirket Merkezi aşağıdaki adresde bulunmaktadır:

Büyükdere Caddesi No:145-1 Zincirlikuyu 34394 İstanbul

Aygas ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup") bünyesinde çalışan personel sayısı 31 Aralık 2009 tarihinde 1.402'dir. (31 Aralık 2008: 1.431).

Bağlı Ortaklıklar

Şirket'in bağlı ortaklıği olan, Mogaz Petrol Gazları A.Ş. ("Mogaz") bir LPG dağıtım şirketidir. Grup, 2008 yılı içerisinde Mogaz Petrol Gazları A.Ş.'nin %8,93'lük hissesini satın almış ve efektif kontrolü %97,90'a yükselmiştir.

Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ("Entek") Bursa, İzmit ve İstanbul'da kurulu üç tesisi ile elektrik üretim faaliyetinde bulunmaktadır. 2009 yılında %15,51 oranında hissesi daha Grup tarafından satın alınmıştır. Hisse alımı ile Grup'un Entek üzerindeki hissesi efektif kontrolü %86,01'e yükselmiştir.

Akpa Dayanıklı Tüketim Lpg ve Akaryakıt Ürünleri Pazarlama Anonim Şirketi ("Akpa"), bugünkü yapısına Koç Holding Enerji Grubu'na bağlı dört şirketin 2001 yılı sonunda birleşmesiyle ulaşmıştır. Birleşme öncesi herbiri ayrı tüzel kişilik olarak Bursa, Eskişehir, Ankara ve Antalya'da faaliyet gösteren bu şirketler, başlangıçta Bursa Gaz ve Ticaret A.Ş. adı altında birleşmiş, 17 Mart 2005 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul'da şirketin unvanı "Akpa Dayanıklı Tüketim Lpg ve Akaryakıt Ürünleri Pazarlama Anonim Şirketi" olarak değiştirilmiştir.

Aygas Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. (eski adıyla "Koç Statoil Gaz Toptan Satış A.Ş.") ve Aygas Doğal Gaz İletim A.Ş. (eski adıyla "Koç Statoil Gaz İletim Satış A.Ş.) (hep birlikte "Aygaz Doğal Gaz") Koç Topluluğu ile uluslararası alanda petrol ve doğalgaz sektörünün en büyük şirketlerinden Norveç'li Statoil Hydro ASA arasında yapılan işbirliği sonucunda Nisan 2004 döneminde eşit hisse dağılımı ile olmak üzere müşterek yönetime tabi ortaklık olarak kurulmuştur. 9 Ocak 2009 tarihinde, Grup, daha önce müşterek yönetime tabi ortaklıklar olarak %47,99 oranında sahip olduğu Aygas Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Aygas Doğal Gaz İletim A.Ş. şirketlerinin %50'sini Statoil Hydro ASA'dan 17.224.245 TL karşılığında satın almış ve efektif kontrolü %97,99'a yükselmiştir. 31 Aralık 2008 itibarıyle oransal konsolidasyon yöntemi ile müşterek yönetime tabi ortaklıklar olarak muhasebeleştirilen Aygas Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Aygas Doğal Gaz İletim A.Ş. bu satınalma işlemine istinaden bağlı ortaklıklar olarak muhasebeleştirilmektedir.

1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Bağlı ortaklıkların detayı aşağıda verilmektedir:

Bağlı ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yeri	Sermayedeki pay oranı (%)			
		31 Aralık 2009	31 Aralık 2008	Oy kullanım gücü	Ana faaliyeti
Akpa	Türkiye	%99,99	%99,99	%99,99	Pazarlama
Mogaz	Türkiye	%97,90	%97,90	%97,90	LPG
Entek	Türkiye	%86,01	%70,50	%86,01	Elektrik
Aygaz Doğal Gaz					
Toptan Satış A.Ş.	Türkiye	%97,99	-	%97,99	LNG
Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş.	Türkiye	%97,99	-	%97,99	LNG

Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar

Grup ve Opet Petrolcülük A.Ş. ("Opet") ortak faaliyetlerini yurt dışında da sürdürmekte amacıyla Mayıs 2003'te Opet Aygaz BV'yi müşterek yönetime tabi ortaklık olarak kurmuştur. Opet Aygaz BV'nin sahibi olduğu Opet Aygaz Bulgaria EAD şirketine ait hisselerin tamamının satılması konusunda 19 Haziran 2008 tarihinde Hisse Devir Sözleşmesi imzalanmış ve 2003 yılından beri Bulgaristan'da devam ettirdiği faaliyetlerini 31 Ekim 2008 tarihinde durdurmuştur. Buna istinaden, 2009 yılı içerisinde de Opet Aygaz BV'nin tasfiye edilmesine karar verilmiştir (Not 34). Bu karara istinaden, Opet Aygaz BV 30 Aralık 2009 tarihinde tasfiye edilmiştir.

Grup'un müşterek yönetime tabi teşebbüslerinin detayı aşağıda verilmektedir

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yeri	Sermayedeki pay oranı (%)			
		31 Aralık 2009	31 Aralık 2008	Oy kullanım gücü	Ana faaliyeti
Aygaz Doğal Gaz					
Toptan Satış A.Ş. (*)	Türkiye	-	%47,99	-	LNG
Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş. (*)	Türkiye	-	%47,99	-	LNG
Opet Aygaz BV	Hollanda	-	%50,00	-	LPG

(*) 2009 yılındaki hisse alımına istinaden bağlı ortaklık olarak konsolide edilmektedir.

İştirakler

Enerji Yatırımları A.Ş., 2005 yılı Aralık ayında, Tüpraş'ın %51 blok hissesinin alınması, Türkiye'de petrol rafinerileri kurulması ve ilgili sektörlerde faaliyet gösterilmesi ve bu konularda yatırımlar yapılması ve Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin yönetimi ve karar alma sürecinde yer alınması amacıyla kurulmuştur.

1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

İştirakler (devamı)

Grup'un iştiraklerinin detayı aşağıda verilmektedir:

İştirakler	Kuruluş ve faaliyet yeri	Sermayedeki pay oranı (%)			
		31 Aralık 2009	31 Aralık 2008	Oy kullanım gücü	Ana faaliyeti
Zinerji A.Ş. (*)	Türkiye	%55,83	%55,83	%55,83	Enerji
Enerji Yatırımları A.Ş.	Türkiye	%20,00	%20,00	%20,00	Enerji

(*) Grup'un sahiplik oranı %55,83 olmasına rağmen Zinerji A.Ş.'nin aktif faaliyeti olmamasından dolayı ekli konsolide finansal tablolarda özkaynaktan payalma methodu ile konsolide edilmiştir.

Finansal tabloların onaylanması:

31 Aralık 2009 tarihi ve bu tarihte sona eren yıl itibarıyle hazırlanan konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 8 Mart 2010 tarihi Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmış ve Genel Müdür Yardımcısı (Mali) Gökhan Tezel ve İştirakler ve Muhasebe Direktörü Nurettin Demirtaş tarafından imzalanmıştır. Söz konusu konsolide finansal tablolar, Genel Kurul'da onaylanması sonucu kesinleşecektir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Uygulanan Finansal Raporlama Standartları

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıklar, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette bulundukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar.

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK"), Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliğ" ("Seri: XI, No:29 sayılı Tebliğ") ile işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. Bu Tebliğ, 1 Ocak 2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerine ait ilk ara finansal tablolardan geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir ve bu Tebliğ ile birlikte Seri: XI, No: 25 "Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ" yürürlükten kaldırılmıştır. Bu tebliğe istinaden, işletmeler finansal tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen haliyle Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na ("UMS/UFRS")'na göre hazırlamaları gerekmektedir. Ancak Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS'nin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayımlanılanlardan farkları Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu ("TMSK") tarafından ilan edilinceye kadar UMS/UFRS'ler uygulanacaktır. Bu kapsamda, benimsenen standartlara aykırı olmayan, TMSK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") esas alınacaktır.

Konsolide finansal tablolar, makul değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, tarihi maliyet esası baz alınarak Türk Lirası ("TL") olarak hazırlanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları'na uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan ettiği için bu tarihten itibaren Uluslararası Muhasebe Standardı 29 "Yüksek Enflasyonist Ekonomilerde Finansal Raporlama"ya göre finansal tabloların hazırlanması ve sunumu uygulamasını sona erdirmiştir.

2.3 Konsolidasyon Esasları

Konsolide finansal tablolar Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıklarını tarafından kontrol edilen ya da müşterek kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, bir işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla finansal ve operasyonel politikaları üzerinde kontrol gücünün olması ile sağlanır.

Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların sonuçları, satın alım tarihinden sonra veya elden çıkışma tarihine kadar konsolide gelir tablosuna dahil edilir. Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler konsolidasyonda elimine edilmiştir.

Konsolide bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki ana ortaklık dışı paylar Grup'un özkaynağının içinde ayrı olarak belirtilir. Azınlık payları, ilk işletme birleşmelerinde oluşan bu paylar ile birleşme tarihinden itibaren özkaynakta meydana gelen değişikliklerdeki ana ortaklık dışı payların toplamından oluşur. Ana ortaklık dışı payların oluşan zararları telafi etmek için zorunlu bir yükümlülüğünün ve söz konusu zararları karşılayabilmek için ilave yatırım yapabilme imkanının olduğu durumlar haricinde, ana ortaklık dışı payların bağlı ortaklığın özkaynağındaki payını aşan ana ortaklık dışı paylara ait zararlar, Grup'un paylarına dağıtilır.

2.4 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemde karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Finansal tabloların kalemlerinin gösterimi veya sınıflandırılması değiştiğinde karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla, önceki dönem finansal tabloları da buna uygun olarak yeniden sınıflandırılır.

Önceki yıl finansal tabloları daha önceden de Grup'un ana hissedarı bünyesinde bulunan bağlı ortaklık alımları sebebiyle yeniden düzenlenmiştir. Yeniden düzenleme ilkeleri dipnot 3'de açıklanmıştır.

Grup ayrıca Seri XI No 29 sayılı Tebliğ'e uyumlu olarak finansal tablolarını hazırlarken, finansal tabloların kalemlerinin gösterimi ve sınıflandırılması değiştiğinden dolayı karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla, önceki dönem finansal tablolarını da buna uygun olarak yeniden sınıflandırmıştır.

Yapılan sınıflandırmaların geçmiş dönem özkaynaklarına ve dönem karına bir etkisi bulunmamaktadır. Yapılan önemli sınıflandırmalar not 41'de açıklanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Aşağıdaki yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar cari dönemde uygulanmış ve bu finansal tablolarda raporlanan tutarlara ve yapılan açıklamalara etkisi olmuştur. Bu finansal tablolarda uygulanmış fakat raporlanan tutarlar üzerinde etkisi olmayan diğer standart ve yorumların detayları da ayrıca bu bölümün ilerleyen kısımlarında açıklanmıştır.

2009 yılı sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen Standartlar

---

UMS 1 'Finansal Tabloların Sunumu' (2007)

UMS 1(2007) standarı, finansal tablolar için kullanılan revize başlıklar da dahil olmak üzere, terimlerde, finansal tablo formatında ve içeriğinde değişiklikler sunmuştur. Grup, ortaklara ait özkaynak değişikliklerinin tümünü konsolide özkaynak değişim tablosunda, ortaklara ait olmayan değişiklikleri ise konsolide kapsamlı gelir tablosunda gösterir.

UFRS 8 'Faaliyet Bölümleri'

UFRS 8, Grup'un raporlanabilir bölümlerinin yeniden düzenlenmesini gerektiren bir açıklama standartıdır (5. Not'a bakınız).

Finansal Araçlara İlişkin Açıklamalarda
Yapılan İyileştirmeler
(UFRS 7 'Finansal Araçlar: Açıklama'
Standardında Yapılan Değişiklikler)

UFRS 7 standardındaki değişiklikler, gerçege uygun değer ölçümü ve likidite riski ile ilgili genişletilmiş açıklamalar gerektirmektedir.

2.İNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2009 yılında yürürlükte olan ancak 2009 yılı finansal tablolara etkisi olmayan standart ve yorumlar

Aşağıdaki yeni ve revize Standartlar ile Yorumlar da bu finansal tablolarda uygulanmıştır. Bu Standartlar ile Yorumlar'ın uygulanmasının finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır fakat gelecekte yapılacak işlemler ya da sözleşmelerin muhasebeleştirilmesini etkileyebilir.

UFRS 1 'Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın İlk Olarak Uygulanması' ve UMS 27 'Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolalar -Bağılı Ortaklık ya da Müşterek Olarak Kontrol Edilen İşletme ve İştirakteki Yatırımların Maliyeti' Standartlarında Yapılan Değişiklikler

UFRS 2 'Hisse Bazlı Ödemeler- Hakediş Koşulları ve İptaller' Standardında Yapılan Değişiklikler

UMS 23 'Borçlanma Maliyetleri' (2007)

UMS 32 'Finansal Araçlar: Sunum' ve UMS 1 'Finansal Tablolardan Sunumu - Tasfiye Durumunda Satılabilir Finansal Araçlar ve Yükümlülükler' Standartlarında Yapılan Değişiklikler

Yapılan bu değişiklikler, UFRS'lerin ilk olarak uygulanmasında bağlı ortaklık, müşterek olarak kontrol edilen işletme ve iştirakteki yatırımların maliyetinin ölçümü ve bağlı ortaklıktan elde edilen temettü gelirlerinin ana ortağın bireysel finansal tablolarda muhasebeleştirilmesi ile ilgilidir.

Yapılan değişiklikler UFRS 2'nin amacına uygun olarak hakediş koşulları tanımına açıklık getirir, hakediş koşullarının karşılanması kavramını ortaya koyar ve iptaller için uygulanacak muhasebeleştirme işlemlerini belirler.

Standartta yapılan temel değişiklik; oluşan tüm borçlanma maliyetlerinin giderleştirilmesi ile ilgili opsiyonun ortadan kaldırılmasıdır. Grup, muhasebe politikası gereği, özellikle varlıklarla ilgili olarak oluşan borçlanma maliyetlerini aktifleştirdiği için bu değişikliğin bu finansal tablolardan üzerinde bir etkisi olmamıştır.

UMS 32 standardında yapılan değişiklikler, belirli kriterlerin karşılanması doğrultusunda belirli satılabilir finansal araçlar ile işletmenin net varlıklarını yalnızca tasfiye halinde oransal bir dağılım doğrultusunda bir başka tarafa vermesi zorunluluğu getiren araçların (ya da araç unsurların) özkaynak olarak sınıflandırılmasına imkan sağlayarak, borç/özkaynak sınıflandırması için olan kriterlerin değişmesine neden olmuştur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2009 yılında yürürlükte olan ancak 2009 yılı finansal tablolara etkisi olmayan standart ve yorumlar

---

UMS 39 'Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm - Finansal Riskten Korunmaya Konu Olabilecek Kalemler' Standardında
Yapılan Değişiklikler

Değişiklikler finansal riskten korunma muhasebesinin iki yönüne açıklık getirir: enflasyonun finansal riskten korunan risk veya bölüm olarak tanımlanması ve opsiyonlar ile finansal riskten korunma işlemlerinin uygulanması.

Saklı Türevler (UFRYK 9 ile UMS 39
Standardında Yapılan Değişiklikler)

Değişiklikler, Ekim 2008 tarihinde UMS 39 'Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm' standardındaki değişiklik ile verilen izin sonucu finansal varlıkların 'gerçeğe uygun değeri kar/zarar içerisinde gösterilen finansal varlıklar' kategorisi dışında yeniden sınıflandırılması durumunda saklı türevler için uygulanacak muhasebe işlemlerine açıklık getirir.

UFRYK 15 'Gayrimenkul İnşaatı ile İlgili
Anlaşmalar'

Yorum, bir gayrimenkulün inşaatı için yapılan anlaşmanın, UMS 11 "İnşaat Sözleşmeleri" standarı veya UMS 18 "Hasılat" standarı kapsamına girip girmedenin ve buna bağlı olarak da böyle bir gayrimenkul inşasından elde edilen gelirin ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi konusunda yol gösterir.

UFRYK 16 'Yurtdışındaki İşletmede Bulunan
Net Yatırımlın Finansal Riskten Korunması'

Bu Yorum'da finansal riskten korunma muhasebesi ile ilgili net yatırım ile ilgili riskten korunma işlemlerine ilişkin ayrıntılı gerekliliklerin açıklamalarına yer verilir.

UFRYK 18 'Müşterilerden Varlık Transferleri'

Bu Yorum 'müşterilerden' transfer edilen maddi duran varlıklar için alıcılar tarafından yapılacak muhasebeleştirme işlemine açıklık getirir ve transfer edilen maddi duran varlıkların alıcı açısından varlık tanımını karşıladığı durumlarda, alıcıının varlığı transfer tarihinde gerçeğe uygun değer üzerinden varlık ve aynı zamanda UMS 18 'Hasılat' standarı uyarınca alacak kaydı ile gelir olarak muhasebeleştirilmesi gerektiğini belirtir.

UFRYK 13 'Müşteri Sadakat Programları'

UFRYK 13'e göre, müşteri sadakat programları satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleşmelidir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlere dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça gelir kaydedilmelidir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

UMS 38 'Maddi Olmayan Duran Varlıklar'
Standardında Yapılan Değişiklikler

UFRS'lerdeki iyileştirmeler (2008)'in bir parçası olarak, bir işletmenin yalnızca satın alınan ürünlerin erişiminin olacağı ya da hizmet alım noktasına kadar olan reklam ya da promosyon harcamalarını peşin ödenen varlıklar olarak muhasebeleştirebileceğini belirtmek amacıyla UMS 38 standardında değişiklik yapılmıştır.

UMS 40 'Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller'
Standardında Yapılan Değişiklikler

UFRS'lerdeki iyileştirmeler (2008)'in bir parçası olarak, inşaat halindeki gayrimenkulleri UMS 40 standardının kapsamına dahil etmek amacıyla bu standartta değişiklik yapılmıştır.

UMS 20 'Devlet Teşviklerinin
Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının
Açıklanması' Standardında Yapılan
Değişiklikler

UFRS'lerdeki iyileştirmeler (2008)'in bir parçası olarak, piyasadaki faiz oranlarından daha düşük olarak verilen devlet kredilerine ilişkin faydalaraın devlet teşviki olarak muhasebeleştirilmesi amacıyla UMS 20 standardında değişiklik yapılmıştır. Bu muhasebe uygulamasına bu değişikler öncesinde izin verilmemektedir.

UMS 39 'Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme
ve Ölçüm' Standardında ve UFRS 7
'Finansal Araçlar: Finansal Varlıkların Yeniden
Sınıflandırılmasına İlişkin Açıklamalar'
Standardında Yapılan Değişiklikler

UMS 39 standardındaki değişiklikler uyarınca bir işletme çok sınırlı şartlar altında türev olmayan finansal varlıklarını 'gerçege uygun değeri kar/zarar içinde gösterilen' ve 'satılmaya hazır' kategorilerinden başka kategorilere sınıflayabilir. Bu tür yeniden sınıflandırmalara 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren izin verilmektedir. 1 Kasım 2008 tarihinde ya da bu tarih sonrasında finansal varlıklarda yapılan yeniden sınıflandırma işlemleri yeniden sınıflandırmanın yapıldığı tarih itibarıyla geçerli olacaktır.

UFRS'lerdeki iyileştirmeler (2008)

Yukarıda açıklanan ve finansal tablolarda raporlanan tutarları etkileyen değişikliklerin yanı sıra, yapılan iyileştirmeler Grup'un muhasebe politikalarında birçok değişikliği de beraberinde getirmiştir. Bu değişikliklerin bazıları yalnızca terimler ile ilgiliyken, bazıları da kapsamlı değişiklikler olup, raporlanan tutarlar üzerinde önemli etkileri bulunmamaktadır. Bu değişikliklerin çoğu 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerlidir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

UFRS 3 'İşletme Birleşmeleri' (2008)

UFRS 3 (2008) standarı 1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan mali dönemlerde meydana gelen işletme birleşmeleri için geçerlidir. Bu standardın uygulanmasının başlıca etkileri aşağıdaki gibi olacaktır:

- a) önceden 'azınlık payları' olarak ifade edilen kontrol gücü olmayan payların gerçeğe uygun değer ile veya kontrol gücü olmayan payların edinilen işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının gerçeğe uygun değerdeki payı ile değerlendirmesinin her işlem bazında ölçümüne izin vermesi,
- b) koşullu bedele ilişkin muhasebeleştirme ve sonraki muhasebe işlemlerine ilişkin şartların değişmesi,
- c) edinim ile ilgili maliyetlerin işletme birleşmelerinden ayrı olarak muhasebeleştirme gerekliliği ve, bunun sonucunda bu tür maliyetlerin genellikle oluşturukları dönem kar/zarar içinde gider olarak kaydedilmesi.

Grup, UFRS 3 (Revize) standartını 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren her türlü işletme birleşmesi için ileriye dönük olarak uygulayacaktır.

UFRS 9 'Finansal Araçlar: Sınıflandırma ve Ölçme'

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK), Kasım 2009'da UFRS 9'un finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili birinci kısmını yayımlamıştır. UFRS 9, UMS 39'un yerine kullanılacaktır. Bu Standart, finansal varlıkların, işletmenin finansal varlıklarını yönetmede kullandığı model ve sözleşmeye dayalı nakit akış özellikleri baz alınarak sınıflandırılmasını ve daha sonra gerçeğe uygun değer veya itfa edilmiş maliyetle değerlendirmesini gerektirmektedir. Bu yeni standartın, 1 Ocak 2013 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerde uygulanması zorunludur.

Grup yöneticilerinin, bu standardın uygulanmasının finansal tablolar üzerinde yaratacağı olası etkiler konusunu değerlendirmeye fırsatı henüz olmamıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

UMS 24 (2009) 'İlişkili Taraf Açıklamaları'

Kasım 2009'da UMS 24 "İlişkili Taraf Açıklamaları" güncellenmiştir. Standarta yapılan güncelleme, devlet işletmelerine, yapılması gereken dipnot açıklamalarına ilişkin kısmi muafiyet sağlamaktadır. Bu güncellenen standardın, 1 Ocak 2011 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerde uygulanması zorunludur. Grup yöneticilerinin, bu yorumun uygulanmasının finansal tablolar üzerinde yaratacağı olası etkiler konusunu değerlendirme fırsatı henüz olmamıştır.

UMS 27 (2008) 'Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar'

UMS 27 (Revize) standarı 1 Temmuz 2009 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemler için geçerlidir. UMS 27 standardında yapılan düzeltmeler özellikle Grup'un bağlı ortaklıklardaki paylarında değişime neden olan olaylara ya da işlemlere ilişkin uygulanacak muhasebeleştirme işlemlerini etkilemektedir.

Revize edilen bu standart uyarınca şirketin kontrol etkisi üzerinde bir değişiklik yaratmayan sahiplik oranlarındaki artış ya da azalışların özkaynakta muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Grup, UMS 27 (Revize) standarını 1 Ocak 2007 tarihinden itibaren kontrol gücü olmayan paylara ait işlemler için halihazırda uygulamıştır.

UFRYK 17 'Nakit Dışı Varlıkların Hissedarlara Dağıtımı'

UFRYK 17, 1 Temmuz 2009 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemler için geçerlidir. Bu Yorum, bir işletmenin hissedarlarına temettü olarak nakit yerine varlıklar vermesi durumunda uygulanacak uygun muhasebeleştirme işlemi ile ilgili bilgiler sunar. Grup yöneticilerinin, bu yorumun uygulanmasının finansal tablolar üzerinde yaratacağı olası etkiler konusunu değerlendirme fırsatı henüz olmamıştır.

UFRYK 19 'Finansal Yükümlülüklerin Özkaynak Araçları Kullanılarak Ödenmesi'

UFRYK 19, 1 Temmuz 2010 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemler için geçerlidir. UFRYK 19 sadece bir yükümlülüğünün tamamını ya da bir kısmını ödemek amacıyla özkaynak araçları ihraç eden işletmelerin kullanacağı muhasebe uygulamalarına açıklık getirir. Grup yöneticilerinin, bu yorumun uygulanmasının finansal tablolar üzerinde yaratacağı olası etkiler konusunu değerlendirme fırsatı henüz olmamıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

UFRS'lerdeki İyileştirmeler (2009)

UFRS'lerdeki yıllık iyileştirme projesinin parçası olarak, yukarıdaki paragraflarda bahsedilen değişikliklere ilaveten, bir çok standart ve yorumlarda değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler 1 Ocak 2010 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerde geçerlidir. Grup yöneticilerinin, bu değişikliklerin uygulanmasının finansal tablolar üzerinde yaratacağı olası etkiler konusunu değerlendirmeye fırsatı henüz olmamıştır.

UMSK, Nisan 2009'da yayınlanan UFRS'lerdeki İyileştirmeler (2009)'in bir parçası olarak, UMS 17 'Kiralama İşlemleri' standardındaki arazi kiralamalarına ilişkin sınıflandırma ile ilgili şartlar değiştirmiştir. Bu değişiklikler öncesinde, sonsuz ekonomik ömrü olan arazilere ait kiralama işlemleri UMS 17 standardında faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılmaktaydı. Ancak böylesi bir durum standardın genel kurallarına uyamamaktadır ve sözleşmelerin özünü yansıtmayacak şekilde muhasebe uygulamalarına yol açacağı endişesi ile standarttan çıkarılmıştır. Yapılan değişiklikler sonucu arazi kiralama işlemleri UMS 17 standardında belirtilen genel kurallar doğrultusunda ya "finansal" ya da "faaliyet" kiralaması olarak sınıflandırılmaktadır. Bu değişiklikler 1 Ocak 2010 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemler için geçerli olmakla birlikte, kiralamanın başlangıcında gerekli bilgilerin olması durumunda, 1 Ocak 2010 tarihinde süresi devam eden kiralama işlemleri için geçmişe dönük olarak uygulanabilecektir. Aksi takdirde, revize edilen bu Standart 1 Ocak 2010 (değişikliklerin uygulandığı tarih) tarihinde var olan olaylara ve durumlara göre uygulanacak ve Grup bu tarihte henüz finansal kiralama olarak sınıflandırıldığı arazi kiralamasıyla ilgili varlık ve yükümlülüklerini gerçeğe uygun degeriyle muhasebeleştirilecektir; gerçeğe uygun degerde ortaya çıkan farklar geçmiş yıllar karı içinde muhasebeleştirilecektir.

Grup yöneticileri, UMS 17 standardında yapılan değişikliklerin 1 Ocak 2010 tarihinde başlayan mali dönemleri kapsayan Grup finansal tablolarında uygulanmasını beklemektedir. Yapılan bu değişikliklerin Grup'un arazi kiralaması ile ilgili yaptığı bazı sınıflandırmaları etkilemesi muhtemeldir. Ancak, ayrıntılı bir inceleme yapılmadan finansal tablolar üzerinde oluşabilecek etkilerin makul bir tahmininin yapılması mümkün değildir. Grup yöneticileri özellikle geçmişe yönelik uygulamaya yönelik olacak bilgileri dikkate alacaktır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Hasılat

Hasılat, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının makul değeri üzerinden ölçülür. Tahmini müşteri iadeleri, indirimler ve karşılıklar söz konusu tutardan düşülmektedir.

Ürün ve ticari mal satışları

Ürün ve ticari malların satışlarından elde edilen gelir, aşağıdaki şartların tamamı yerine getirildiğinde muhasebeleştirilir:

- Grup'un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi,
- Grup'un mülkiyetle ilişkilendirilen ve sürekli bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması,
- Hasılat tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi,
- İşlemle ilişkili ekonomik faydalaraın işletmeye akışının olası olması, ve
- İşlemden kaynaklanan ya da kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

Hizmet sunumu:

Hasılat, ancak işleme ilişkin ekonomik yararların işletme tarafından elde edilmesi muhitemel olduğunda finansal tablolara yansıtılır. Ancak daha önce muhasebeleştirilmiş olan gelir tutarının tahsil edilebilirliği konusunda bir belirsizlik ortaya çıkarsa, tahsil edilemeyen veya tahsil edilebilmesi muhitemel olmaktan çıkan tutar başlangıçta kayda alınan gelir tutarı düzeltilme işlemine tabi tutulmaz ancak gider kaydedilmek sureti ile finansal tablolarda düzelttilir.

Şirket tarafından işlemin karşı taraflarıyla aşağıdakiler üzerinde anlaşmaya vardiktan sonra güvenilir tahminlerde bulunabileceği kabul edilir:

- Taraflarca sunulacak ve alınacak hizmetle ilgili olarak her iki tarafın yaptırıma bağlanmış hakları,
- Hizmet bedeli,
- Ödeme şekli ve koşulları

Temettü ve faiz geliri:

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir. Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.8 Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleştirebilir değerin düşük olımı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyeti; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Stokların dönüştürme maliyetleri; direkt işçilik giderleri gibi, üretimle doğrudan ilişkili maliyetleri kapsar. Bu maliyetler ayrıca ilk madde ve malzemenin mamule dönüştürülmesinde katlanılan sabit ve değişken genel üretim giderlerinden sistematik bir şekilde dağıtılan tutarları da içerir. Net gerçekleştirebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için yükseltilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

2.9 Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü karşılığı ayrılarak gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri Grup'un ilgili muhasebe politikası uyarınca aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer maddi duran varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismana tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismana tabi tutulur. Beklenen faydalı ömrü, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olımı ile sahip olunan maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortismana tabi tutulur.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

2.İNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.10 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömrlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismana tabi tutulur. Beklenen faydalı عمر ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Ticari markalar ve lisanslar

Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, tarihi maliyetleriyle gösterilir. Ticari markalar ve lisansların sınırlı faydalı ömrleri bulunmaktadır ve maliyet değerlerinden birikmiş amortismanlar düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, beklenen faydalı ömrlerine göre doğrusal amortisman yönetimi kullanılarak amortismana tabi tutulurlar (5 yıl).

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömrlerine göre (5-8 yıl) amortismana tabi tutulur.

2.11 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Şerefiye gibi sınırsız ömrü olan varlıklar itfaya tabi tutulmazlar. Bu varlıklar için her yıl değer düşüklüğü testi uygulanır. İtfaya tabi olan varlıklar için ise defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen makul değer veya kullanımındaki değerin büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Şerefiye haricinde değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

2.12 Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili özellikli varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar maliyetine dahil edilmekte, diğer tüm borçlanma maliyetleri katlanılan dönem içerisinde gider olarak finansal tablolara alınmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı).

2.13 Finansal Araçlar

2.13.1 Finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflanan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınanlar haricindeki finansal varlıklar, gerçeğe uygun piyasa değeri ile alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaların toplam tutarı üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan finansal varlıkların alımı veya satışı sonucunda ilgili varlıklar, işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacıyla ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir.

Etkin faiz yöntemi

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtilması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen oranıdır.

Makul değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Makul değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık kısa vadeden elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da makul değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Bu kategoride yeralan varlıklar, dönen varlıklar olarak sınıflandırılırlar.

Vadesine kadar elde tutulan finansal varlıklar

Grup'un vadesine kadar elde tutma olanağı ve niyeti olduğu, sabit veya belirlenebilir bir ödeme planına sahip, sabit vadeli borçlanma araçları, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar olarak sınıflandırılır. Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar etkin faiz yöntemine göre itfa edilmiş maliyet bedelinden değer düşüklüğü tutarı düşülverek kayıtlara alınır ve ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.13 Finansal Araçlar (devamı)

2.13.1 Finansal varlıklar (devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değerleriyle gösterilir. Grup'un aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan fakat satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan özkaynak araçları bulunmakta ve gerçeğe uygun değerleri ile ölçülmemektedir. Aynı şekilde, Grup'un aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan fakat satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan özkaynak araçları da bulunmakta ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir olarak ölçülemediği için maliyet değerleriyle gösterilmektedir. Gelir tablosuna kaydedilen değer düşüklükleri, etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz ve parasal varlıklarla ilgili kur farkı kar/zarar tutarı haricindeki, gerçeğe uygun değerdeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve zararlar diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilir ve finansal varlıklar değer artış fonunda biriktirilir. Yatırımin elden çıkarılması ya da değer düşüklüğüne uğraması durumunda, finansal varlıklar değer artış fonunda biriken toplam kar/zarar, gelir tablosuna sınıflandırılmaktadır.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarına ilişkin temettüler Grup'un temettü alma hakkının olduğu durumlarda gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşünlerek gösterilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Makul değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşünlerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

2.FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.13 Finansal Araçlar (devamı)

2.13.1 Finansal Varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımin değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde gelir tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının makul değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

2.13.2 Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler makul değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Makul değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Makul değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, makul değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki makul değeriyle yeniden değerlendirilir. Makul değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar.

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış makul değeriyle muhasebeleştirilir.

2.İNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.13 Finansal Araçlar (devamı)

2.13.2 Finansal yükümlülükler(devamı)

Diğer finansal yükümlülükler (devamı)

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

2.13.3 Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Grup'un faaliyetleri, temelde işletmeyi kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklere maruz bırakmaktadır. Grup, belirli bağlayıcı taahhütler ve gelecekte tahmin edilen işlemlere bağlı döviz kuru dalgalarını ile ilişkilendirilen finansal risklerden korunmak amacıyla türev finansal araçları (esas olarak döviz kuru forward sözleşmeleri) kullanmaktadır.

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların makul değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan gelir tablosunda kayıtlara alınır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.14 İşletme Birleşmeleri

Ortak kontrol altında bulunmayan bağlı ortaklıkların hisselerinin alımı, satın alma yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesinin maliyeti, birleşme tarihinde verilen varlıkların, oluşan veya üstlenilen yükümlülüklerin ve bağlı ortaklığın kontrolünü elde etmek için çıkarılan özkaynak araçlarının makul değerlerinin ve işletme birleşmesine doğrudan atfedilebilen diğer maliyetlerin toplamı olarak hesaplanır. UFRS 5 "Satılmak Üzere Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler"e göre satılmak üzere elde tutulan ve makul değerden satış masraflarının düşülmesiyle bulunan değer ile kayda alınan duran varlıklar (veya satılacak gruplar) hariç olmak üzere alınan işletmenin UFRS 3 "İşletme Birleşmeleri"ne göre kayda alınma şartlarını karşılayan belirlenebilen varlıkları, yükümlülükleri ve şartta bağlı yükümlülükleri makul değerleri üzerinden kayda alınır.

Satın alma sırasında oluşan şerefiye, satın alma maliyetinin, satın alınan işletmenin tanımlanabilen varlıklar, yükümlülükleri ve şartta bağlı yükümlülüklerindeki Grup'un payını aşan kısmı olarak belirlenir ve ilk olarak maliyet değeri üzerinden kayıtlara alınır. Yeniden gözden geçirildikten sonra Grup'un satın alınan işletmeye ilişkin tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şartta bağlı yükümlülüklerindeki payının, satın alım maliyetini aşması halinde aşan kısım derhal gelir olarak kaydedilir.

Satın alınan işletmedeki ana ortaklık dışı paylar, söz konusu işletmenin satın alınması sırasında belirlenebilir varlık, yükümlülük ve şartta bağlı yükümlülüklerinin makul değerindeki ana ortaklık dışı payların tutarı olarak kayda alınır.

Ortak kontrol altındaki işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesi hususunda UFRS 3 ya da UFRS içerisindeki başkaca bir standardın rehberlik etmemesi sebebi ile, Aygas, dünya çapında genel kabul görmüş diğer muhasebe standartlarında yer alan prensipleri inceleyerek ilgili işlemin ekonomik özünü güvenilir ve en doğru şekilde yansıtacağı kanaatıyla ortak kontrol altındaki işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde "Menfaatlerin Birleştirilmesi" yöntemine paralel bir muhasebe politikasının uygulanmasına karar vermiştir.

Ana ortaklık dışı ile yapılan kısmi hisse alış - satış işlemleri

Grup, ana ortaklık dışı ile gerçekleştirdiği hali hazırda kontrol etmekte olduğu ortaklıklara ait hisselerin alış ve satış işlemlerini Grup'un özsermeye sahipleri arasındaki işlemler olarak değerlendirmektedir. Buna bağlı olarak, ana ortaklık dışından ilave hisse alış işlemlerinde, elde etme maliyeti ile ortaklığın satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark özsermeye içerisinde muhasebeleştirilir. Ana ortaklık dışına hisse satış işlemlerinde ise, satış bedeli ile ortaklığın satılan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark sonucu oluşan kayıp veya kazançlar da özsermeye içerisinde "azınlık payları ile gerçekleştirilen işlemler" olarak muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.15 Kur Değişiminin Etkileri

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan dövize endekslü parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmektedir. Makul değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, makul değerin belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluşturukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere (risklere karşı finansal koruma sağlamak için muhasebe politikaları aşağıda açıklanmaktadır) karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımin bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımin satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup'un "yabancı para çevrim farkları" hesabına transfer edilir. Söz konusu çevrim farkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde gelir tablosuna kaydedilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.16 Hisse Başına Kazanç

Konsolide gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırmaktadır. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

2.17 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; dönem karına ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuia açıklanmasından sonra ortaya çıkış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

2.18 Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanması beklentiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

2.19 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklik ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.20 İlişkili Taraflar

Ekteki finansal tablolarda Şirket'in hissedarları, konsolide olan ve olmayan Grup şirketleri, bunların yöneticileri ve ilişkili oldukları bilinen diğer gruplar, ilişkili taraflar olarak tanımlanmışlardır.

2.21 Finansal Bilgilerin Böölümle Göre Raporlanması

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, gaz ve petrol ürünleri, elektrik ve diğer faaliyetler olmak üzere üç faaliyet bölümünü bulmaktadır. Bu böölüm risk ve getiri açısından farklı ekonomik durumlardan ve farklı coğrafi konumlardan etkilendikleri için ayrı ayrı yönetilmektedir. Şirket yönetimi, böölülerin performansını değerlendirirken UFRS'ye göre hazırlanmış finansal sonuçları en uygun yöntem olarak belirlemiştir (Dipnot 5).

2.22 Durdurulan Faaliyetler

Elden çıkarılacak faaliyetler, bir Grup'un elden çıkardığı veya satılmaya hazır değer olarak sınıflandırıldığı, faaliyetleri ile nakit akımları Grup'un bütününden ayrı tutulabilir bir bölümündür. Elden çıkarılacak faaliyetler; ayrı bir faaliyet alanı veya coğrafi faaliyet bölgesini ifade eder, satış veya elden çıkarmaya yönelik ayrı bir planın parçasıdır veya satma amacıyla alınmış bir Bağlı Ortaklıktır. Grup, elden çıkarılacak faaliyetleri, ilgili varlık ve yükümlülüklerinin kayıtlı değerleri ile elden çıkarmak için katlanılacak maliyetler düşülmüş rayic bedellerinin düşük olımı ile değerlendirmektedir (Dipnot 34).

2.23 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarlar ile gösterilmektedirler. Kabul gören kriterlere uyması durumunda bilançoda yer alan tutara, var olan yatırım amaçlı gayrimenkulun herhangi bir kısmını değiştirmenin maliyeti dahil edilir. Söz konusu tutara, yatırım amaçlı gayrimenkullere yapılan günlük bakımlar dahil değildir.

2.24 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklıguna konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, kurumlar vergisi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Kurumlar vergisi

Kurumlar vergisi, dönem karının vergiye tabi olan kısmından hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un kurumlar vergisi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.24 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenen vergi

Ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenen vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenen vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyle varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlığıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki kurumlar vergisi ile döneme ait ertelenen vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alınan, satın alınan bağlı ortaklığun tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının makul değerinde elde ettiği payın satın alınan maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.25 Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Güncellenmiş olan UMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* Standardı ("UMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Grup, bazı düzeltmeler sonrası şirket hissedarlarına ait karı dikkate alan bir yönteme dayanarak hesaplanan kar payı ve ikramiyeyi yükümlülük ve gider olarak kaydetmektedir. Grup, sözleşmeye bağlı bir zorunluluk ya da zımnı bir yükümlülük yaratan geçmiş bir uygulamanın olduğu durumlarda karşılık ayırmaktadır.

2.26 Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

2.27 Sermaye ve Temettüler

Adı hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adı hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

2.28 İştirakler

Grup'un önemli derecede etkide bulunduğu, bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi teşebbüslerin dışında kalan işletmelerdir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

Ekteki finansal tablolarda iştiraklerin faaliyet sonuçları ile varlık ve yükümlülükleri, UFRS 5 standarı uyarınca satılmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler dışında, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler, maliyet bedelinin iştirakin net varlıklarındaki alım sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltmesi sonucu bulunan tutardan iştirakte oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmESİ neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin, Grup'un iştirakteki payını (özünde Grup'un iştirakteki net yarımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz.

Satım alım bedelinin, iştirakin satın alınma tarihindeki kayıtlı belirlenebilir varlıklarının, yükümlülüklerinin ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinin üzerindeki kısmı şerefiye olarak kaydedilir. Şerefiye, yarımının defter değerine dahil edilir ve yarımının bir parçası olarak değer düşüklüğü açısından incelenir. İştirakin satın alınma tarihindeki kayıtlı tanımlanabilir varlıklarının, yükümlülüklerinin ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinin satın alım bedelini aşan kısmı yeniden değerlendirildikten sonra doğrudan gelir tablosuna kaydedilir.

Grup şirketlerinden biri ile Grup'un bir iştiraki arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan kar ve zararlar, Grup'un ilgili iştirakteki payı oranında elimine edilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.29 Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar

Bir grup işletmesi, faaliyetlerini müşterek yönetime tabi teşebbüs düzenlemeleri altında gerçekleştirdiğinde, Grup'un müşterek kontrol edilen işletmedeki varlık ve yükümlülüklerindeki payı, ilgili Grup işletmesinin finansal tablolarında kayda alınır ve içeriğine göre sınıflandırılır. Müşterek kontrol edilen varlıklardan kaynaklanan yükümlülük ve giderler, tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilir. Müşterek kontrole tabi teşebbüslerin varlıklarının kullanılmasından ya da söz konusu varlıkların satışından elde edilen gelirden Grup'a düşen pay ilgili ekonomik faydaların Grup'a akışının muhtemel olması ve tutarlarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi halinde kayda alınır.

Aynı bir işletmenin kuruluşunu içeren müşterek yönetime tabi teşebbüs düzenlemeleri, müşterek olarak kontrol edilen işletmeler olarak ifade edilirler. Grup, ekteki finansal tablolarda müşterek kontrol edilen işletmelerdeki paylarını, UFRS 5 standarı uyarınca satınmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler haricinde, oransal konsolidasyon yöntemi kullanarak muhasebeleştirmiştir. Grup'un müşterek olarak kontrol edilen işletmelerdeki varlık, yükümlülük ve gelir ve giderlerindeki payı konsolide finansal tablolarda eşdeğer kalemler ile bire bir birleştirilir.

Müşterek kontrol edilen bir işletmedeki Grup payının satın alınmadan kaynaklanan şerefiyenin muhasebeleştirilmesinde, bağlı ortaklık alınmadan kaynaklanan şerefiye için uygulanan muhasebe politikası uygulanır (not 2.14).

Grup ile Grup'un müşterek olarak kontrol ettiği işletmeler arasındaki işlemler neticesinde oluşan gerçekleşmemiş kar ve zararlar, Grup'un müşterek yönetime tabi teşebbüsteki payı oranında elimine edilir.

2.30 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar

Varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerleri üzerinde önemli etkisi olan muhasebe tahminleri aşağıdaki gibidir:

a) Faydalı ömür:

Maddi ve maddi olmayan varlıklar tahmini faydalı ömürleri boyunca amortismana ve itfaya tabi tutulmuştur.

b) Satılmaya hazır finansal varlıkların rayıç değeri:

Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değerleri tespit edilirken Grup Yönetimi aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları için borsa değerlerini kullanmaktadır. Diğer satılmaya hazır finansal varlıklar için mevcut ekonomik veriler, sektörel trendler ve bekentilere bağlı olarak genel kabul görmüş değerlendirme ilkeleri kapsamında hesaplanan gerçeğe uygun değer tutarları gözüne alınmaktadır.

3. İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Grup, 2008 yılı içerisinde halihazırda bağlı ortaklıği olan Entek'in %3,87'lik hissesini 6.965.236 TL ödeyerek satın almıştır. 2009 yılı içerisinde, Entek'in toplam sermayesinin %15,51'sine tekabül eden hisseleri, 38.030.393 TL bedelle Aygaz A.Ş. tarafından satın alınmış, hisse bedelleri peşin ve nakden ilgili satıcılarla ödenmiştir.

Grup, 2008 yılı içerisinde halihazırda bağlı ortaklıği olan Mogaz Petrol Gazları A.Ş.'nin %8,93'lük hissesini Grup ortaklarından Liquid Petroleum Dev. Co.'nun bağlı ortaklıği olan Hilal Madeni Eşya Ticaret Sanayi ve Yatırım A.Ş.'den 22.673.160 TL ödeyerek satın almıştır.

Entek ve Mogaz hisse alım işlemleri, Grup'un özsermaye sahipleri arasındaki işlem olarak değerlendirilmiştir. Buna bağlı olarak, ana ortaklık dışından ilave hisse alış işlemlerinde, elde etme maliyeti ile ortaklığun satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark özsermaye içerisinde "azılık payları ile gerçekleştirilen işlemler" olarak muhasebeleştirilmiştir.

9 Ocak 2009 tarihinde, Grup, daha önce müşterek yönetime tabi ortaklıklar olarak %47,99 oranında sahip olduğu Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş. şirketlerinin %50'sini Statoil Hydra ASA'dan 17.224.245 TL karşılığında satın almıştır. 31 Aralık 2008 itibarıyle oransal konsolidasyon yöntemi ile müşterek yönetime tabi ortaklıklar olarak muhasebeleştirilen Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş. bu satınalma işlemine istinaden bağlı ortaklıklar olarak UFRS 3, "İşletme Birleşmeleri" standarı uyarınca satın alma muhasebesi kapsamında muhasebeleştirilmiştir. Bu amaçla, Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş.'nin satın alma muhasebesi kapsamında tanımlanabilir varlıklarının ve devralınan yükümlülüklerinin makul değerleri ve satın alma bedelleri aşağıdaki gibidir:

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

3. İŞLETME BİRLEŞMELERİ (devamı)

9 Ocak 2009
Makul değeri

Nakit ve nakit benzerleri	5.999.751
Ticari alacaklar	9.398.573
İlişkili taraflardan alacaklar	778.395
Stoklar	436.547
Diğer cari/dönen varlıklar	1.717.036
Maddi varlıklar	30.410.583
Maddi olmayan varlıklar	274.353
Ticari borçlar	(6.495.783)
İlişkili taraflara borçlar	(152.120)
Diğer borçlar	(242.584)
Ertelenen vergi yükümlülükleri	(1.127.543)
Diğer yükümlülükler	(1.222.888)
Net varlıklar toplamı	39.774.320

Şirketin satın alınan yüzde oranı	50%
Elde edilen net varlıklar (A)	19.887.160
Toplam bedelin nakit ile ödenen kısmı (B)	17.224.245
Satın alınan nakit ve nakit benzerleri (C)	2.999.876
Toplam ödenen net nakit (B-C)	14.224.369

Negatif şerefiye geliri (A-B)	2.662.915
--------------------------------------	------------------

İşlemden elde edilen net varlıklar ve işlemden kaynaklanan negatif şerefiye geliri, gelir tablosunda “Diğer Faaliyet Gelirleri” hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir.

4. MÜŞTEREK YÖNETİME TABİ ORTAKLIKLAR

Grup'un müşterek yönetime tabi ortaklıklarını oransal konsolidasyon yöntemi ile ekli finansal tablolara dahil edilmektedir. İş ortaklılarının detayları ve bu iş ortaklılarının verilen teminatları aşağıdaki gibidir:

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar	Sermayedeki pay oranı %		Verilen teminatlar	
	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. (*)	97,90%	%47,99	-	466.975
Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş. (*)	97,90%	%47,99	-	-
Opet Aygaz BV (**)	-	%50,00	-	-

(*) 2009 yılındaki hisse alımına istinaden bağlı ortaklık olarak konsolide edilmektedir.

(**) 30 Aralık 2009 tarihinde tasfiye edilmiştir.

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup, UFRS 8'i 1 Ocak 2009'dan itibaren uygulamaya başlamış olup, Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirilen iç raporlara dayanarak faaliyet bölgüleri belirlemiştir.

Grup'un karar almaya yetkili mercisi, bölgelere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölgelerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri endüstriyel bölgeler bazında incelemektedir. Grup'un endüstriyel bölgeler bazında faaliyet bölgülerinin dağılımı şu şekildedir:

- Gaz ve petrol ürünleri
- Elektrik
- Diğer

Grup endüstriyel bölgelere göre raporlama formatına ek olarak dönem içerisindeki hasılatın müşterilerin coğrafi konumu bazında detayının gösterilmesini de değerlendirmiştir. Ancak, Grup satışlarını farklı endüstriyel gruplarda yaptılarından ve her bir endüstriyel grup Türkiye içerisinde farklı coğrafi bölgelere farklı şekilde dağılmış olduğundan dolayı faaliyetlerin coğrafi bölgeler açısından raporlanabilir bölüm özelliği taşımadığı sonucuna varılmıştır. Grup yönetimi, faaliyet sonuçlarını ve performansını UFRS'ye göre hazırlanmış finansal tablolar üzerinden değerlendirdiğinden dolayı bölgelere göre raporlama hazırlanırken UFRS finansal tablolar kullanılmaktadır.

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ait bölüm varlıklarının ve yükümlülüklerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Gaz ve petrol ürünleri	Elektrik	Diğer	Konsolidasyon düzeltmeleri	Toplam
	31 Aralık 2009	31 Aralık 2009	31 Aralık 2009	31 Aralık 2009
VARLIKLAR				
Cari/Dönen Varlıklar	596.462.186	186.845.444	87.060.275	(8.428.117) 861.939.788
Cari Olmayan Duran Varlıklar	1.770.964.056	247.441.463	5.934.454	(278.187.732) 1.746.152.241
TOPLAM VARLIKLAR	2.367.426.242	434.286.907	92.994.729	(286.615.849) 2.608.092.029

KAYNAKLAR

Kısa Vadeli Yükümlülükler	469.386.628	80.947.876	16.743.055	(8.428.117) 558.649.442
Uzun Vadeli Yükümlülükler	209.782.249	73.683.599	3.452.526	5.236.373 292.154.747
Özkaynaklar	1.688.257.365	279.655.432	72.799.148	(283.424.105) 1.757.287.840
TOPLAM KAYNAKLAR	2.367.426.242	434.286.907	92.994.729	(286.615.849) 2.608.092.029

Gaz ve petrol ürünleri	Elektrik	Diğer	Konsolidasyon düzeltmeleri	Toplam
	31 Aralık 2008	31 Aralık 2008	31 Aralık 2008	31 Aralık 2008
VARLIKLAR				
Cari/Dönen Varlıklar	614.564.369	137.652.273	58.964.083	(12.137.375) 799.043.350
Cari Olmayan Duran Varlıklar	1.723.275.938	234.549.313	17.060.752	(308.949.089) 1.665.936.914
TOPLAM VARLIKLAR	2.337.840.307	372.201.586	76.024.835	(321.086.464) 2.464.980.264

KAYNAKLAR

Kısa Vadeli Yükümlülükler	752.025.492	62.426.541	20.367.334	(12.137.375) 822.681.992
Uzun Vadeli Yükümlülükler	91.308.714	70.337.363	2.712.565	4.244.655 168.603.297
Özkaynaklar	1.494.506.101	239.437.682	52.944.936	(313.193.744) 1.473.694.975
TOPLAM KAYNAKLAR	2.337.840.307	372.201.586	76.024.835	(321.086.464) 2.464.980.264

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ait gelir tablolarının bölgelere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

Gaz ve petrol ürünleri	Elektrik	Diğer	Konsolidasyon düzeltmeleri	Toplam
1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2009

ESAS FAALİYET GELİRLERİ

Satış Gelirleri (Net)	3.307.889.796	376.073.956	196.436.017	(93.641.286)	3.786.758.483
Satışların Maliyeti (-)	(2.821.198.887)	(327.566.920)	(176.218.772)	91.624.465	(3.233.360.114)
Brüt esas faaliyet karı	486.690.909	48.507.036	20.217.245	(2.016.821)	553.398.369

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	(126.373.026)	-	(5.074.129)	-	(131.447.155)
Genel yönetim giderleri	(94.064.182)	(27.103.071)	(6.983.295)	783.782	(127.366.766)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(1.553.868)	-	-	-	(1.553.868)
Diğer faaliyet gelirleri	59.288.615	622.455	23.101.987	(1.879.805)	81.133.252
Diğer faaliyet giderleri	(34.619.613)	(17.798)	(1.567.667)	5.258.918	(30.946.160)
Faaliyet karı	289.368.835	22.008.622	29.694.141	2.146.074	343.217.672

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/zararlarındaki paylar	-	-	-	53.883.070	53.883.070
Finansal gelirler	32.336.010	21.390.207	2.523.375	(22.734.318)	33.515.274
Finansal giderler	(51.612.088)	(3.684.012)	(1.234.707)	137.351	(56.393.456)

Sürdürülen faaliyetlerden vergi öncesi kar	270.092.757	39.714.817	30.982.809	33.432.177	374.222.560
---	--------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------------

Vergi gideri	(45.328.478)	(2.096.055)	(3.114.087)	-	(50.538.620)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	311.652	2.598.988	(14.510)	-	2.896.130

Sürdürülen faaliyetler dönem karı	225.075.931	40.217.750	27.854.212	33.432.177	326.580.070
--	--------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------------

Durdurulan faaliyetlerden elde edilen kar	-	-	-	(53.485)	(53.485)
---	---	---	---	----------	----------

Dönem karı	225.075.931	40.217.750	27.854.212	33.378.692	326.526.585
-------------------	--------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------------

Dönem karının dağılımı:

Azınlık payları	900.731	11.018.972	2.786	-	11.922.489
Ana ortaklık payları	224.175.200	29.198.778	27.851.426	33.378.692	314.604.096

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARİYLE BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

Gaz ve petrol ürünleri	Elektrik	Diğer	Konsolidasyon düzeltmeleri	Toplam
1 Ocak - 31 Aralık 2008	1 Ocak - 31 Aralık 2008	1 Ocak - 31 Aralık 2008	1 Ocak - 31 Aralık 2008	1 Ocak - 31 Aralık 2008

ESAS FAALİYET GELİRLERİ

Satış Gelirleri (Net)	3.118.960.632	382.774.379	200.367.138	(122.808.714)	3.579.293.435
Satışların Maliyeti (-)	(2.723.959.775)	(316.567.773)	(179.710.778)	117.056.581	(3.103.181.745)
Brüt esas faaliyet karı	395.000.857	66.206.606	20.656.360	(5.752.133)	476.111.690

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	(120.321.446)	-	(4.875.096)	-	(125.196.542)
Genel yönetim giderleri	(88.422.555)	(14.268.566)	(8.123.853)	5.071.743	(105.743.231)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(1.086.790)	-	-	-	(1.086.790)
Diğer faaliyet gelirleri	33.878.043	555.021	1.332.805	(14.534.554)	21.231.315
Diğer faaliyet giderleri	(9.059.752)	(1.732.124)	(1.707.523)	768	(12.498.631)
Faaliyet karı	209.988.357	50.760.937	7.282.693	(15.214.176)	252.817.811

Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların kar/zararlarındaki paylar	-	-	-	(87.919.636)	(87.919.636)
Finansal gelirler	42.486.136	4.539.207	5.825.025	278.017	53.128.385
Finansal giderler	(150.903.001)	(4.152.439)	(2.244.090)	2.604.695	(154.694.835)

Sürdürülen faaliyetlerden vergi

Öncesi karı	101.571.492	51.147.705	10.863.628	(100.251.100)	63.331.725
--------------------	--------------------	-------------------	-------------------	----------------------	-------------------

Vergi gideri	(23.904.608)	-	(2.076.509)	-	(25.981.117)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	5.410.336	(10.131.955)	65.834	-	(4.655.785)

Sürdürülen faaliyetler dönem karı	83.077.220	41.015.750	8.852.953	(100.251.100)	32.694.823
--	-------------------	-------------------	------------------	----------------------	-------------------

Durdurulan faaliyetlerden elde edilen kar	-	-	-	9.155.248	9.155.248
---	---	---	---	-----------	-----------

Dönem karı	83.077.220	41.015.750	8.852.953	(91.095.852)	41.850.071
-------------------	-------------------	-------------------	------------------	---------------------	-------------------

Dönem karının dağılımı:

Azinlik payları	2.277.082	13.806.633	885	-	16.084.600
Ana ortaklık payları	80.800.138	27.209.117	8.852.068	(91.095.852)	25.765.471

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ait bölüm varlıklarına ilişkin amortisman ve itfa payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Gaz ve petrol ürünleri	68.296.402	67.188.125
Elektrik	28.490.607	26.072.629
Diğer	449.751	486.225
	97.236.760	93.746.979

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ait bölüm varlıklarına ilişkin yatırım harcamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak -31 Aralık 2008
Gaz ve petrol ürünleri	59.633.338	64.603.078
Elektrik	68.239.668	9.684.815
Diğer	693.286	139.551
	128.566.292	74.427.444

6. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Nakit mevcudu	166.853	110.705
Bankadaki nakit	403.135.263	401.047.434
Vadesiz mevduatlar	19.917.961	21.422.348
Vadeli mevduatlar	383.217.302	379.625.086
Kredi kartı alacakları	4.591.131	4.272.859
	407.893.247	405.430.998

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

7. FİNANSAL YATIRIMLAR

Grup'un satılmaya hazır finansal varlıklar olarak tanımladığı uzun vadeli finansal yatırımlar 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 itibarıyle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009		31 Aralık 2008	
	İştirak tutarı	İştirak oranı%	İştirak tutarı	İştirak oranı%
Koç Finansal Hizmetler A.Ş. (*)	195.030.000	1,97	133.960.000	1,97
Opet Petrolcülük A.Ş.(**)	-	-	68.053.500	4,00
Ram Dış Ticaret A.Ş.(***)	1.739.527	2,50	1.739.527	2,50
Eltek Elektrik Top. Tic . A.Ş. (****)	780.517	64,60	780.517	57,76
Tanı Paz. ve İletişim Hiz. A.Ş.(****)	540.312	10,00	540.312	10,00
Tat Konserve Sanayi A.Ş. (**)	236.085	0,08	236.085	0,08
Düzen	23.277	-	23.277	-
Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(1.425.265)	-	(1.584.073)	-
	196.924.453		203.749.145	

(*) Gerçekle uygun değeri ile değerlendirilmiştir, değer artışları / azalışları özkaynaklar altında fon olarak kaydedilmiştir.

(**) Cari dönemde 66.690.000 TL nakit bedelle satılmıştır. 39.872.144 TL tutarındaki satış karı "diğer faaliyetlerden gelirler" olarak kaydedilmiştir.

(***) Gerçekle uygun değeri ile değerlendirilmiştir, değer azalışları finansal varlıklar altında "değer düşüklüğü karşılığı" ve değer düşüklüğü zararı olarak kaydedilmiştir.

(****) Grup'un bağlı ortaklığını olmasına rağmen mali tablolar üzerinde nicelik ve nitelik olarak önem arzettiğinden maliyet değeri ile gösterilmiştir.

8. FİNANSAL BORÇLAR

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kısa vadeli banka kredileri	259.223.320	392.089.457
Toplam kısa vadeli finansal borçlar	259.223.320	392.089.457
Uzun vadeli banka kredileri	176.229.600	55.672.300
Toplam uzun vadeli finansal borçlar	176.229.600	55.672.300
Toplam finansal borçlar	435.452.920	447.761.757

Banka kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
1 yıl içerisinde ödenecek	259.223.320	392.089.457
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	42.159.600	-
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	134.070.000	13.327.900
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	-	42.344.400
	435.452.920	447.761.757

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2009	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%0	5.448.264	-
TL	%7,25	117.558.361	-
ABD Doları	Libor+2,50	121.164.089	-
ABD Doları	%2,82	13.785.437	61.733.700
Avro	Euribor+4,49	1.267.169	114.495.900
		259.223.320	176.229.600

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2008	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%0	106.965	-
ABD Doları	Libor+1,00	377.894.568	-
ABD Doları	%4,32	14.087.924	55.672.300
		392.089.457	55.672.300

9. DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

Yoktur.

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

10. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Bilanço tarihi itibarı ile grubun ticari alacakları aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ticari alacaklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ticari alacaklar	278.182.228	204.488.399
Alacak senetleri	53.621.555	53.547.234
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(14.492.996)	(11.359.341)
	317.310.787	246.676.292
Uzun vadeli ticari alacaklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Alacak senetleri	799.929	844.262

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, müşteri bazında tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir.

Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Açılış bakiyesi	11.359.341	8.740.389
Dönem gideri	3.862.894	3.125.044
Tahsilatlar	(769.322)	(534.410)
Çevrim farkı	-	28.318
Konsolidasyon kapsam değişikliği (not 3)	40.083	-
Kapanış bakiyesi	14.492.996	11.359.341

Ticari alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 38. notta verilmiştir.

Bilanço tarihi itibariyle Grup'un ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ticari borçlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ticari borçlar	114.037.529	270.746.257
Diğer ticari borçlar	130.502	158.618
	114.168.031	270.904.875

11. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli diğer alacaklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Verilen depozito ve teminatlar	4.114.892	2.301.564
Diğer alacaklar	2.179.940	1.592.847
Personelden alacaklar	27.856	104.637
	6.322.688	3.999.048

Uzun vadeli diğer alacaklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Verilen depozito ve teminatlar	3.240.442	2.505.847

Kısa vadeli diğer borçlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Personelle borçlar	3.608.865	9.790.225
Diğer çeşitli borçlar	207.617	2.382.945
	3.816.482	12.173.170

Uzun vadeli diğer borçlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Alınan tüp depozitoları	52.634.711	49.748.518

12. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR

Yoktur.

13. STOKLAR

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
İlk madde ve malzeme	16.560.169	19.043.855
Yarı mamüller	506.319	394.315
Mamüller	600.220	4.169.607
Ticari mallar	63.148.942	53.417.281
Diğer stoklar	8.716.655	7.058.516
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(352.180)	-
	89.180.125	84.083.574

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
 31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
 DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
 FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

13. STOKLAR (devamı)

Grup'un stok değer düşüklüğü karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Açılış bakiyesi	-	-
Dönem gideri	352.180	-
Kapanış bakiyesi	352.180	-

14 . CANLI VARLIKLAR

Yoktur.

15 . DEVAM EDEN İNŞAAT SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN VARLIKLAR

Yoktur.

16 . ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

	31 Aralık 2009		31 Aralık 2008	
	İştirak tutarı	İştirak oranı %	İştirak tutarı	İştirak oranı %
Enerji Yatırımları A.Ş. satınalma değeri	669.400.000		660.000.000	
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi	(7.442.000)		(7.329.200)	
Yabancı para çevrim farkları	378.200		653.600	
Yasal yedekler	2.254.000		2.254.000	
Riskten korunma işlemi fonu	(6.384.000)		(12.969.800)	
Satınalma tarihinden sonra oluşan birikmiş karlarda Grup'un payı	151.368.000		97.489.600	
	809.574.200	%20	740.098.200	%20
Zinerji Enerji Sanayi ve Tic A.Ş.	738.268		738.268	
Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(376.533)		(381.201)	
	361.735	%55,83	357.067	%55,83
Toplam	809.935.935		740.455.267	

Grup'un öz kaynaktan pay alma metodu ile konsolide edilen Enerji Yatırımları A.Ş.'nin mali tablolara ilişkin bilgileri aşağıdaki gibidir:

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
İNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

16. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Toplam varlıklar	15.720.995.000	14.229.288.000
Toplam yükümlülükler	(8.606.932.000)	(7.540.244.000)
Azinlik payları	(3.066.192.000)	(2.988.553.000)
Net varlıklar	4.047.871.000	3.700.491.000
Grup'un sahiplik oranı	%20	%20
İştiraklerin net varlıklarında Grup'un payı	809.574.200	740.098.200

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Hasılat	20.389.883.000	30.404.009.000
Dönem karı / (zararı)	269.392.000	(439.687.000)
Dönem karı / (zararı)'nda Grup'un payı	53.878.400	(87.937.400)

17. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2009 itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkul bulunmamaktadır. 31 Aralık 2008 itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

Maliyet Değeri	Binalar
1 Ocak 2008 itibariyle açılış bakiyesi	672.294
Transferler (*)	(672.294)
31 Aralık 2008 itibariyle kapanış bakiyesi	-
Birikmiş İtfa Payları	
1 Ocak 2008 itibariyle açılış bakiyesi	152.089
Dönem gideri	7.980
Transferler (*)	(160.069)
31 Aralık 2008 itibariyle kapanış bakiyesi	-
31 Aralık 2008 itibariyle net defter değeri	-

(*) Yatırım amaçlı gayrimenkuller 2008 yılı içerisinde maddi duran varlıklara transfer edilmiştir.

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Konsolidasyon

Maliyet Değeri	1 Ocak 2009	Kapsam değişikliği etkisi (not 3)	Alınlar	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2009
Arazi ve arsalar	29.267.385	-	367.964	-	-	29.635.349
Yeraltı-yerüstü düzenleri	95.615.974	615.729	23.678	4.421.290	(103.185)	100.573.486
Binalar	71.761.662	48.402	123.100	732.889	(40.461)	72.625.592
Tesis.makine ve cihazlar	886.932.935	14.055.849	25.977.447	55.851.295	(29.632.305)	953.185.221
LPG türpleri	850.800.386	-	22.512.895	-	(20.539.072)	852.774.209
Kara taşıtıları	25.381.629	3.161.053	853.342	342.966	(1.701.528)	28.037.462
Deniz taşıtları	145.722.387	-	60.870	1.069.001	(17.525.476)	129.326.782
Demirbaşlar	45.212.094	287.138	2.000.047	250.560	(893.641)	46.856.198
Özel maliyetler	23.135.135	576.040	31.623	-	(741.531)	23.001.267
Yapılınmaka olan yatırımlar	11.346.692	116.486	74.793.517	(79.515.621)	-	6.741.074
	2.185.176.279	18.860.697	126.744.483	(16.847.620)	(71.177.199)	2.242.756.640

Konsolidasyon

Birkmiş Amortismanlar	1 Ocak 2009	Kapsam değişikliği etkisi (not 3)	Dönem Gideri	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2009
Yeraltı-yerüstü düzenleri	37.249.048	69.918	3.686.014	-	(51.971)	40.953.009
Binalar	39.082.511	10.738	2.167.142	-	-	41.260.391
Tesis.makine ve cihazlar	547.115.073	1.422.231	46.713.092	(16.839.120)	(22.742.952)	555.668.324
LPG türpleri	693.839.543	-	33.743.586	-	(20.476.279)	707.106.850
Kara taşıtıları	21.742.693	1.632.876	2.226.723	-	(1.642.958)	23.959.334
Deniz taşıtları	120.262.514	-	1.643.255	-	(17.358.532)	104.547.237
Demirbaşlar	34.571.586	84.165	3.419.304	-	(713.919)	37.361.136
Özel maliyetler	19.308.960	111.922	1.811.023	-	(741.531)	20.490.374
	1.513.171.928	3.331.850	95.410.139	(16.839.120)	(63.728.142)	1.531.346.655
Net Defter Değeri		672.004.351				711.409.985

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maliyet Değeri	1 Ocak 2008	Çevrim farkları	satışının etkisi	Opet Aygaz		Çıktılar	31 Aralık 2008
				Bulgaria EAD	Alımlar		
Arazi ve arsalar	29.283.997	-	-	-	199.741	(216.353)	29.267.385
Yeraltı-yerüstü düzenleri	91.640.328	35.321	(175.602)	260.472	3.868.755	(13.300)	95.615.974
Binalar	81.784.156	3.223.085	(16.024.106)	114.420	2.664.107	-	71.761.662
Tesis.makine ve cihazlar	864.067.075	733.501	(3.595.250)	2.791.500	32.612.275	(9.676.166)	886.932.935
LPG tüpleri	852.585.014	434.680	(2.185.698)	26.103.175	-	(26.136.785)	850.800.386
Kara taşıtları	26.604.201	489.230	(2.431.443)	611.071	653.336	(544.766)	25.381.629
Deniz taşıtları	145.522.191	-	-	-	200.196	-	145.722.387
Demirbaşlar	42.794.819	-	-	1.914.457	1.422.510	(919.692)	45.212.094
Özel maliyetler	22.893.628	-	-	233.607	7.900	-	23.135.135
Yapılmakta olan yatırımlar	10.903.753	-	-	41.438.863	(40.995.924)	-	11.346.692
	2.168.079.162	4.915.817	(24.412.099)	73.467.565	632.896	(37.507.062)	2.185.176.279
Opet Aygaz							
Birikmiş Amortismanlar	1 Ocak 2008	Çevrim farkları	satışının etkisi	Dönem Gideri	Transferler	Çıktılar	31 Aralık 2008
Yeraltı-yerüstü düzenleri	33.622.500	6.956	(54.338)	3.684.569	-	(10.639)	37.249.048
Binalar	37.807.165	243.213	(1.489.149)	2.361.213	160.069	-	39.082.511
Tesis.makine ve cihazlar	512.128.679	261.807	(1.503.152)	42.160.648	-	(5.932.909)	547.115.073
LPG tüpleri	685.544.796	-	-	34.345.252	-	(26.050.505)	693.839.543
Kara taşıtları	20.881.049	227.572	(1.383.970)	2.479.873	-	(461.831)	21.742.693
Deniz taşıtları	118.626.913	-	-	1.635.601	-	-	120.262.514
Demirbaşlar	32.018.516	-	-	3.375.006	-	(821.936)	34.571.586
Özel maliyetler	17.433.412	-	-	1.875.548	-	-	19.308.960
Net Defter Değeri	1.458.063.030	739.548	(4.430.609)	91.917.710	160.069	(33.277.820)	1.513.171.928
	710.016.132						672.004.351

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ilişkin ekonomik ömürler aşağıdaki gibidir:

	Ekonominik ömür
Binalar	25-50 yıl
Yeraltı-yerüstü düzenleri	25-50 yıl
LPG tüpleri	10 yıl
Tesis,makine ve cihazlar	15 yıl
Deniz taşıtları	20 yıl
Kara taşıtları	4-5 yıl
Demirbaşlar	6-8 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Grup'un özellikli varlıklar ile ilgili 2009 yılı içerisinde aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinin tutarı 2.055.354 TL'dir (2008: 3.899.164 TL).

Maddi duran varlıklara ilişkin amortisman giderlerinin 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Satışların maliyeti	81.194.891	78.231.158
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	3.050.320	1.347.176
Genel yönetim giderleri	10.845.124	11.114.906
Stoklar üzerinde aktifleştirilen	41.977	487.785
Tüpler üzerinde aktifleştirilen	277.827	736.685
	95.410.139	91.917.710

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

19. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maliyet Değeri	Haklar	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
1 Ocak 2009 itibariyle açılış bakiyesi	13.288.755	605.209	13.893.964
Alımlar	1.784.959	36.850	1.821.809
Konsolidasyon kapsam değişikliği etkisi (not 3)	236.678	2	236.680
Transferler	8.500	-	8.500
Çııklar	(12.525)	-	(12.525)
31 Aralık 2009 itibariyle kapanış bakiyesi	15.306.367	642.061	15.948.428

Birikmiş İtfa Payları

Maliyet Değeri	Haklar	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
1 Ocak 2009 itibariyle açılış bakiyesi	9.655.145	422.082	10.077.227
Dönem gideri	1.775.339	51.282	1.826.621
Konsolidasyon kapsam değişikliği etkisi (not 3)	96.758	-	96.758
Çııklar	(9.640)	-	(9.640)
31 Aralık 2009 itibariyle kapanış bakiyesi	11.517.602	473.364	11.990.966
31 Aralık 2009 itibariyle net defter değeri	3.788.765	168.697	3.957.462

Maliyet Değeri	Haklar	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
1 Ocak 2008 itibariyle açılış bakiyesi	12.605.043	529.347	13.134.390
Yabancı para çevrim farkları	57.000	-	57.000
Alımlar	894.702	65.177	959.879
Opet Aygaz Bulgaria EAD satışının etkisi	(283.384)	-	(283.384)
Transferler	28.713	10.685	39.398
Çııklar	(13.319)	-	(13.319)
31 Aralık 2008 itibariyle kapanış bakiyesi	13.288.755	605.209	13.893.964

Birikmiş İtfa Payları

Maliyet Değeri	Haklar	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
1 Ocak 2008 itibariyle açılış bakiyesi	8.106.782	367.808	8.474.590
Yabancı para çevrim farkları	54.206	-	54.206
Dönem gideri	1.774.995	54.274	1.829.269
Opet Aygaz Bulgaria EAD satışının etkisi	(273.000)	-	(273.000)
Çııklar	(7.838)	-	(7.838)
31 Aralık 2008 itibariyle kapanış bakiyesi	9.655.145	422.082	10.077.227
31 Aralık 2008 itibariyle net defter değeri	3.633.610	183.127	3.816.737

19. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi olmayan duran varlıklar itfa giderlerinin 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyle dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Genel yönetim giderleri	1.826.621	1.829.269

20. ŞEREFİYE

9 Ocak 2009 tarihinde, Grup, daha önce müsterek yönetimle tabi ortaklıklar olarak %47,99 oranında sahip olduğu Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Aygaz Doğal Gaz İletim A.Ş. şirketlerinin %50'sini Statoil Hydra ASA'dan 17.224.245 TL karşılığında satın almıştır. İşlemden elde edilen net varlıklar ve işlemden kaynaklanan negatif şerefiye geliri, gelir tablosunda "Diğer Faaliyet Gelirleri" hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir (not 3).

21. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Grup'un bağlı ortaklıklarından Entek Elektrik Üretimi A.Ş.'nin daha sonraki dönemde kullanabileceği 179.462.331 TL tutarında stopajlı, 30.572.738 TL tutarında stopajsız yatırım indirimi bulunmaktadır.

22. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyle borç karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Dava karşılıkları	3.595.753	1.360.541

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibarıyle koşullu varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Verilen Teminatlar		
İthal gaz alımı için gümrüklerde verilen teminatlar	21.603.000	21.408.000
Verilen diğer teminat mektupları	18.526.633	119.163.477
	40.129.633	140.571.477

22. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

Çevre Kirliliği Yükümlülüğü:

Grup, yürürlükte olan çevre kanunlarına göre, gerçekleştirdiği faaliyetleri sonucu sebep olacağı çevre kirliliğinden dolayı oluşan zararlardan, kusur şartı aranmaksızın, sorumludur. Grup kirliliğe sebep olduğu takdirde, meydana gelen zararlardan ötürü tazminat ödemekle yükümlü tutulabilir. Konsolide bilanço tarihi itibarıyle, Grup aleyhine çevre kirliliğinden dolayı açılmış önemli bir dava bulunmamaktadır.

Ulusal stok bulundurma yükümlülüğü:

Ulusal petrol stoğu, rafineri, akaryakit ve LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinin ikmal ettiğleri günlük ortalama ürün miktarının minimum yirmi katını kendi depolarında veya lisanslı depolama tesislerinde topluca veya statülerine göre ayrı ayrı bulundurma yükümlülüğü bulunmaktadır.

Enerji Yatırımları A.Ş.'nin TÜPRAŞ hisselerinin satın alımı kapsamındaki taahhütleri:

Enerji Yatırımları A.Ş.'nin TÜPRAŞ'ın satın alımına ilişkin almış olduğu kredinin sözleşmesi uyarınca, aynı veya nakdi herhangi bir temettü dağıtım yapması ve TÜPRAŞ'tan elde edilecek temettünün tasarrufu konularında çeşitli kısıtlamalar bulunmaktadır. Ayrıca, Enerji Yatırımları A.Ş.'nin çeşitli finansal ve finansal olmayan taahhütleri mevcut olup bu taahhütlerin yerine getirilmemesi halinde, ilgili bankaların söz konusu krediyi geri çağırma hakkı bulunmaktadır.

Şirket'in ve bağlı ortaklığının birbirleri, ilişkili tarafları, ana ortağı veya üçüncü kişiler adına ticari faaliyetleri kapsamında veya diğer amaçlarla verdikleri teminat veya şarta bağlı yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilen	40.129.633	140.571.477
B. Tam konsolidasyon kapsamındaki ortaklıklar lehine verilen	-	-
C. Ticari faaliyetler kapsamında 3. kişilerin borcuna teminen verilen	-	-
-Ana ortak lehine verilen	-	-
-B ve C maddesi kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine verilen	-	-
-C Maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine verilen	-	-
D. Diğer	-	-
	40.129.633	140.571.477

23. TAAHHÜTLER

Yoktur.

24. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kıdem tazminatı karşılığı	14.931.011	13.283.700

Kıdem tazminatı karşılıkları:

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'inci maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyle ödenecek kıdem tazminatı, aylık 2.365,16 TL (31 Aralık 2008: 2.173,19 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü, şirketin çalışanların emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminine göre hesaplanır. UMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), şirketin yükümlülüklerini tanımlanmış faydalı planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Buna uygun olarak, toplam yükümlülüklerin hesaplanması sırasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Esas varsayıım, her hizmet yılı için azami yükümlülüğün enflasyona paralel olarak artmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyle, ekli finansal tablolarda karşılıklar, çalışanların emekliliğinden kaynaklanan geleceğe ait olası yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyle karşılıklar yıllık %4,80 enflasyon oranı ve %11 iskonto oranı varsayıımına göre, %5,92 reel iskonto oranı ile hesaplanmıştır (31 Aralık 2008: %6,26 reel iskonto oranı). İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyip, Grup'a kalacak olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı da dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize olup, Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanması 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerli olan 2.427,04 TL (31 Aralık 2008: 2.260,05 TL) olan tavan tutarı göz önüne alınmıştır. 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihinde sone eren dönemler için kıdem tazminatı karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

Kıdem tazminatı karşılığının hareket tablosu:

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
1 Ocak itibarıyle karşılık	13.283.700	12.162.158
Dönem gideri	3.636.939	4.180.451
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	402.956	(541.762)
Konsolidasyon kapsam değişikliğinin etkisi (not 3)	23.368	-
Ödenen kıdem tazminatları	(2.415.952)	(2.517.147)
31 Aralık itibarıyle karşılık	14.931.011	13.283.700

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
İNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

25. EMEKLİLİK PLANLARI

Yoktur.

26. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Stoklar için verilen sipariş avansları	4.200.637	23.528.301
Gelecek aylara ait giderler	11.514.912	10.568.043
Gelir tahakkukları	313.827	-
Peşin ödenen vergiler	4.549.707	3.987.477
İndirilecek KDV	385.209	3.155.511
Devreden KDV	951.911	697.046
Diğer dönen varlıklar	86.350	220.596
	22.002.553	42.156.974

Diğer duran varlıklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Maddi duran varlık alımı için verilen avanslar	-	27.188.532
Gelecek yıllara ait giderler	19.884.035	15.372.773
	19.884.035	42.561.305

Diğer kısa vadeli yükümlülükler	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ödenecek vergi ve fonlar	96.720.097	83.354.214
Maliyet gider tahakkukları	13.700.695	13.753.164
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	1.826.932	1.811.760
Alınan avanslar	744.008	1.546.082
Gelecek aylara ait gelirler	169.362	138.934
Diğer yükümlülükler	557.201	53.288
	113.718.295	100.657.442

Diğer uzun vadeli yükümlülükler	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Gelecek yıllara ait gelirler	-	76.494
Diğer borç ve gider karşılıkları	-	133.496
	-	209.990

27. ÖZKAYNAKLAR

Şirketin 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortaklar	Sahiplik Oranı	31 Aralık 2009	Sahiplik Oranı	31 Aralık 2008
Koç Holding A.Ş.	%40,68	122.053.514	%40,68	122.053.514
Temel Ticaret A.Ş.	%5,29	15.883.936	%4,82	14.456.082
Koç Ailesi	%5,24	15.705.118	%5,71	17.132.972
Liquid Petroleum Dev. Co.	%24,52	73.545.662	%24,52	73.545.662
Diğer	%24,27	72.811.770	%24,27	72.811.770
Nominal sermaye	%100	300.000.000	%100	300.000.000
Enflasyon düzeltmesi		71.503.640		71.503.640
Düzeltilmiş sermaye		371.503.640		371.503.640

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermeyesinin %20'sine ulaşıcaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri satışından doğan kazançların %75'lik kısmı, Kurumlar Vergisinden müstesnadır. Bu istisnadan yararlanabilmek için; satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı, satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması gerekmektedir.

Kardan kısıtlanmış yedekler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yasal yedekler	64.658.853	59.963.622
Sermayeye eklenecek iştirak hisseleri satış kazançları	300.071.492	300.071.492
	364.730.345	360.035.114

Kar dağılımı

Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde aşağıdaki gibi yaparlar:

Sermaye Piyasası Kurulu'nca (Kurul) 27 Ocak 2010 tarihinde 2009 yılı faaliyetlerinden elde edilen karların dağıtım esasları ile ilgili olarak; payları borsada işlem gören anonim ortaklıklar için, herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine (31 Aralık 2008: %20), bu kapsamda, kar dağıtımının Kurul'un Seri:IV, No:27 sayılı " Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olan Halka Açık Anonim Ortaklıkların Temettü Avansı Dağıtımında Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliği"nde yer alan esaslar, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümler ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

Bunun yanında söz konusu Kurul Kararı ile konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan şirketlerin, yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, net dağıtılabılır kar tutarını, Seri:XI No:29 Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri konsolide finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamaları gerektiği düzenlenmiştir.

27. ÖZKAYNAKLAR (devam)

Kar dağıtımına konu edilebilecek kaynaklar:

Şirket'in yasal kayıtlarında bulunan geçmiş yıl zararlarının düşülmesinden sonra kalan dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 859.409.075 TL'dir ve bu tutar geçmiş yıl karları, sermaye enflasyon düzeltme farkı dışındaki özkarınak enflasyon düzeltme farkları, olağanüstü yedekler, net dönem karı ve birikmiş karlardan oluşmaktadır. Bu kaynakların 494.154.348 TL'lik kısmı temettü olarak dağıtılması halinde vergiye tabi olacak özkarınak kalemlerine ilişkin enflasyon düzeltme farklarından oluşmaktadır.

Değer artış fonu:

Değer artış fonu finansal varlıklardan kaynaklanmakta olup detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Koç Finansal Hizmetler A.Ş.	99.491.082	41.474.582
Opet Petrolcülük A.Ş.	-	39.173.862
	99.491.082	80.648.444

Riskten korunma fonu:

Enerji Yatırımları A.Ş.'nin 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle TÜPRAŞ hisselerinin %51'inin satın alımı için kullanılmış olduğu krediye istinaden faiz haddi değişimi riskinden korunmak amacıyla yapılmış olan faiz haddi takas anlaşmalarına ilişkin gerçeğe uygun değer zararları, konsolide finansal tablolarda özkarınak hesapları içerisinde bulunan "Riskten Korunma Fonu" olarak gösterilmektedir.

Ana ortaklık dışı paylar:

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Açılış bakiyesi	73.593.621	80.545.228
Konsolidasyon kapsam değişikliği	-	(23.036.207)
Dönem faaliyet sonuçlarından azınlık payına ayrılan tutar	11.922.489	16.084.600
Azınlık payları ile gerçekleştirilen işlemler (not 3)	(42.040.910)	-
Ana ortaklık dışı paylara ödenen temettüler	(315.800)	-
Kapanış bakiyesi	43.159.400	73.593.621

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
 31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
 DENETİMDEN GEÇMİ ŞKONSOLİDE
 FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

28. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Satışlar:	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Yurtdışı satışlar	3.744.530.323	3.558.192.111
Yurtdışı satışlar	210.234.547	172.860.564
Satış iadeleri (-)	(18.210.584)	(19.052.335)
Satış iskontoları (-)	(149.795.803)	(132.706.905)
	3.786.758.483	3.579.293.435
<hr/>		
Satışların maliyeti:	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
İlk madde ve malzeme giderleri	2.841.198.498	2.728.403.553
Personel giderleri	14.580.844	13.712.921
Genel üretim giderleri	104.791.655	98.255.912
Amortisman giderleri	81.194.891	78.231.158
Yarı mamul stoklarındaki değişim	112.004	(442.827)
Mamul stoklarındaki değişim	(3.569.387)	2.725.137
	3.038.308.505	2.920.885.854
<hr/>		
Satılan ticari mallar maliyeti	188.260.144	177.756.965
Verilen hizmet maliyeti	6.791.465	4.538.926
	3.233.360.114	3.103.181.745

29. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Pazarlama satış ve dağıtım giderleri	131.447.155	125.196.542
Genel yönetim giderleri	127.366.766	105.743.231
Araştırma ve geliştirme giderleri	1.553.868	1.086.790
	260.367.789	232.026.563

29. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

a) Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri detayı

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Nakliye, dağıtım ve depolama giderleri	53.021.381	54.372.351
Satış giderleri	23.275.613	23.828.182
Personel giderleri	19.934.340	19.973.257
Reklam, tanıtım ve promosyon giderleri	18.969.146	12.249.448
Ulaşım ve servis vasıta gideri	4.338.198	3.454.050
Amortisman ve itfa payları	3.050.320	1.347.176
Lisans giderleri	1.936.414	1.991.543
Sigorta giderleri	1.068.009	981.390
Tamir, bakım ve onarım giderleri	404.326	545.088
Dava takip, danışmanlık ve denetim giderleri	338.703	317.208
İletişim giderleri	327.505	327.364
Kira giderleri	249.434	227.274
Vergi, resim ve harçlar	174.835	298.137
Diğer pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	4.358.931	5.284.074
	131.447.155	125.196.542

b) Genel yönetim giderleri detayı

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Personel giderleri	67.998.501	50.247.962
Amortisman ve itfa payları	12.671.745	12.944.175
Danışmanlık giderleri	5.641.195	4.827.756
Bağış ve yardımlar	4.791.996	2.300.818
Ulaşım ve servis vasıta gideri	4.429.245	3.229.214
Bilgi teknolojileri giderleri	4.166.568	3.548.728
Vergi, resim ve harçlar	3.231.141	3.808.821
Sigorta giderleri	3.021.564	3.016.781
İletişim giderleri	2.046.518	4.185.913
Tamir, bakım ve onarım giderleri	2.033.333	2.273.000
Dava takip, danışmanlık ve denetim giderleri	1.931.061	2.967.388
Kira giderleri	1.375.807	1.287.041
PTT Gideri	1.023.482	1.210.983
Halkla ilişkiler etkinlikleri gideri	529.876	1.710.551
Etüd proje giderleri	26.175	41.210
Diğer yönetim giderleri	12.448.559	8.142.890
	127.366.766	105.743.231

**29. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ,
 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)**

c) Araştırma ve geliştirme giderleri detayı

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Dışarıdan sağlanan ARGE giderleri	1.540.050	903.071
Etüd proje giderleri	13.818	183.719
	1.553.868	1.086.790

30. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Personel giderleri	87.932.841	70.221.219
Nakliye, dağıtım ve depolama giderleri	53.021.381	54.372.351
Satış giderleri	23.275.613	23.828.182
Reklam, tanıtım ve promosyon giderleri	18.969.146	12.249.448
Amortisman ve itfa payları	15.722.065	14.291.351
Ulaşım ve servis vasıta gideri	8.767.442	6.683.264
Danışmanlık giderleri	5.641.195	4.827.756
Bağış ve yardımlar	4.791.996	2.300.818
Bilgi teknolojileri giderleri	4.166.568	3.548.728
Sigorta giderleri	4.089.572	3.998.171
Vergi, resim ve harçlar	3.405.975	4.106.958
Tamir, bakım ve onarım giderleri	2.437.659	2.818.088
İletişim giderleri	2.374.023	4.513.277
Dava takip, danışmanlık ve denetim giderleri	2.269.764	3.284.596
Lisans giderleri	1.936.414	1.991.543
Kira giderleri	1.625.241	1.514.315
Dışarıdan sağlanan ARGE giderleri	1.540.050	903.071
Halkla ilişkiler etkinlikleri gideri	529.876	1.710.551
Etüd proje giderleri	39.992	224.929
Diğer	17.830.976	14.637.947
	260.367.789	232.026.563

31. DİĞER FAALİYETLERDEN GELİR/GİDERLER

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait diğer faaliyetlerden gelir ve karlar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Finansal varlık satış geliri	39.872.144	-
Gemi hizmet geliri	20.743.474	6.434.852
Komisyon gelirleri	7.611.121	2.071.994
Negatif şerefiye geliri (not 3)	2.662.915	-
Liman hizmet gelirleri	2.316.923	1.821.449
LPG boru geçiş gelirleri	1.612.060	1.455.156
Kira gelirleri	1.292.914	1.156.025
Konusu kalmayan karşılıklar	769.077	425.473
Maddi duran varlık satış karları	492.639	2.279.389
Sigorta ve teşvik gelirleri	233.866	-
Temettü geliri	10.963	3.141.857
Diğer gelir ve karlar	3.515.156	2.445.120
	81.133.252	21.231.315

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait diğer faaliyetlerden gider ve zararlar aşağıdaki

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Gemi hizmetleri gideri	21.883.384	6.423.980
İstasyonlara ödenen peştemaliye giderleri	3.571.021	-
Karşılık giderleri	2.598.753	3.125.043
Liman hizmet giderleri	717.653	418.660
Maddi duran varlık satış zararları	196.635	1.670.730
Komisyon giderleri	140.211	230.214
Diğer gider ve zararlar	1.838.503	630.004
	30.946.160	12.498.631

32. FİNANSAL GELİRLER

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Faiz gelirleri	11.787.540	26.344.168
Menkul kıymet satış karları	41	116.603
Kredili satışlar vade farkı gelirleri	21.727.693	26.667.614
	33.515.274	53.128.385

33. FİNANSAL GİDERLER

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Kredili alış vade farkı gideri	3.290.344	16.587.229
Kur farkı gideri	30.311.292	117.239.352
Banka faiz giderleri	18.826.679	16.012.683
Kredi komisyon gideri	3.217.470	4.070.508
Riskten korunma işlemleri giderleri	-	353.314
Diğer finansman giderleri	747.671	431.749
	56.393.456	154.694.835

34. SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER

Grup'un Hollanda'da kurulu müşterek yönetime tabi ortaklığını Opet Aygaz BV, sahibi olduğu Opet Aygaz Bulgaria EAD şirketine ait hisselerin tamamının satılması konusunda 19 Haziran 2008 tarihinde Hisse Devir Sözleşmesi imzalanmış ve hisse devri 31 Ekim 2008 tarihinde gerçekleşmiştir. Buna istinaden, 2009 yılında içerisinde de Opet Aygaz BV'nin tasfiye edilmesine karar verilmiştir ve Opet Aygaz BV 30 Aralık 2009 tarihinde tasfiye edilmiştir.

Durdurulan faaliyetlere ilişkin gelir tabloları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Satış gelirleri	-	26.128.236
Satışların maliyeti	-	(24.288.558)
BRÜT ESAS FAALİYET KARI		1.839.678
Genel yönetim giderleri	(47.274)	(4.348.589)
Diğer faaliyet gelirleri	-	64.146
FAALİYET KARI/ZARARI	(47.274)	(2.444.765)
Finansman gelirleri	195.893	120.825
Finansman giderleri	-	(2.411.011)
DURDURULAN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ DÖNEM KARI/ZARARI	148.619	(4.734.951)
Durdurulan faaliyetler vergi gelir/gideri		
- Dönem vergi gelir/gideri	(24.188)	-
- Ertelenmiş vergi gelir/gideri	-	-
DURDURULAN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI	124.431	(4.734.951)
Müşterek yönetime tabi ortaklık satışından elde edilen kar / (zarar)	(177.916)	13.890.199
DURDURULAN FAALİYETLER İLE İLGİLİ DÖNEM NET KARI / (ZARARI)	(53.485)	9.155.248

Opet Aygaz BV'nin tasfiye edilmesine istinaden Grup'un payına düşen 83.866 TL tutarındaki nakit ve nakit benzerleri Grup'a transfer edilmiş ve 137.351 TL tutarındaki finansman geliri konsolide finansal tablolardan elimine edildikten sonra 53.485 TL tutarındaki zarar "müşterek yönetime tabi ortaklık satışından elde edilen zarar" olarak durdurulan faaliyetler ile ilgili dönem net kari / (zararı)'na dahil edilmiştir.

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Cari vergi yükümlülüğü:	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Cari kurumlar vergisi karşılığı	50.538.620	25.981.117
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	(39.855.453)	(23.910.058)
	10.683.167	2.071.059

Gelir tablosundaki vergi gideri:

Devam eden faaliyetlerden	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
---------------------------	-----------------------	-----------------------

Cari vergi yükümlülüğü:		
Cari kurumlar vergi gideri	(50.538.620)	(25.981.117)
Ertelenmiş vergi kazancı/(kayıbı)	2.896.130	(4.655.785)
	(47.642.490)	(30.636.902)

Durdurulan faaliyetlerden	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
---------------------------	-----------------------	-----------------------

Cari vergi yükümlülüğü:		
Cari kurumlar vergisi karşılığı	(24.188)	-
Ertelenmiş vergi kazancı / (kayıbı)	-	-
	(24.188)	-

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye'de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup'un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsayılmış yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşündükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2009 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20'dir (2008: %20).

Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyle hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2009 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyle vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20'dir. (2008: %20). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Kurumlar Vergisi (devamı)

Türkiye'de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve katı bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile UFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farklıları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile UFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almışından kaynaklanmakta olup aşağıda açıklanmaktadır.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 24 Nisan 2003 - 22 Temmuz 2006 tarihleri arasında tüm şirketlerde %10 olarak uygulanmıştır. Bu oran, 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

24 Nisan 2003 tarihinden önce alınmış yatırım teşvik belgelerine istinaden yararlanılan yatırım indirimi tutarı üzerinden %19,8 vergi tevkifi yapılması gerekmektedir. Bu tarihten sonra yapılan teşvik belgesiz yatırım harcamalarından şirketlerin üretim faaliyetiyle doğrudan ilgili olanların %40'i vergilendirilebilir kazançtan düşülebilir. Yararlanılan teşvik belgesiz yatırım harcamalarından vergi tevkifi yapılmamaktadır.

Yatırım İndirimi Uygulaması

Yatırım indirimi uygulaması 1 Ocak 2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, şirketlerin vergilendirilebilir kazançlarının yetersiz olması sebebiyle, 31 Aralık 2005 tarihi itibariyle yararlanamadığı yatırım indirimi tutarının 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirilmesine imkan tanınmış ve 2008 yılı kurum kazancından indirilemeyen yatırım indirimi tutarının sonraki dönemlere devri mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, 15 Ekim 2009 tarihli toplantılarında, kazanılmış hakları ortadan kaldırınan bu yasal düzenlemeyi, Anayasaya aykırı bularak iptal etmiş ve böylece yatırım indirimiyle ilgili süre sınırlaması da raporlama tarihi itibariyle ortadan kalkmıştır. Söz konusu karar ise 8 Ocak 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Entek Elektrik Üretimi A.Ş.'nin daha sonraki dönemde kullanabileceği 179.462.331 TL tutarında stopajlı, 30.572.738 TL tutarında stopajsız yatırım indirimi bulunmaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin 15 Ekim 2009 tarihli kazanılmış hakları ortadan kaldırınan yasal düzenlemeyi iptal etmesine istinaden stopajsız yatırım indirimleri üzerinden %20 ve stopajlı yatırım indirimleri üzerinden %0,2 oranında ertelenmiş vergi aktifleri kayıtlara alınmıştır. Stopajlı yatırım indirimlerinin kullanılmasının bekendiği dönemlerde mevcut ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin halihazırda kullanılmış olması bekendiğinden dolayı diğer ertelenmiş vergi aktifleri ve pasifleri için geçici vergi oranı %20 olarak kullanılmıştır.

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile UFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile UFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almışından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20'dir (2008:%20).

Türkiye'de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

Ertelenmiş vergi (varlıklar)/yükümlülükleri:	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yeniden değerlendirme ve maddi varlıkların amortisman / diğer maddi olmayan varlıkların itfa farkları	52.139.406	51.554.873
Kıdem tazminatı karşılıkları	(2.986.202)	(2.656.740)
Vergiden mahsup edilecek mali zararlar	-	(1.933.221)
Stok değerlendirme farkları	950.817	(1.492.169)
Etkin faiz yöntemi düzeltmesi	217.942	42.388
Finansal varlıklar değer artış fonu etkisi	5.236.373	4.244.656
Kullanılacak yatırım indirimi	(6.473.472)	-
Diğer	(725.439)	(70.998)
	48.359.425	49.688.789

Devam eden faaliyetlerden ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

Ertelenmiş vergi (varlığı) / yükümlülüğü hareketleri:	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
1 Ocak itibarıyle açılış bakiyesi	49.688.789	46.585.677
Ertelenmiş vergi gideri/(geliri)	(2.896.130)	4.655.785
Finansal varlıklar değer artış fonu ile ilişkilendirilen kısım	991.718	(1.552.673)
Konsolidasyon kapsam değişikliği etkisi	575.048	-
31 Aralık itibarıyle kapanış bakiyesi	48.359.425	49.688.789

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Mali zararların gelecek yıl karlarına mahsup edilmesine ilişkin süreci gösteren tablo aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
2012 yılında sona erecek	-	9.666.105
Vergi karşılığının mutabakatı:		
Devam eden faaliyetlerden elde edilen kar	374.222.560	63.331.725
Gelir vergisi oranı %20 (2008: %20)	%20	%20
Beklenen vergi gideri	74.844.512	12.666.345
Vergi etkisi:		
- Vergiye tabi olmayan gelirler	(13.605.936)	(310.610)
- Kanunen kabul edilmeyen giderler	586.531	756.958
- Geçici vergi etkisi olmayan konsolidasyon düzeltmeleri	(6.695.343)	18.219.171
- Önceden muhasebeleştirilmeyen yatırım indirimlerinin kullanılması	(6.473.472)	-
Dünger	(1.013.802)	(694.962)
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	47.642.490	30.636.902

36. HİSSE BAŞINA KAZANÇ

	1 Ocak-31 Aralık 2009	1 Ocak-31 Aralık 2008
Dönem boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı (bin adet)	300.000.000	300.000.000
Ana şirket hissedarlarına ait net dönem karı	314.604.096	25.765.471
Eksi: Durdurulan faaliyetlerden yıl içinde elde edilen kar/ (zarar)	(53.485)	9.155.248
Devam eden faaliyetlerden elde edilen hisse başı karın hesaplanması için net dönem karı	314.657.581	16.610.223
Devam eden ve durdurulan faaliyetlerden elde edilen bin adet hisse başına kar	1,048680	0,085885
Devam eden faaliyetlerden elde edilen hisse başına kar -bin adet adı hisse senedi (TL)	1,048859	0,055367
Durdurulan faaliyetlerden elde edilen hisse başına kar/ (zarar) -bin adet adı hisse senedi (TL)	(0,000179)	0,030518

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2009			
	Alacaklar		Borçlar	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	14.161.008	-	20.300.523	-
Zinerji Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	1.126.209	-	-	-
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	1.104.519	-	221.982	-
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	891.262	-	-	-
Vehbi Koç Vakfı Koç Üniversitesi	340.800	-	55	-
Demir Export A.Ş.	338.661	-	-	-
Arçelik A.Ş.	206.390	-	7.476.941	-
Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş.	178.146	-	-	-
Harranova Besi ve Tarım Ürünleri A.Ş.	152.432	-	-	-
Arçelik LG Klima San. ve Tic. A.Ş.	130.646	-	-	-
RMK Marine Gemi Yapım San. ve Deniz Taş. İsl. A.Ş.	124.993	-	-	-
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.	123.675	-	331.602	-
Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Tic.ve San. A.Ş.	80.647	-	1.796	-
Opet Petrolcülük A.Ş.	74.514	-	10.159.217	-
Kanel Kangal Elektrik A.Ş.	63.832	-	-	-
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.	40.937	-	-	-
Altınyunus Çeşme Turistik Tesisler. A.Ş.	29.069	-	-	-
Rahmi Koç Vakfı Müzesi	20.000	-	-	-
Eltek Elektrik İthalat İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş.	13.466	-	-	-
Palmira Turizm Ticaret A.Ş.	12.409	-	33.544	-
Tat Konserve Sanayi A.Ş.	9.027	-	-	-
Beldesan Otomotiv Yan Sanayii ve Tic. A.Ş.	5.367	-	-	-
Koçtaş Yapı Marketleri Ticaret A.Ş.	1.782	-	116.562	-
Marmaris Altınyunus Turistik Tesisleri A.Ş.	597	-	3.043	-
Ram Dış Ticaret A.Ş.	-	-	8.175.539	-
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş.	-	-	3.611.981	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	-	-	1.250.731	-
Koç Holding A.Ş.	-	-	440.430	-
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	-	376.722	-
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizm. A.Ş.	-	-	273.115	-
Düzey Tüketim Malları Pazarlama A.Ş.	-	-	173.488	-
Tanı Pazarlama ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	-	-	136.865	-
Setur Servis Turistik A.Ş.	-	-	120.773	-
Opet-Fuchs Madeni Yağlar	-	-	110.324	-
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İlet. Hizm. A.Ş.	-	-	104.509	-
Promena Elektronik Ticaret A.Ş.	-	-	18.963	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	-	-	3.134	-
Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi	-	-	2.555	-
	19.230.388	-	53.444.394	-

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
 31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
 DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
 FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

31 Aralık 2008

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Alacaklar		Borçlar	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	6.573.641	-	11.539.059	-
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	2.649.519	-	-	-
Zinerji Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	870.275	-	-	-
Arçelik A.Ş.	643.279	-	13.439.941	-
Vehbi Koç Vakfı Koç Üniversitesi	392.261	-	174	-
Demir Export A.Ş.	236.336	-	-	-
Harranova Besi ve Tarım Ürünleri A.Ş.	233.225	-	-	-
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	200.454	-	-	-
Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş.	138.469	-	-	-
RMK Marine Gemi Yapım San. ve Deniz Taş. İşl. A.Ş.	125.932	-	-	-
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.	102.613	-	289.786	-
Kanel Kangal Elektrik A.Ş.	59.030	-	-	-
Arçelik LG Klima San. ve Tic. A.Ş.	37.751	-	-	-
Palmira Turizm Ticaret A.Ş.	1.358	-	24.773	-
Beldeyama Motorlu Vasıtalar San. A.Ş.	303	-	-	-
Ram Diş Ticaret A.Ş.	-	-	6.512.863	-
Opet Petrolcülüklük A.Ş.	4.304.591	-	5.564.128	-
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş.	-	-	2.215.144	-
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	-	2.082.091	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş.	-	-	609.831	-
TBS Denizcilik ve Petrol Ürünleri Dış Ticaret A.Ş. (*)	-	-	270.588	-
Koç Holding A.Ş.	-	-	251.677	-
Tanı Pazarlama ve İletişim A.Ş.	-	-	240.319	-
Koçtaş Yapı Marketleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	-	136.809	-
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İletişim Hizm. A.Ş.	-	-	64.057	-
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.	-	-	7.254	-
Tat Konserve Sanayi A.Ş.	62.623	-	-	-
Altınyunus Çeşme Turistik Tesisler. A.Ş.	23.995	-	-	-
Eltek Elektrik İthalat İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş.	15.902	-	-	-
RMK Müzecilik ve Kültür Vakfı	5.443	-	-	-
Beldesan Otomotiv Yan Sanayii ve Tic. A.Ş.	4.986	-	-	-
Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Tic.ve San. A.Ş.	4.385	-	-	-
Marmaris Altınyunus Turistik Tesisleri A.Ş.	1.575	-	-	-
Küsel Ltd. Şti.	1.101	-	-	-
Düzey Tüketim Malları Pazarlama A.Ş.	210	-	45.652	-
Opet-Fuchs Madeni Yağlar	-	-	19.578	-
Promena Elektronik Ticaret A.Ş.	-	-	10.461	-
Setur Servis Turistik A.Ş.	-	-	93.536	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	-	-	2.239	-
Oriente Klassik Giyim San.ve Tic. A.Ş.	-	-	201	-
Düğer	7.207	-	5.287	-
	16.696.464	-	43.425.448	-

(*) 22 Nisan 2009 tarihinde Grup dışına satılmıştır.

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
İNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflarla olan işlemler	Alımlar (Mal)	Satışlar (Mal)	Alımlar (Hizmet)	Satışlar (Hizmet)
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	318.263.795	190.007.174	1.298.499	-
Opet Petrolcülük A.Ş. (*)	58.593.050	1.405.693	2.489.547	647.787
Arçelik A.Ş.	56.790.118	6.400.544	48.725	22.402
Ram Dış Ticaret A.Ş.	13.201.691	38.764	29.689	-
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş.	8.004.470	3.474.697	24.963.488	7.161
TBS Denizcilik ve Petrol Ürünleri Ticaret A.Ş. (**)	4.105.267	-	-	-
Koçtaş Yapı Marketleri Ticaret A.Ş.	1.116.225	325.557	37.845	-
Arçelik LG Klima San. ve Tic. A.Ş.	801.517	362.489	-	-
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.	596.088	2.210.855	3.172.904	4.176
Beldeyama Motorlu Vasıtalar San. A.Ş.	465.751	1.800	-	-
Opet-Fuchs Madeni Yağlar	344.471	-	-	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	300.656	10.815	3.437.555	-
Koç Holding A.Ş.	256.331	-	1.591.944	-
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İlet. Hizm. A.Ş.	216.763	14.193	1.197.299	-
Setur Servis Turistik A.Ş.	67.445	22.334	1.413.943	626
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	48.660	-	-	-
Tanı Pazarlama ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	36.334	15.546	1.487.512	-
Düzey Tüketim Malları Pazarlama A.Ş.	17.639	1.509	668.234	-
Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi	16.949	-	2.964	-
Oriente Klasik Giyim San.ve Tic.A.Ş.	10.344	-	-	-
Demir Export A.Ş.	9.080	8.177.971	-	-
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	7.888	6.583.012	-	200
Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş.	7.589	1.207.465	157.279	-
Vehbi Koç Vakfı	7.523	205	-	-
Grundig Elektronik A.Ş. (***)	3.596	45.809	-	-
Palmira Turizm Ticaret A.Ş.	3.060	20.252	41.598	1.400
Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Tic.ve San. A.Ş.	1.829	78.028	3.846	-
Marmaris Altınyunus Turistik Tesisleri A.Ş.	334	222.529	12.738	-
Rahmi Koç Vakfı Müzesi	185	-	-	-
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	-	15.463.128	304.367	352.143
Vehbi Koç Vakfı Koç Üniversitesi	-	2.758.953	123.719	-
Harranova Besi ve Tarım Ürünleri A.Ş.	-	1.901.255	-	-
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.	-	746.367	-	-
RMK Marine Gemi Yapım San. ve Deniz Taş. İsl. A.Ş.	-	736.085	9.264	-
Altınyunus Çeşme Turistik Tesisler. A.Ş.	-	346.024	-	8.737
Tat Konservi Sanayi A.Ş.	-	83.061	-	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	-	66.992	21.730	-
Beldesan Otomotiv Yan Sanayii ve Tic. A.Ş.	-	18.053	-	-
Zinerji Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	2.851	-	-
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizm. A.Ş.	-	-	2.414.109	-
Promena Elektronik Ticaret A.Ş.	-	-	149.137	-
Koç Yönder	-	-	42.184	-
Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	-	-	24.363	-
Yapı Kredi Sigorta A.Ş.	-	-	2.382	-
Deniz İşletmeciliği ve Ticaret A.Ş.	-	-	137	-
Eltek Elektrik İthalat İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş.	-	-	-	11.412
	463.294.648	242.750.010	45.147.001	1.056.044

(*) Opet istasyonlarında satılan gaza ilişkin Opet'e ödenen komisyon giderleri 31 Aralık 2009 tarihi itibarı ile 73.429.183 TL'dir (31 Aralık 2008: 55.068.065 TL). Söz konusu komisyon giderleri satışların bir parçası olarak değerlendirilerek, gelir tablosu içerisinde satış indirimleri olarak gösterilmiştir.

(**) 22 Nisan 2009 tarihinde Grup dışına satılmıştır.

(***) Haziran 2009 sonu itibarıyle Arçelik A.Ş. ile birleşmiştir.

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
 31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
 DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
 FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2008

İlişkili taraflarla olan işlemler	Alımlar (Mal)	Satışlar (Mal)	Alımlar (Hizmet)	Satışlar (Hizmet)
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	242.982.739	899.057	1.097.672	446.384
Arçelik A.Ş.	61.322.092	12.568.568	59.413	125.051
Opet Petrolcülük A.Ş.	57.945.512	1.793.198	3.245.309	851.025
Ram Dış Ticaret A.Ş.	23.095.671	-	459.481	-
TBS Denizcilik ve Petrol Ürünleri Ticaret A.Ş. (**)	5.687.619	-	-	-
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş.	1.653.732	1.454.746	18.159.938	5.081
Koçtaş Yapı Marketleri Ticaret A.Ş.	1.526.862	218.556	69.837	-
Beldeyama Motorlu Vaspıtalar San. A.Ş.	400.550	77.438	-	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	89.682	-	2.431.657	100
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.	33.608	1.575.854	2.898.791	3.601
Palmira Turizm Ticaret A.Ş.	28.870	49.570	1.137.047	-
Netsel Turizm Yatırımları A.Ş.	24.059	-	2.354	-
Düzen Tüketim Malları Pazarlama A.Ş.	23.988	2.356	499.024	-
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İlet. Hizm. A.Ş.	23.164	195	1.656.216	-
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	12.144	8.244.279	-	-
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.	9.791	1.780.520	-	-
Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş.	3.775	1.257.855	157.382	-
Grundig Elektronik A.Ş. (**)	1.595	154.417	-	-
Koç Holding A.Ş.	-	-	3.679.913	-
Setur Servis Turistik A.Ş.	-	17.063	2.948.994	-
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizm. A.Ş.	-	-	1.823.740	-
Tanı Pazarlama ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	-	-	1.738.906	-
Vehbi Koç Vakfı Koç Üniversitesi	-	2.470.965	159.956	-
RMK Marine Gemi Yapım San. ve Deniz Taş. İsl. A.Ş.	-	630.675	42.501	-
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	-	30.859.123	39.675	-
Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi	-	4.489	1.079	-
Sanal Merkez Ticaret A.Ş. (*)	-	-	196	-
Eltek Elektrik İthalat İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş.	-	-	-	15.000
Demir Export A.Ş.	-	11.685.420	-	-
Harranova Besi ve Tarım Ürünleri A.Ş.	-	1.628.628	-	-
Arçelik LG Klima San. ve Tic. A.Ş.	-	706.267	-	-
Marmaris Altınyunus Turistik Tesisleri A.Ş.	-	248.711	-	1.552
Tat Konserve Sanayi A.Ş.	-	151.896	-	-
Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O.	-	25.027	-	-
Beldesan Otomotiv Yan Sanayii ve Tic. A.Ş.	-	16.673	-	-
Ark İnşaat A.Ş.	-	6.350	-	-
Vehbi Koç Vakfı	-	1.189	-	-
Migros Türk T.A.Ş. (*)	-	82.473	-	1.867
Altınyunus Çeşme Turistik Tesisler. A.Ş.	-	205.998	-	5.226
Opet Aygaz Bulgaria E.A.D. (*)	-	1.749.161	-	-
Koç Statoil Gaz A.Ş.	-	-	2.186	-
Opet-Fuchs Madeni Yağlar	68.629	-	-	-
Demrad Döküm Ürünleri Sınai ve Tic. A.Ş. (*)	-	99.803	4.481	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	-	48.439	70.357	-
Koç Allianz Sigorta T.A.Ş. (*)	-	-	7.932	-
Koç Tüketiciler Finansmanı A.Ş.	-	-	11.963	-
Promena Elektronik Ticaret A.Ş.	-	-	104.115	-
Yapı Kredi Sigorta A.Ş.	-	-	2.307	-
Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	-	-	25.878	-
Oriente Klasik Giyim San. ve Tic. A.Ş.	-	-	5.996	-
RMK Müzeçilik ve Kültür Vakfı	-	-	-	51.426
	394.934.082	80.714.959	42.544.296	1.506.313

(*) Bu şirketler 2008 yılı içerisinde satılmıştır ve artık ilişkili şirket değildir.

(**) Bu şirketler 2009 yılı içerisinde satılmıştır ve artık ilişkili şirket değildir.

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

37. İLİŞKİİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflarla olan kira ve sabit kıymet işlemleri	1 Ocak- 31 Aralık 2009			
	Kira geliri	Kira gideri	Maddi duran varlık alımı	Maddi duran varlık satışı
Opet Petrolcülük A.Ş.	375.060	15.582	-	-
Zinerji Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	1.680	-	-	-
Küsel Ltd.Şti.	1.680	-	-	-
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.	-	83.297	78.893	-
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	-	48.660	-	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	-	145.743	-	-
Koç Ailesi üyeleri	-	131.902	-	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	-	-	1.339.989	-
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İlet. Hizm. A.Ş.	-	-	249.738	-
Koçtaş Yapı Marketleri Ticaret A.Ş.	-	-	15.612	-
Bilkom Bilişim Hizmetleri A.Ş.	-	-	3.281	-
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	-	-	268.100	-
	378.420	425.184	1.955.613	-

İlişkili taraflarla olan kira ve sabit kıymet işlemleri	1 Ocak- 31 Aralık 2008			
	Kira geliri	Kira gideri	Maddi duran varlık alımı	Maddi duran varlık satışı
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	-	-	766.895	1.362.074
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.	-	76.503	84.958	267.303
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İlet. Hizm. A.Ş.	-	-	131.628	-
Koçtaş Yapı Marketleri Ticaret A.Ş.	-	-	43.432	-
Arçelik A.Ş.	-	-	2.726	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	-	100.220	-	-
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	-	133.350	-	-
Opet Petrolcülük A.Ş.	349.034	14.085	-	-
Küsel Ltd. Şti.	1.560	-	-	-
Koç Ailesi üyeleri	-	54.618	-	-
Vehbi Koç Vakfı	-	8.500	-	-
	350.594	387.276	1.029.639	1.629.377

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
 31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARİYLE BAĞIMSIZ
 DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
 FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflarla finansal ve diğer işlemler	1 Ocak- 31 Aralık 2009			
	Finansal gelir	Finansal gider	Diğer gelir	Diğer gider
Koç Holding A.Ş.	-	32.461.523	-	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	11.805.479	301.649	-	-
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	143.547	154.264	-	-
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İlet. Hizm. A.Ş.	12.565	-	-	-
Zinerji Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	2.413	-	-	-
Arçelik A.Ş.	2.320	-	-	-
RMK Marine Gemi Yapım San. ve Deniz Taş. İsl. A.Ş.	1.257	-	-	-
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	956	-	-	-
Marmaris Altın Yunus Turistik Tesisleri A.Ş.	316	-	-	-
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.	216	-	-	-
Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.	200	-	-	-
Demir Export A.Ş.	188	-	-	-
Tat Konserve Sanayi A.Ş.	49	-	-	-
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	47	-	-	-
Setur Servis Turistik A.Ş.	21	-	-	-
Opet Petrolcülük A.Ş.	-	7.547.012	85.058	3.415.866
Koç Ailesi üyeleri	-	-	39.872.144	-
Vehbi Koç Vakfı	-	-	-	3.075.000
Vehbi Koç Vakfı Koç Üniversitesi	-	-	-	1.250
Rahmi M.Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı	-	-	-	50.000
	11.969.574	40.464.448	39.957.202	6.542.116

(*) Bu şirketler 2008 yılı içerisinde satılmıştır ve artık ilişkili şirket değildir.

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflarla finansal ve diğer işlemler	1 Ocak- 31 Aralık 2008			
	Finansal gelir	Finansal gider	Diğer gelir	Diğer gider
Koç Holding A.Ş.	-	104.740.213	-	-
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	20.917.926	354.151	-	-
Opet Aygaz Bulgaria E.A.D. (*)	464.343	-	-	-
Arçelik A.Ş	24.231	-	-	-
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Tüpraş)	17.240	3.246.745	-	-
Opet Petrolcülük A.Ş.	-	806.048	1.700.000	-
Eltek Elektrik İthalat İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş.	-	-	13.476	-
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	286	-	-	-
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.	7.305	-	-	-
Demrad Döküm Ürünleri Sinai ve Tic. A.Ş. (*)	237	-	-	-
Palmira Turizm Ticaret A.Ş.	301	-	-	-
RMK Marine Gemi Yapım San. ve Deniz Taş. İsl. A.Ş.	2.146	-	-	-
Marmaris Altınyunus Turistik Tesisleri A.Ş.	1.307	-	-	-
Setur Servis Turistik A.Ş.	156	-	-	-
Tat Konserve Sanayi A.Ş.	346	-	-	-
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	225	-	-	-
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.	1.817	-	-	-
RMK Müzecilik ve Kültür Vakfı	577	-	-	-
	21.438.443	109.147.157	1.713.476	-

(*) Bu şirketler 2008 yılı içerisinde satılmıştır ve artık ilişkili şirket değildir.

Bankadaki mevduatlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yapı Kredi Bankası A.Ş.	332.818.526	350.301.671

AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
 31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLE BAĞIMSIZ
 DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE
 FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm Tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

31 Aralık 2009

İlişkili taraflardan kullanılan krediler	Orjinal Para Birimi	Vade	Faiz Oranı %	Kısa Vadeli Borçlar	Uzun Vadeli Borçlar
Yapı Kredi Bankası	TL	Spot	0,00	4.054.838	
Konsorsiyum kredisi	ABD Doları	16 Ocak 2010	Libor +2,50	121.164.089	
Konsorsiyum kredisi	Avro	16 Ocak 2012	Euribor +4,50	1.267.169	114.495.900
				126.486.096	114.495.900

31 Aralık 2008

İlişkili taraflardan kullanılan krediler	Orjinal Para Birimi	Vade	Faiz Oranı %	Kısa Vadeli Borçlar	Uzun Vadeli Borçlar
Sendikasyon kredisi	ABD Doları	26 Ocak 2009	Libor +1,00	377.894.568	-
				377.894.568	-

Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar:

Grup, üst düzey yönetim kadrosunu yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları olarak belirlemiştir.

Grup'un 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 14.398.759 TL'dir (31 Aralık 2008: 11.163.049 TL).

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye riski yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek ve Grup'un faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir. Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Şirket sermayeyi hissedarlara iade edebilir, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilir.

Sektördeki diğer şirketlere paralel olarak Grup sermayeyi borç/semaye oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi finansal borçları, finansal kiralama işlemlerinden borçları, ticari borçları ve ilişkili taraflara borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır. Toplam sermaye, bilançoda gösterildiği gibi özsermeye ile net borcun toplanmasıyla hesaplanır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda merkezi bir hazine bölümü tarafından yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup'un hazine bölümü tarafından finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır. Yönetim Kurulu tarafından risk yönetimine ilişkin olarak gerek yazılı genel bir mevzuat gerekse de döviz kuru riski, faiz riski, kredi riski, türev ürünlerinin ve diğer türevsel olmayan finansal araçların kullanımı ve likidite fazlalığının nasıl değerlendirileceği gibi çeşitli risk türlerini kapsayan yazılı prosedürler oluşturulur.

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Toplam Borçlar	603.065.345	762.092.080
Eksi: Nakit ve Nakit Benzeri Değerler (Dipnot 6)	(407.893.247)	(405.430.998)
 Net Borç	 195.172.098	 356.661.082
 Toplam Özsermaye	 1.757.287.840	 1.473.694.975
Toplam Sermaye	1.952.459.938	1.830.356.057
 Borç Sermaye Oranı	 0,10	 0,19

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grubun risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacıyla türev ürünleri kullanmaktadır.

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenirliliği olan taraflarla gerçekleştirmeye ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etmeye kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri ve müşterilerin kredi durumları devamlı olarak izlenmektedir. Kredi riski, müşteriler için belirlenen ve risk yönetimi kurulu tarafından her yıl incelenen ve onaylanan sınırlar aracılığıyla kontrol edilmektedir.

Ticari alacaklar, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıdaki bayi ve müşteri kapsamaktadır ve Grup yönetimi tarafından sürekli kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

38. FINANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyle maruz kalınan kredi riskleri

31 Aralık 2009	Ticari Alacaklar			Alacaklar			Diğer Alacaklar			Nakit ve Nakit Benzerleri		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Bankaların Mevduat	Bankaların Mevduat	Bankaların Mevduat	Bankaların Mevduat	Kredi kartı Alacakları	
Raporlama tarihi itibarıyle maruz kalınan azami kredi riski	19.230.388	318.110.716	-	-	-	9.563.130	403.135.263	403.135.263	403.135.263	403.135.263	4.591.131	
- Azami riskin terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (*)	-	-	109.540.852	-	-	-	-	-	-	-	-	
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	19.230.388	218.764.170	-	-	-	9.563.130	403.135.263	403.135.263	403.135.263	403.135.263	4.591.131	
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	99.346.546	-	-	-	-	-	-	-	-	
- terminat. vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	3.263.146	-	-	-	-	-	-	-	-	
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	14.492.996	-	-	-	-	-	-	-	-	
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	(14.492.996)	-	-	-	-	-	-	-	-	
- Net değerin terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- Net değerin terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

(*) Terminatlar, rehînler ve ipoteklerden oluşmaktadır.

38. FINANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyle maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar			Nakit ve Nakit Benzerleri		
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	Bankalardaki Mevduat	Bankalardaki Mevduat	Diğer Taraf	İlişkili Taraf
31 Aralık 2008						
Raporlama tarihi itibarıyle maruz kalınan azami kredi riski	16.696.464	247.520.554	-	6.504.895	401.047.434	4.272.859
- Azami riskin terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (*)	-	146.039.234	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	16.696.464	189.018.531	-	6.504.895	401.047.434	4.272.859
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	58.502.023	-	-	-	-
- terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	14.819.234	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	11.359.341	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(11.359.341)	-	-	-	-
- Net değerin terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değerin terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Terminatlar, rehînler ve ipoteklerden oluşmaktadır.

38. FINANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2009	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	50.508.218	-	-	-	-	50.508.218
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	45.654.453	-	-	-	-	45.654.453
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	3.086.772	-	-	-	-	3.086.772
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	97.103	-	-	-	-	97.103
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçen alacaklar	99.346.546	-	-	-	-	99.346.546
Terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	3.263.146	-	-	-	-	3.263.146

31 Aralık 2008	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	50.370.564	-	-	-	-	50.370.564
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	3.987.520	-	-	-	-	3.987.520
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	4.130.700	-	-	-	-	4.130.700
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	13.239	-	-	-	-	13.239
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçen alacaklar	58.502.023	-	-	-	-	58.502.023
Terminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	14.819.234	-	-	-	-	14.819.234

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.2) Likidite risk yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim Kurulu, Grup Yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle, yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan ve olan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Türev finansal yükümlülükler ise iskonto edilmemiş net nakit giriş ve çıkışlarına göre düzenlenmiştir. Vadeli işlem araçları brüt ödenmesi gereken vadeli işlemler için net olarak ödenir ve iskonto edilmemiş, brüt nakit giriş ve çıkışları üzerinden realize edilir. Alacaklar veya borçlar sabit olmadığı zaman açıklanan tutar, rapor tarihindeki getiri eğrilerinden elde edilen faiz oranı kullanılarak belirlenir.

31 Aralık 2009 Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)		3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
		Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	435.452.920	450.417.442	246.102.630	17.182.039	187.132.773	-	-
Ticari borçlar	114.168.031	114.168.031	114.168.031	-	-	-	-
İlişkili taraflara borçlar	53.444.394	53.444.394	53.444.394	-	-	-	-
Toplam yükümlülük	603.065.345	618.029.867	413.715.055	17.182.039	187.132.773	-	-

31 Aralık 2008 Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)		3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
		Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	447.761.757	452.846.095	378.001.533	14.623.310	60.221.252	-	-
Ticari borçlar	270.904.875	270.904.875	270.904.875	-	-	-	-
İlişkili taraflara borçlar	43.425.448	43.425.448	43.171.200	254.248	-	-	-
Toplam yükümlülük	762.092.080	767.176.418	692.077.608	14.877.558	60.221.252	-	-

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3) Piyasa riski yönetimi

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Döviz kuru ve faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, aşağıdakilerin de dahil olduğu türev niteliğinde olan çeşitli finansal araçlar kullanmaktadır:

1. Yabancı para cinsinden olan borçlardan doğan döviz kuru riskini kontrol altında tutabilmek için yapılan vadeli döviz alım sözleşmeleri
2. Yabancı para cinsinden olan borçlardan doğan döviz kuru riskini kontrol altında tutabilmek için yapılan döviz opsiyon anlaşmaları
3. Yabancı para cinsinden borçlardan doğan döviz ve faiz riskini kontrol altında tutabilmek için yapılan anapara ve faiz takas anlaşmaları

Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ve stres senaryoları ile de değerlendirilmektedir.

Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibariyle dağılımı aşağıdaki gibidir:

38. FINANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi

31 Aralık 2009	Toplam TL Karşığı	ABD Doları TL Karşığı	Avro TL Karşığı	GBP TL Karşılığı	Diğer
1. Ticari alacaklar	27.723.031	24.421.730	3.301.301	-	-
2.a Parasal finansal varlıklar	192.140.612	186.209.246	5.886.442	44.924	-
2.b Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	103.575	50.811	52.764	-	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	219.967.218	210.681.787	9.240.507	44.924	-
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-
6.a Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-
6.b Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	-	-	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	219.967.218	210.681.787	9.240.507	44.924	-
10. Ticari borçlar	(83.708.119)	(82.743.196)	(964.923)	-	-
11. Finansal yükümlülükler	(134.949.525)	(134.949.525)	-	-	-
12.a Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
12.b Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	(218.657.644)	(217.692.721)	(964.923)	-	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(61.733.700)	(61.733.700)	-	-	-
16.a Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
16.b Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	(61.733.700)	(61.733.700)	(279.426.421)	(964.923)	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	(280.391.344)	(279.426.421)	(279.426.421)	(964.923)	-
19. Bilanço dışı türev araçlarının net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerini tutarı	-	-	-	-	-
19.b Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerini tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(60.424.126)	(68.744.634)	8.275.584	44.924	-
21. Parasal kalemlerin net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu	(1+2a+6a+10+11+12a+14+15+16a)	(60.527.701)	(68.795.445)	8.222.820	44.924
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam geçege uygun değeri	-	-	-	-	-
23. Döviz varlıklarının hedje edilen tutarı	-	-	-	-	-
24. İhracat	210.234.547	198.722.845	11.511.702	-	-
25. İthalat	983.006.062	968.006.131	14.715.972	100.870	183.090

38. FINANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi

31 Aralık 2008	Toplam TL Karşılığı	ABD Dolan TL Karşılığı	Avro TL Karşılığı	GBP TL Karşılığı
1. Ticari alacaklar	21.372.937	12.199.293	9.173.644	-
2.a Parasal finansal varlıklar	315.533.840	312.793.212	2.661.319	79.309
2.b Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	252.067	62.703	189.364	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	337.158.844	325.055.208	12.024.327	79.309
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6.a Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6.b Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	-	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	337.158.844	325.055.208	12.024.327	79.309
10. Ticari borçlar	(211.153.742)	(207.661.744)	(3.486.736)	(5.262)
11. Finansal yükümlülükler	(391.982.492)	(391.982.492)	-	-
12.a Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12.b Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	(603.136.234)	(599.644.236)	(3.486.736)	(5.262)
14. Ticari borçlar	(55.672.300)	(55.672.300)	-	-
15. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
16.a Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16.b Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	(55.672.300)	(55.672.300)	(3.486.736)	(5.262)
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	(658.808.534)	(655.316.536)	(3.486.736)	(5.262)
19. Bilanço dışı türev araçlarının net varlık yükümlülük pozisyonu (19a-19b	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerini tutan	-	-	-	-
19.b Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türlerini tutan	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(321.649.690)	(330.261.328)	8.537.591	74.047
21. Parasal kalemlerin net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+6a+10+11+12a+14+15+16a)	(321.901.757)	(330.324.031)	8.348.227	74.047
22. Döviz hedge' için kullanılan finansal araçların toplam gerçekte uygun değeri	-	-	-	-
23. Döviz varlıklarının hedge edilen tutarı	-	-	-	-
24. İhracat	172.860.564	151.666.513	21.141.983	52.068
25. İthalat	1.081.356.359	1.071.793.876	9.435.435	127.048

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kur riskine duyarlılık:

Grup, başlıca ABD Doları ve AVRO cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve AVRO kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetiminin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır.

Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

Vergi Öncesi Kar / (Zarar)		
31 Aralık 2009	Yabancı paranın %10 değer kazanması	Yabancı paranın %10 değer kaybetmesi
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(6.874.463)	6.874.463
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	(6.874.463)	6.874.463
Avro net varlık / yükümlülük	827.558	(827.558)
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	827.558	(827.558)
TOPLAM	(6.046.905)	6.046.905

Vergi Öncesi Kar / (Zarar)		
31 Aralık 2008	Yabancı paranın %10 değer kazanması	Yabancı paranın %10 değer kaybetmesi
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(33.026.133)	33.026.133
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	(33.026.133)	33.026.133
Avro net varlık / yükümlülük	853.759	(853.759)
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	853.759	(853.759)
TOPLAM	(32.172.374)	32.172.374

38. FİNANSAL ARACLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle vadeli alım/satım sözleşmeleri bulunmamaktadır. (31 Aralık 2008: Yoktur).

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Faiz oranlarındaki değişimlerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisi, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, faiz oranı takas sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı sözleşmeleri yoluyla sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı bekłentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilançonun pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

Faiz Pozisyonu Tablosu

Sabit Faizli Araçlar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Vadeli mevduatlar	383.217.302	379.625.086
Finansal Yükümlülükler	198.525.762	69.867.189
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	236.927.158	377.894.568

Grup'un kullandığı Avro cinsinden kredileri Euribor'a, Amerikan Doları cinsinden kredileri Libor'a endekslidir ve Euribor oranındaki değişim kadar ihracat kredilerinin faiz oranlarında düşüş/yükseliş olabilir. Raporlama tarihinde Euribor ve Libor faiz oranlarında %0,5'lük bir düşüş/yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda Grup'un vergi öncesi karı 1.184.636 TL değerinde artacak/azalacaktır (31 Aralık 2008: 1.889.315 TL).

Özkaynak fiyat duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan hisse senedi fiyat risklerine göre belirlenmiştir.

Raporlama tarihinde, diğer tüm değişkenlerin sabit ve değerlendirme yöntemindeki verilerin %10 oranında fazla/az olması durumunda:

Özkaynaktaki finansal varlıklar değer artışı fonunda ertelenmiş vergi etkisi öncesi 19.507.217 TL tutarında artış/azalış (2008 yılında 13.419.609 TL tutarında artış/azalış) olacaktır. Bu durum esasen, satılmaya hazır hisselerin makul değerindeki değişikliklerden kaynaklanmaktadır

39. FINANSAL ARAÇLAR (MAKUL DEĞER AÇIKLAMALARI VE FINANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal araçların kategorileri ve makul değerleri

	İfta edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar	Krediler ve alacaklar	Satılmaya hazır finansal yatırımlar	Alım satım amaçlı finansal varlıklar	değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
Finansal varlıklar							
Nakit ve nakit benzerleri	407.893.247	-	-	-	-	407.893.247	6
Ticari alacaklar	-	318.110.716	-	-	-	318.110.716	10
İlişkili taraflardan alacaklar	-	19.230.388	-	-	-	19.230.388	37
Dünger finansal varlıklar	-	-	196.924.453	-	-	196.924.453	7
Finansal yükümlülükler							
Finansal borçlar	-	-	-	-	435.452.920	435.452.920	8
Ticari borçlar	-	-	-	-	114.168.031	114.168.031	10
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	-	53.444.394	53.444.394	37

	İfta edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar	Krediler ve alacaklar	Satılmaya hazır finansal yatırımlar	Alım satım amaçlı finansal varlıklar	değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
Finansal varlıklar							
Nakit ve nakit benzerleri	405.430.998	-	-	-	-	405.430.998	6
Ticari alacaklar	-	247.520.554	-	-	-	247.520.554	10
İlişkili taraflardan alacaklar	-	16.696.464	-	-	-	16.696.464	37
Dünger finansal varlıklar	-	-	203.749.145	-	-	203.749.145	7
Finansal yükümlülükler							
Finansal borçlar	-	-	-	-	-	447.761.757	8
Ticari borçlar	-	-	-	-	-	270.904.875	10
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	-	-	43.425.448	37

* Grup, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıtmasını düşünmektedir.

**39. FİNANSAL ARAÇLAR (MAKUL DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN
KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNEDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)**

Finansal Araçların Gerçek'e Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçek'e uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlenmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlenmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçek'e uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlenmiştir.

Gerçek'e uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları aşağıdaki gibidir:

Raporlama tarihi itibariyle gerçek'e uygun değer seviyesi			
Finansal varlıklar	31 Aralık 2009	1. Seviye TL	2. Seviye TL
Satılmaya hazır finansal varlıklar (*)	195.580.347	195.072.173	508.174
Raporlama tarihi itibariyle gerçek'e uygun değer seviyesi			
Finansal varlıklar	31 Aralık 2008	1. Seviye TL	2. Seviye TL
Satılmaya hazır finansal varlıklar (*)	202.405.039	133.976.539	68.428.500

(*) Grup'un 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 1.344.106 TL tutarında aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan fakat satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan özkaynak araçları bulunmakta ve gerçek'e uygun değerleri güvenilir olarak ölçülemediği için finansal tablolarda maliyet değerleriyle gösterilmektedir.

40. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Grup Yönetimi, 14 Ocak 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında, mevcut uzun vadeli kredinin kapatılarak, daha uygun koşullarda uzun vadeli kredi kullanımı amacıyla Koç Holding'in 23 Aralık 2009 tarihli özel durum açıklamasına konu kredi sözleşmesi kapsamında alt borçlu sıfatı ile temin edilen kredinin 53.000.000 Avro tutarındaki kısmının kullanılmasına karar vermiştir.

Kredi Sözleşme'sindeki genel esaslar çerçevesinde anapara ödemesi dönem sonunda yapılacak olup, 27 ay vade ve 1, 3 veya 6 ayda bir faiz ödeme opsyonu, banka masrafları hariç Euribor+%2,75 yıllık faiz oranı geçerli olacaktır.

41. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyle konsolide gelir tablosunda "finansal gelirler" hesap grubu altında gösterilen 3.141.857 TL tutarındaki temettü gelirleri cari dönemde uyumlu olması amacıyla ekli finansal tablolarda "diğer faaliyet gelirleri" hesap grubu altında gösterilmiştir.

31 Aralık 2008 tarihli finansal tablolarnı hazırlarken finansal tablolarda "borç karşılıkları" olarak sınıflanması gereken 1.360.541 TL tutarında dava karşılığı tutarını "diğer kısa vadeli yükümlülükler" hesap grubu altında maliyet gider karşılığı olarak gösterilmiştir. Ekli finansal tablolarda cari dönem ve geçmiş dönem dava karşılığı tutarları "borç karşılıkları" hesap grubu altında gösterilmiştir.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyle konsolide nakit akım tablosunda yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları içerisinde "diğer yatırım faaliyetlerinde gerçekleşen değişim" olarak gösterilen 819.686 TL tutarındaki bakiye cari dönemde uyumlu olması amacıyla işletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları içerisinde "diğer alacaklar ve dönen varlıklar" ve "diğer borçlar ve yükümlülükler" altına sınıflanmıştır.

Aygaz Genel Müdürlüğü

Büyükdere Caddesi No:145-1
Zincirlikuyu 34394 İstanbul
T: 0212 354 15 15 **F:** 0212 288 39 63
www.aygaz.com.tr

Aygaz Kurumsal İletişim

Devrim Çubukçu, Müdür
Büyükdere Caddesi No:145-1
Zincirlikuyu 34394 İstanbul
T: 0212 354 15 95 **F:** 0212 216 17 98
devrim.cubukcu@aygaz.com.tr

Aygaz Yatırımcı İlişkileri

Mehmet Özkan, Müdür
Büyükdere Caddesi No:145-1
Zincirlikuyu 34394 İstanbul
T: 0212 354 16 57 **F:** 0212 288 31 51
mehmet.ozkan@aygaz.com.tr

Selin Sanver, Uzman
Büyükdere Caddesi No:145-1
Zincirlikuyu 34394 İstanbul
T: 0212 354 16 59 **F:** 0212 288 31 51
selin.sanver@aygaz.com.tr

AYGAZ

www.aygaz.com.tr